

BIATORBÁGY VÁROS KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA 2019-2024

Készült: 2018. november

Készítette: Juhász Péter környezetvédelmi szakértő

Tartalom

1. Tervezési előzmények	5
2. Tartalmi követelmények	5
II. ÁLLAPOTFELMÉRÉS, HELYZETÉRTÉKELES	7
1. Általános területi jellemzők	7
1.1 Biatorbágy város rövid bemutatása	7
1.2 oktatás, kultúra, környezeti nevelés	9
1.3 Tájéztörténet, klíma, éghajlat.....	10
1.3.1 Klíma, éghajlat	10
2. Környezetterhelés, környezetminőség	13
2.1 Földtani közeg	13
2.2. Talaj állapota	14
2.3 Vizek mennyiségi és minőségi állapota	15
2.3.1 Felszíni vizek.....	15
2.3.1.1 Vízmennyiségi adatok	16
2.3.1.2 Vízfolyások leírása – vízminőségi adatok	19
2.3.1.3 Tavak rövid bemutatása	26
2.3.2 Felszín alatti vizek.....	27
2.3.3 szennyvíztisztítás, csatornázottság	30
2.3.3.1 Csapadékvíz-elvezetés, bel- és árvízvédelem	30
2.3.3.2 Ivóvízellátás	32
2.3.3.3 Szennyvíztisztítás	33
2.4 környezeti levegő minősége	34
2.4.1 levegőminőség.....	34
2.4.2 Jelentősebb kibocsátások, pontforrások a településen	36
2.5 Hulladékhelyzet.....	41
A települési környezet tisztasága	41
2.5.1 A települési hulladékgazdálkodás rendszere	42
2.5.1.1 Hulladékkezelési közszolgáltatás.....	44
2.5.1.2 Települési folyékony hulladék	50
2.5.1.3 Kiemelt hulladékaáramok	53
2.5.1.4 Veszélyes hulladék	56
2.5.2 illegális hulladéklerakások	58
2.6 környezeti zajállapot a településen.....	62
2.7 Természet és tájvédelem	65
2.7.1 Élővilág	65
2.7.2 Tájhasználat.....	66
2.7.3 Zöldfelület	67
2.7.4. Tájsebek	70
2.7. 5 Védett természeti területek, természeti emlékek és természeti értékek	70
2.7.5.1 Helyi jelentőségű védett természeti területek.....	71
2.7.5.2. Natura 2000 területek Biatorbágyon	73
2.7.5.3. Természeti területként nyilvántartott területek a településen.....	75
2.8 Épített környezet állapota.....	76
2.8 1. Épített környezet	76
2.8.2. Védett építészeti értékek, Településfejlesztés	78
2.9 Környezet-egészségügyi helyzet, környezetbiztonság.....	81
2.9.1 Környezetegészség	81
2.9.2 Környezetbiztonság	84
2.10 Energia felhasználás, infrastruktúra	85

2.11. Ipar, közlekedés.....	88
2.11.1 Biatorbágy ipari parkjai, cégek listája.....	88
2.11.2 Közlekedés	89
3. Az önkormányzat környezetvédelmi tevékenysége, környezetvédelmi szakterületek	91
3.1 Szervezeti egységek (osztályok):	91
3.2 Biatorbágy Környezetvédelmi vonatkozású rendeletei:	92
3.3 Környezetvédelmi- és természetvédelmi hatósági hatáskörök.....	92
3.3.1 Zaj.....	93
3.3.2 Levegő.....	93
3.3.3 Víz, szennyvíz:	93
3.3.4 Hulladék	94
3.3.5. Természetvédelem.....	94
3.3.6 Települési önkormányzatok fontosabb környezetvédelmi vonatkozású feladatai ..	95
III. ELŐZŐ KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM (2013-2019) RÖVID KIÉRTÉKELÉSE	96
4.1.4 Általános célkitűzések	111
4.1.5 környezeti célállapot meghatározása	111
V. KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM A PROJEKT-JAVASLATOKKAL	115
1. Általános környezeti problémák, konfliktusok kezelése, kibocsátás csökkentés, értékmegőrzés, karbantartás	115
2. Intézményi, szervezési feladatok, környezetpolitika.....	115
2.1.Intézményi feladatok	115
2.2 szervezési feladatok, környezetpolitika.....	116
3. PROGRAM / PROJEKTJAVASLATOK.....	116
3.1 Földtani közeg és talaj védelme	117
3.2 Levegőtisztaság-védelem (légszennyezettség csökkentése)	117
3.3 Felszíni, felszín alatti vizek és a talaj védelme, vízbázis-védelem, csapadék- és szennyvízkezelés	119
3.4 Épített környezet védelme	120
3.5 Zaj- és rezgés elleni védelem	121
3.6 Természetvédelem, tájvédelem, zöldterület-fenntartás.....	121
3.7. Köztisztaság, hulladékgazdálkodás	123
3.8 Energiagazdálkodás.....	124
3.9 Közlekedés és szállítás szervezés.....	125
3.10 Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása, környezetbiztonság.....	126
3.11.Környezeti oktatással, neveléssel kapcsolatos feladatok, környezetpolitika	126
3.12 Környezetegészségügy	127
3.13 Turizmus, kitörési pontok, lehetőségek (pl:ITS).....	128
VI. A KITÜZÖTT CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZABÁLYOZÁSI, ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI ESZKÖZEI; AZ INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSÁNAK, VÁRHATÓ KÖLTSÉGIGÉNYE, A TERVEZETT FORRÁSOK.....	129
1. Szabályozás, ellenőrzés, értékelés módszertana	129
2. Költségek, források számbavétele.....	129
VII. ÖSSZEGZÉS, KONKLÚZIÓ, KITÖRÉSI PONTOK, LEHETŐSÉGEK A KÖRNYEZETVÉDELMI TERÜLETÉN	131
1. RÖVID ÖSSZEGZÉS	131
2. KITÖRÉSI PONTOK, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK.....	131

Mellékletek jegyzéke:

1. Térképi ábrázolás mérési helyszínekről: zajszint mérések, felszíni vizek vizsgálati pontjai, illegális hulladéklerakások, szelektív hulladékgyűjtő-edényzetek helyszíne
2. Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása (levegőtisztaság, hulladék)
3. Vízhőminőség-vizsgálati eredmények (Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása)
4. Szennyvíztisztító telep technológiai folyamat ábra (Vízmű Zrt adatszolgáltatása)
5. Biatorbágy hulladék-naptára 2018. (hulladék-közszolgáltató adatszolgáltatása)
6. OKIR – KAR adatbázis a fontosabb tevékenységekről
7. Zajtérképek és intézkedési tervek (Kivonat: KTI) fő közlekedési utak + vasúti közlekedés
8. Biatorbágy védett természeti értékei, építészeti értékei, fotók
9. Fő közlekedési utak forgalmi adatai (Kivonat: Magyar Közút 2017)
10. Pollenmérések – 2018. november (Kivonat: Nemzeti Népegészségügyi Központ)
11. Szakértői jogosultságok
12. Forrásjegyzék

I. ELŐZMÉNYEK

1. Tervezési előzmények

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény szerint az önkormányzat feladata a települési környezetvédelmi program kidolgozása (a törvény 46.§), a törvény körvonalazza a program főbb tartalmi követelményeit is (törvény 48.§). Ennek megfelelően Biatorbágy Város Önkormányzata elkészítette 2013 – 2019 közötti évekre szóló **Környezetvédelmi Programját**.

A törvény arról is rendelkezik, hogy az önkormányzat gondoskodik a programba foglalt feladatok végrehajtásáról, figyelemmel kíséri azok megoldását, és a programot szükség szerint – de legalább kétévente - felülvizsgálja.

Megbízást elnyerte:

Juhász Péter környezetvédelmi szakértő

Mérnöki kamarai azonosító: 11-0671

Szakértői engedély száma: 475/A/2009

2. Tartalmi követelmények

Biatorbágy település önkormányzata, az 1995. évi LIII. tv. 46.§, 48/E §-ban foglaltaknak megfelelően, a Nemzeti Környezetvédelmi Program, Pest Megye Környezetvédelmi Programja, Biatorbágy község Településrendezési Terve, Helyi Építési Szabályzata, Biatorbágy integrált városfejlesztési stratégiája, Biatorbágy Turizmusfejlesztési és Környezetrendezési Tanulmányterve figyelembevételével, az előző környezetvédelmi program felülvizsgálatával elkészítette a település környezetvédelmi 2019-2024 közötti időszakra szóló programját.

A környezetvédelmi programnak tartalmazni kell:

48/B. § szerint:

- a) a környezeti elemek állapotának bemutatásán és az azt befolyásoló főbb hatótényezők elemzésén alapuló helyzetértékelést;
- b) a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi célokat, valamint környezeti célállapotokat;
- c) a célok és célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedéseket
- d) a kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit;
- e) az intézkedések végrehajtásának, várható költségigényét, a tervezett források megjelölésével.

48/E §. szerint:

- a) a légszennyezettség-csökkentési intézkedési programmal, valamint a légszennyezéssel,
- b) a zaj és rezgés elleni védelemmel, a külön jogszabály alapján stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett települési önkormányzatok esetén a stratégiai zajtérképek alapján készítendő intézkedési tervekkel,
- c) a zöldfelület-gazdálkodással,
- d) a települési környezet és a közterületek tisztaságával,
- e) az ivóvízellátással,

- f) a települési csapadékvíz-gazdálkodással,
- g) a kommunális szennyvízkezeléssel,
- h) a településhulladék-gazdálkodással,
- i) az energiagazdálkodással,
- j) a közlekedés- és szállításszervezéssel,
- k) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környeztkárosodás csökkentésével kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

A települési környezetvédelmi program a következőképpen épül fel:

Az I. fejezet a tervezési előzményeket mutatja be. Itt röviden bemutatom a jogszabályi tartalmi követelményeket is.

A II. fejezetben történik a *település állapotának felmérése* (a helyzetértékelés). Előbb az általános területi jellemzőket mutatom be, majd Biatorbágy város környezetterhelését, környezetminőségi állapotát. Itt kerül sor az egyes környezeti elemek állapotának értékelésére (talaj, víz, levegő), valamint a város hulladékgazdálkodását, természeti és épített környezetét, a tájsebeket, a zajállapotát és minden fontosabb környezeti jellemzőt, vagy elemet sorra veszek. Az állapotértékelés felméri a település jelenlegi környezeti értékeit és képet ad a környezeti potenciálról, megalapozza a feladatok és lehetőség csapásvonalát

A III. fejezetben történik meg az *előző környezetvédelmi program vizsgálata*, a tervezett projektek rövid bemutatása és a teljesülés vizsgálata

A IV. fejezetben ismertetem a fenntartható fejlődéssel összhangban álló *környezeti célállapot kitűzéseit*, illetve itt történik a kezelendő környezeti problémák beazonosítása, meghatározása az egyes környezetvédelmi részterületekre – környezeti elemek, természetvédelem, hulladékgazdálkodás, energiastratégia, stb. – nézve.

Az V. fejezet a környezetvédelmi program legfontosabb része, a IV fejezetben meghatározott célkitűzések megvalósulásának lépéseiről szól. Itt fejtem ki a *környezetvédelmi program projekt-javaslatait, vagyis a javasolt intézkedéseket* a környezeti problémák, konfliktusok kezelésének lehetséges módjait *határidők és becsült költségek, források* hozzárendelésével lebontva az előző fejezetben már tárgyalt részfejezetekre.

A VI. fejezet tartalmazza a *kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit*; az intézkedések végrehajtásának, a javasolt források megjelölésével.

A VII. fejezet egyfajta *összegzés, konklúzió*, a környezetvédelmi területeken lehetséges kitérési pontok, lehetőségek vizsgálatával.

A települési környezetvédelmi program - a Nemzeti Környezetvédelmi Program tervezési intervallumát is figyelembe véve- középtávú (6 év) program, aktualizálása érdekében a törvény a program két évenkénti felülvizsgálatát írja elő.

II. ÁLLAPOTFELMÉRÉS, HELYZETÉRTÉKELÉS

1. Általános területi jellemzők

1.1 Biatorbágy város rövid bemutatása

Biatorbágy község Pest megye nyugati részén, Fejér megyével határos területen helyezkedik el. A Budaörsi Kistérséghez tartozik, Budapest agglomerációs települései közé soroljuk. A település belterülete a Zsámbéki-medencében terül el, ezt ÉNY-DK irányban a Budai-hegység övezi, a keleti rész a Budaörsi-medencébe nyúlik át. Északról Páty és Budakeszi, keletről Budaörs és Törökbálint, délkeletről Sósút, délről a Fejér megyei Etyek, nyugatról Herceghalom települései határolják.

Az M1-es autópályáról kijárat vezet a településre, de könnyen elérhető a 100-as úton is. Vasúton a Budapest - Hegyeshalom - Rajka vonalon érhető el. Budapesthez való közelsége és kitűnő közlekedési adottságai a főváros „nyugati kapujává” teszik. Biatorbágy az agglomeráció egyik legintenzívebben fejlődő települése, a kedvező földrajzi elhelyezkedés, a főváros közelsége, a jó megközelíthetőség, a természeti környezet mind-mind vonzóak az idetelepülők és kirándulni vágyók számára. A település 2007-ben városi rangot kapott, új városrészek alakultak ki, több nemzetközi és hazai nagyvállalat telepedett meg, számos munkahelyet teremtve. A korábbi mezőgazdasági termelés, gyümölcstermesztés napjainkra egyre inkább háttérbe szorult.

A lakóterületen működő kis- és közepes vállalkozások és az ipari park cégeinek felsorolása a 2.12. fejezetben történik. A kedvező közlekedési viszonyok, és a megvalósult nagyarányú közműépítések következtében kialakult és gyorsan bővül az ipari parkokat magába foglaló övezet a település északi peremén. A Dunántúlt Budapesttel összekötő országos jelentőségű autópályák (M1, 1-es főút) és a fő közlekedésű vasútvonal mentén jelentős lakóterületi fejlesztés is kezdődött.

Fontosabb alapadatok:

Területe: 4379 ha, lakóterülete: 496 ha, állandó lakossága: 2018. január 1-jén 13481 fő

Fontosabb közszolgáltatások: Erdős Péter falugazdász, Biatorbágyi Körzeti Megbízotti Szolgálat, Tuncsik József gyepmester, Pappné dr. Csóka Anna közigazgató, Okmányiroda, Biatorbágyi Postahivatal, Önkéntes Tűzoltóegyesület és Polgárőrség, Biatorbágyi Kábel-tévé Kft

Közüintézmények, Iskolák, óvodák: Gólyafészek bölcsőde, Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, Biatorbágyi Általános Iskola, Biatorbágyi Református Általános Iskola, Ritsmann Pál Német Nemzetiségi Általános Iskola, Benedek Elek Óvoda, Biatorbágyi Faluház, Pászti Miklós Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Biatorbágy testvértelepülései:

Gyergyóremete: A székelyföldi település 2001 óta Biatorbágy testvérvárosa.

Kiti: Kiti 11 km-re délnyugatra fekszik a ciprusi Larnaka kikötővárostól.

Herbrechtingen: Herbrechtingen németországi, Baden-Württemberg tartományi város, mely 1989 óta Biatorbágy partnertelepülése

Alistál Alistál Csallóköz szívében fekszik 10 km – re a járási székhelytől Dunaszerdahelytől, a Pozsony – Komárom (I 63 E575-ös) útvonal déli határterületén
Nagydobrony Nagydobrony a magyar-ukrán határtól 20 kilométerre fekvő 5700 lelkes
színmagyar község, jelenleg Kárpátalja legnagyobb magyarlakta települése

Biatorbágy – átnézetes térkép, forrás: Microsoft 2018, google maps

Rövid településtörténet

Biatorbágy környéke már az őskor idején is lakott terület volt, ezt bizonyítják a réz- és bronzkorból származó leletek. A régészek Biatorbágy–Budapark és a Szarvasugrás területén, valamint Bia– öreg-hegyen bukkantak bronzkori települések nyomaira. Az avarok lakta Kárpát-medencében a Hosszúrétek völgye már lakott hely volt. A kettős nevű település valóban két "szülőfalutól" származik. Anonymus XIII. századi krónikájában szerepel először a Torbágyerdő kifejezés. A Torbágyerdő alatti "Biua" elnevezés egy 1192. évi birtokösszeírásban szerepel először. A két település évszázadokkal később, 1966-ban egyesült, ettől kezdve él a Biatorbágy településnév. 1985. január 1-jén az akkor községgé lett Herceghalom kivált közigazgatási területéből.

A török hódoltság idején Torbágy hosszabb időre elnéptelenedett, ezért német nemzetiségűekkel telepítették be, míg Bia magyar faluként élt tovább, más nemzetiségűek a környékbeli falvakból költöztek ide. Bia a múlt század végén és a 20. század elején járási székhely volt. Szomorú hírnévre tett szert a település 1931-ben, a Matuska Szilveszter által végrehajtott viaduktrobbantás révén. 1946-ban a német származású lakosság nagy részét Németországba kitelepítették, helyükre a Kárpát-medence több tájáról (Székelyföld, Erdély, Alföld, Felvidék) jöttek magyar nyelvű lakosok. Az utóbbi évtizedekben a lakosság egy része Budapestre költözött, míg mások Budapest közelsége miatt más vidékről vagy éppen Budapestről települtek Biatorbágyra.

Két lépcsőben, 1950-ben és 1966-ban történt meg az egyesítés Bia és Torbágy településből, majd 1985-ben még kisebb tanyákkal kiegészítve megkapta a községi rangot. Mindkét anyatelepülés központi magja utcás jellegű, csupán Bia legrégibb része mutat halmazos tulajdonságokat. Az újabban kiépült részek kertvárosi jellegzetességeket is mutatnak. A települést a régi szőlőhegyeken kialakult kiskertes öv kíséri, amely az ottani tulajdonosok

szándéka szerint üdülőjellegűt vesz fel. A településnek a Tétény-Sóskúti-fennsíkra eső területén jelentősebb erdő is van, a többi területen nagyüzemi mezőgazdasági művelés folyik.

Dr. Sólyom László köztársasági elnök 127/2007. (VI. 29.) KE határozata értelmében 2007. július 1-jétől Biatorbágy városi rangra emelkedett. Az önkormányzati törvény szerint a nagyközségi önkormányzat a várossá nyilvánítást akkor kezdeményezhette, ha "a városi cím használatát fejlettsége, térségi szerepe indokolja". A szempontok között nagy súllyal számított a kiegyensúlyozott gazdálkodás, a teljes közműhálózati kiépítettség, az alacsony munkanélküliségi ráta, a teljes alapellátó intézményrendszer, a működő kulturális és sportélet, a fejlett civil társadalom és a településfejlesztési és a városi megjelenés igénye is.

(forrás Biatorbágy honlapja, wikipédia)

1.2 oktatás, kultúra, környezeti nevelés

Faluház, azaz a Juhász Ferenc Művelődési Központ (a Központ honlapjáról):

„A Biatorbágyi Juhász Ferenc Művelődési Központ a minőségi kultúra közvetítés és a közösségépítés bázisa a városban. Állomás, találkozási pont és kapcsolatteremtési színtér az egyének, illetve a helyi társadalom különböző szereplői számára. Központi épülete az egykori vasútállomásból átalakított és egy 280 fős, többfunkciós nagyteremmel kibővített harmonikus épületegyüttes a város szívében, az egykori Bia és Torbágy határán áll.

Biatorbágy Nagyközség Képviselő-testülete 1992. május elsejével alapította az összevont intézményt Faluház és Karikó János Könyvtár néven, 2017. január elsejével pedig a könyvtártól külön válva Juhász Ferenc Művelődési Központként működik tovább. Évente 400 körüli rendezvényt valósít meg, otthona 37 civil közösségnek, 9 saját csoportot működtet és 40 ezer körüli látogató fordul meg a rendezvényeken, és veszi igénybe a különféle szolgáltatásokat a három épületében. Névadónk, a kétszeres Kossuth-díjas költő, a Nemzet művésze Bián született 1928-ban, a város első és egyetlen díszpolgára, az ugyancsak biai születésű világhírű festő, Hantai Simon jó barátja volt. Negyedszázados intézményünk értékközpontú szemléletével, a hagyomány és modernitás harmonikus összekapcsolásával Juhász Ferenc szellemi hagyatékához méltón kívánja szolgálni a közel 14 ezer biatorbágyi és az idelátogatók kulturálódási igényeit. Sajátos, egyedi arculatunkkal, családias, esztétikus tereinkkel, minőségi szakmai szolgáltatásainkkal, elkötelezett, innovatív szakmai csapatunkkal, folyamatosan fejlesztett tárgyi-technikai eszközparkunkkal várjuk látogatóinkat.”

Kulturális egyesületek, alapítványok, közösségi terek

A település lélekszámahoz viszonyított kulturális egyesületek, alapítványok nagy száma jelzi, hogy szerepük túlmutat a település határain, komoly térségi vonzáskörrel bírnak a térségben.

Felsorolva:

- Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány
- Biatorbágyi Férfikórus Egyesület- Szakály Mátyás férfikórus
- Pászti Miklós Vegyes Kórus
- Biatorbágyi Ifjúsági Fúvószenekarért és Füzes Táncegyüttesért Alapítvány
- Prospero Bábegyüttes
- Biatorbágyi Hagyományörző Egyesület
- Turwallér Stammtisch Német Nemzetiségi Kultúráért alapítvány
- Tiefe Wurzeln Alapítvány

- Biatorbágyi Ökumenikus Művelődési Egyesület (BÖME)
- Pásztai Miklós Alapítvány
- Székely Kulturális Egyesület
- Biatorbágyi Népdalkör
- Rigófüty énekegyüttes
- Tűzzománc szakkör
- Bia- Veritas Biatorbágy Borkultúra és Tájvédő Egyesület
- Viadukt Biatorbágy sakksapata
- Baba-Mama Klub
- Biatorbágyi A13 Postagalamb Sportegyesület
- Biatorbágyi Fotóklub
- Biatorbágyi Népdalkör
- Biatorbágyi Székely Kulturális Egyesület
- BIKE Biatorbágyi Természetbarát és Kerékpáros Egyesület
- Cip-cirip Bábszakkör
- darts klub
- Füzes Néptáncgyüttes
- Ifjúsági Fúvószenekar
- Ifjúsági Vöröskereszt Klub
- Kertbarát Kör
- Kismamajóga
- Népiének Műhely
- Őszidő Nyugdíjasklub Énekpróbája
- PERON IFJÚSÁGI KLUB
- Szivárvány Ifjúsági Színjátszó Kör
- Termelői Piac
- Tűzzománc szakkör
- Vöröskereszt Klub

Környezeti nevelés, civil szervezetek támogatása

Biatorbágy Város önkormányzata fontosnak tartja és támogatja a környezeti szemléletformálást a környezetvédelmi szerepkört betöltő civil szervezetek támogatásán keresztül.

Jelenleg a városban Zöld óvodaként működik a Csicsergő óvoda (Bajcsy-Zs. utca 13.). A jövőben fontos lehet egy komplex környezetnevelési irány, stratégia kialakítása

1.3 Tájértörténet, klíma, éghajlat

1.3.1 Klíma, éghajlat

Részlet a Biatorbágy város sport, szabadidő és kulturális völgy turizmusfejlesztési és környezetrendezési tanulmánytervből:

„A terület éghajlata mérsékelt meleg és mérsékleten száraz. A napsütéses órák száma évenként 2300 - 2400 körül alakul. Ebből a téli időszakra kb. 250, a nyárra 800-900 óra esik. Az évi átlaghőmérséklet 12-13 °C, a vegetációs időszak középhőmérséklete 16 °C körüli. A fagymentes időszak 183-186 napig tart, április 17-18-tól október 18-20-ig. A legmelegebb napok maximum hőmérsékletének átlaga nyáron: 33,5 °C, a leghidegebb napok minimum hőmérsékletének átlaga télen: -15,5 illetve -16,0 °C. Az évi csapadékmennyiség 400 mm körüli, ebből kb. fele, harmada jut a vegetációs időszakra. Évente átlagosan 36-38 hótakarós nap van, az átlagos maximális hótakaró-vastagság 20-25 cm.

Az uralkodó szélirány Ny-i, ÉNy-i, a szél átlagos sebessége 3 m/s, de a környék többnyire zivatarosabb az átlagnál.,,

A legközelebb eső Budapesti meteorológiai megfigyelőállomás adatai
/forrás KSH, STADAT - 5.1/

5.1. A budapesti megfigyelőállomás időjárási adatai*

Időszak	Közép- hőmérséklet, °C	Maximális hőmérséklet, °C	Minimális	Lehullott csapadék, mm	A napsütéses órák száma
2016. J	0,4	10,1	-9,0	50	..
F	7,1	18,6	0,0	112	..
M	8,3	22,6	0,4	21	..
Á	13,9	26,4	2,7	14	..
Mj	17,2	30,3	7,2	67	..
Jú	22,1	35,7	12,7	35	..
Jl	23,4	35,5	13,4	116	..
Au	21,6	33,1	10,7	57	..
Sz	19,9	32,1	8,7	25	..
O	10,8	24,0	2,9	30	..
N	6,3	16,8	-2,0	40	..
D	1,4	14,4	-5,9	5	..
J-D	12,7	35,7	-9,0	569	..
2017. J	-3,4	5,2	-15,2	27	..
F	4,1	16,8	-4,5	37	..
M	10,9	23,1	1,8	45	..
Á	11,9	26,0	0,5	54	..
Mj	18,2	30,9	5,9	73	..
Jú	23,4	34,3	13,3	27	..
Jl	23,4	35,4	12,5	41	..
Au	24,4	39,1	11,8	69	..
Sz	16,8	33,4	7,8	81	..
O	12,9	24,4	2,8	62	..
N	7,1	17,1	-0,7	37	..
D	3,7	15,2	-5,7	26	..
J-D	12,8	39,1	-15,2	579	..
2018. J	4,3	15,6	-2,7	21	..
F	1,1	14,4	-9,8	43	..
M	5,0	18,6	-9,3	70	..
Á	17,6	30,2	5,0	15	..
Mj	20,9	32,3	11,0	56	..
Jú	22,3	33,1	11,2	50	..
Jl	23,7	34,8	11,5	13	..
Au	25,1	35,9	13,7	66	..
Sz	19,3	31,0	5,6	65	..

A budapesti állomás adatai szerint az utóbbi két és fél évben is nagyon meleg volt a nyári időszak, emellett fontos megjegyezni, hogy a téli, tavaszi csapadékos időszak mellett nyáron is gyakran előfordul a hirtelen lezúduló nagymértékű csapadék, mely villámárvizeket okozhat.

1.3.2 Tájértörténet, területhasználat

Részlet a Biatorbágy város sport, szabadidő és kulturális völgy turizmusfejlesztési és környezetrendezési tanulmánytervből:

„A természeti adottságok a kezdetektől meghatározták Biatorbágy gazdaságát. A Biai tó már az Árpádkorban is létezett. Kezdetben főként legeltetéses állattenyésztés, szántóföldi növénytermesztés, erdőgazdálkodás és halászat folyt a területen. A szőlőtermesztés is nagyon korán, már a 12–13. században megjelent. A hegyoldalakon erdő- és vadgazdálkodás, szőlő-, később gyümölcstermesztés, a lankásabb domboldalakon, völgyi részeken szántó- és gyepgazdálkodás, állattenyésztés folyt, a tavakban halászat, halgazdálkodás zajlott. A patakok mentén és a Biai halastavat felduzzasztó völgyzáró gát mellett malmok települtek.

A bányászat a 18–19. században kezdődött meg, de igazán jelentőssé csak a 19. sz. végén, 20. század elején vált. Homokot, agyagot ill. nagyobb mértékben mészkövet bányásztak Ürge-hegyi és Bolha-hegyi bányák; Erd-Sóskút-Biatorbágy között húzódó puha mészkő réteg, melyből többek között az Országház is épült. A 18. század második felében a gyp és

legelőterületek kiterjedésének növekedésével megnőtt a szerepe a legeltetési állattenyésztésnek, emellett hangsúlyossá vált a szőlőtermesztés is. Ezzel párhuzamosan sajnos csökkent az erdőterületek nagysága. A filoxeria vészt követően a szőlőterületeken fokozatosan megjelent a gyümölcsstermesztés, új gyümölcs- és zöldségkertek alakultak ki.

A tájhasználatban jelentős változás a patakok rendezése és ezzel a patak völgyekben a rétek visszaszorulása. Eltűntek, funkciójukat veszítették a biai malmok, mocsaras területté vált a hajdani Alsó malom tava is (mai Pecató). A második világháború után az államosítások, majd a termelőszövetkezetek megalakulása következtében nagyüzemi jellegű mezőgazdasági tájhasználat szántók és gyümölcssterületek jelent meg. Megkezdődött a szőlőterületek zártkertesedése, hétvégi házas üdülőterületté alakulása (legintenzívebben a Pecató és a Katalin-hegy – korábbi szőlőhegy – területén). A bányászat teljes mértékben megszűnt. A döntően nagyüzemi szántóföldi termelés nem kedvezett a változatos táji ökoszisztémák megtartásának. A nagyüzemi növénytermesztés, monokultúrák, nagyüzemi állattartás megszűnésével, kisebb vállalkozások (akár családi) új típusú szövetkezők létrejöttével, a minőségen és hagyományokon, helyi sajátosságokon alapuló, a kereslethez alkalmazkodó mezőgazdasági termelés jöhet létre, kisebb földterületeken is, változatos erdő, gyep, szántó, gyümölcs-zöldség gazdálkodással. Mindez kapcsolódik az Unió érdekeihez (régiónkban, kistérségben képzelve el a támogatási rendszereket).

A rendszerváltozást követően az 1990-es évektől a tájhasználat változását a település dinamikus gazdasági fejlődésének területi igényei mozdították elő. Az erőteljes gazdasági fejlődés mellett a fővárosi szuburbanizációs folyamatok jelentős lakóterületi fejlesztéseket indukáltak Biatorbágy területén is. A beépítés ma jellemzően családi ill. társasházas. A lakóterületi fejlesztések meghatározó súlypontja a településtől északnyugatra levő Káposztás-dűlő, Disznó-lápa-dűlő térségének belterületbe vonása volt. A rendezési terv által kijelölt új lakóterületek gyors ütemben épültek be. A gazdasági területek jellemzően a város északi részén, a nemzetközi jelentőségű közlekedési folyosóban, a vasút fölött az 1. számú főútra szervezve létesültek, a belterülettel egészen az M-0 körgyűrű csomópontjáig. A Katalin-hegy és a település között az autópálya és a vasút között kijelölt gazdasági területek lényegében már beépültek. Az M0 csomópontja és a Katalin-hegy gyümölcsös ültetvénye közötti gazdasági területek folyamatosan épülnek be. A mezőgazdasági területek tulajdonviszonyaiban bekövetkező „forradalmi” változások a tájhasználatot, tájszerkezetet is átalakították a kollektivizálás, államosítás miatt a fasorokat kivágták, a gyümölcsösök, szőlők helyén nagyüzemi gazdálkodás, és zártkerti üdülőterületek alakultak ki.”

Főbb nevezetességek (Biatorbágy honlapja):

- A település leghíresebb építménye a ma már használaton kívüli kettős vasúti völgyhíd. Érdekessége a merényleten kívül, hogy nincs Magyarországon még egy olyan völgyhíd, ami páros sín párral rendelkezik.
- Nyakaskő és környéke
- Sándor-Metternich-kastély, ma iskola
- Szily-kastély: a 17. században épült és jelenleg üres
- Szent Vendel-kápolna (avagy az Iharos-Szily-féle sírkápolna)
- Torbágyi Szentháromság-szobor: az 1739-es pestisjárvány emlékére lett emelve.
- Biai Szentháromság-szobor: eredetije 1760-ban Házl Ádám uradalmi ispán által állíttatva, 1873-ban Juhász Mihály és felesége oszlopra emeltette.
- Szent Anna római katolikus templom: 1863-ban készült el.

- Biai református templom.
- Az Iharos - egy nem bizonyított állítás szerint Árpád vezér a honfoglalás idejében itt vadászott.
- Az Ürge-hegy: természetvédelmi terület.

2. Környezetterhelés, környezetminőség

2.1 Földtani közeg

Biatorbágy a Zsámbéki-medence kistáj része, amely a Gerecse és a Budai-hegység között létrejött tektonikus medence. Észak-keleten és keleten dolomit és mészkőformációkból, illetve szarmata mészkőből épült sasbércek keretezik, délen az Etyeki-dombság határolja. Jelentős szintkülönbségek uralják, területe 4379 ha. Magát a medencét több száz méteres harmadidőszaki üledéksorozat tölti ki. Felszínépítő kőzetei: pannóniai agyag, szarmata mészkő, homok, negyedidőszaki lösz, édesvízi mészkő, kavics, lejtőüledékek.

A Nyakaskő és az Öreghegyet végigkísérő sziklaperem, a Madárszirt, amelyek lenyűgöző látványukon túl turisztikai célpontként, mint kilátópontok is meghatározóak, egyben földtani értéket is képviselnek. Az Érd-Tétényi plató részeként védett területek.

Főbb geológiai értékekről röviden:

Bolha-hegy

Geológiai, botanikai és egyedi tájérték. Növénytanilag értékes löszpuszta-és sziklagyepes vegetáció található rajta, szép szikla kibúvásokkal. Helyi védettség alatt áll.

Nyakaskő és Százlépcső - Biatorbágy

Geológiai érték kimagasló tájképi értékkel. A kiédesedő Pannon-tenger által formált sziklaalakzatok nemcsak a kistáj, hanem a tágabb régió leglátványosabb természeti szépségei közé tartoznak. Kiemelkedő a kilátás- és rálátásponti jelentősége, szép panoráma nyílik innen a Biai- tóra és Etyek felé.

(forrás: saját kép, 2018. 10.14-i szemle)

Iharos - Biatorbágy

A torbágyi településrészhez tartozó parkerdő botanikai értéke az erdőállomány természetközeli állapotának köszönhető. A medence azon kevés kirándulóhelyének számít,

amelyet a nyilvánosság számára alakítottak ki. Gyalogos és kerékpáros pihenőhely kialakítása javasolt.

Biai-tó - Biatorbágy

Vízföldtani érték, vizes élőhelyre jellemző növényzet szegélyezi. Legnagyobb tó a medencében, jelenlegi mérete és formája duzzasztásnak köszönhető. Fontos pihenőhely a vonuló madarak számára, és jelentős élőhely a fészkelő fajok számára is. A víztestet több kazettára osztották a tavon folytatott halgazdálkodás érdekében.

Homokbánya - Biatorbágy

Geológiai és madártani érték. A felhagyott homokbánya falában védett madarak (pl. partifecskék, gyurgyalagok) találnak fészkelő helyet. Szép kilátás nyílik a Biai-tóra, remek helyszín madártani megfigyelések számára.

/Szöveg forrása: Zsámbéki Medence Egyesület, Előző környezetvédelmi program/

2.2. Talaj állapota

A talaj a földkéreg legfelső, termékeny rétege, megújuló természeti erőforrás. A természetes talajpusztulás legjellemzőbb formája az erózió illetve defláció. A termőtalajok erózióját és deflációját az erdőirtások, a helytelen mezőgazdasági behatások is gyorsíthatják. A talajok elszennyeződését okozhatják az ipari tevékenységből származó üledék por kibocsátások, a hulladéklerakás, a növényvédőszer-műtrágya használat, a hígtrágya elhelyezés, a közutak sózása. A mezőgazdasági eredetű talajszennyeződések a növényvédő-szerek, és egyéb kémiai anyagok nem megfelelő alkalmazásából (tárolási problémák, elcsurgás) adódnak. A rendszerváltás óta a kemikáliák alkalmazása visszaesett, ami a talajok és a talajvíz szennyezésének mérséklését eredményezte.

Részlet a Biatorbágy város sport, szabadidő és kulturális völgy turizmusfejlesztési és környezetrendezési tanulmánytervből:

„Biatorbágy talajadottságok tekintetében változatos megjelenésű. Jellemző talajtípusok a településen és környékén: löszön képződött mészlepedékes (erdőmaradványos) csernozjom talajok (72%) illetve a magasabb területek löszös üledéken vályog mechanikai összetételű barnaföldek (25%). A mészlepedékes csernozjom talajok a belterületről északra és a Benta-pataktól nyugatra fekvő területrészekeken találhatók. Igen kedvező víz- és tápanyag-gazdálkodású talajok. A III. termékenységi kategóriába tartoznak. Hasznosításuk főként szántó. A barnaföldek a belterületről kelete és ÉK-re elterülő részeket borítják. Jó vízgazdálkodású talajok, termékenységi besorolásuk: V. talajminőségi kategória. Főként mezőgazdasági művelés alatt álló területek, általában szántók. Kisebb foltokban egyéb talajtípusok is fellelhetők a területen. A magasabb részekeken található mészkő-kiemelkedéseket rendzina talajok borítják. A vízfolyások közvetlen környezetében, a patakok völgyében, a fiatal lerakódásokon réti öntéstalaj alakult ki, természetes hasznosítási típusa a rét és a legelő.”

Jelentős kockázati tényezőnek minősülnek a talajminőség szempontjából az illegális hulladéklerakók is.

Az illegális hulladéklerakásokról készült fotók helyszíni szemlén készült fotók 2.5.2 számú fejezetben találhatóak, az egyes helyszínek az 1. sz. mellékletben térképen is fel lettek tüntetve.

A talajrombolás egyik legjelentősebb, a környező területekre is jellemző formája a bányászat, ezen belül különösen a külszíni kitermelés, ami felveti a meddőhányók és a felhagyott bányagödrök kezelésének problémáját.

A település közigazgatási határa mellett közvetlenül, Pátyon található a korábbi regionális lakossági kommunális hulladéklerakó, a rekultiváció információim szerint továbbra sem fejeződött be.

Pest Megyei Korm. Hivatal, Budakeszi Járási Hivatal, Földhivatali Osztály tájékoztatása alapján, a termőföldről:

„Biatorbágy Város területe összesen 4411 ha 5912 m², amelynek 68,8%-a termőterület. Ebből 1154 ha 3767 m² erdő, míg 1643 ha 3082 m² mezőgazdasági földterület (ez a teljes terület 37,2 %-a). A termőföld mennyiségi megőrzésének és minősége megóvásának biztosítása a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (Tfvt.) rendelkezései az irányadóak. A Tfvt. rendelkezései szigorúan védik a termőföldet mennyiségi szempontból, külön kiemelve a az átlagosnál jobb minőségű termőterületeket, melyek igénybevételére kizárólag időlegesen, valamint helyhez kötött beruházás esetén kerülhet sor.

Az önkormányzatok vonatkozásában a Tfvt. rendelkezései szerint termőföld belterületbe vonása iránti kérelmet kizárólag a Önkormányzat terjeszthet elő. A kérelem megalapozottságát a törvényben részletezettek szerinti módon igazolnia kell.”

2.3 Vizek mennyiségi és minőségi állapota

A város területén és térségében a felszíni és felszínalatti vízkészletek minőségvédelme kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A település a 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete szerint: *felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny település, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen lévő település.*

A Biai-halastavak és a Benta-patak környéke felszíni szennyeződésre nagyon érzékeny terület, a Hosszúréti-patak és a Füzes-patak, valamint az Ürge-hegy, a Szarvas-hegy és az Öreg-hegy érzékeny terület, a település többi területe közepesen érzékeny. A terület vízfolyásait, tavait helyszíni szemlén megtekintettem, a szemleponatok az 1. sz. mellékletben feltüntetésre kerülnek.

2.3.1 Felszíni vizek

A felszíni vizek rendezett elvezetése talajvédelmi és tájvédelmi szempontból is fontos feladat. A meglévő árkok, vízelvezető-rendszerek folyamatos karbantartása szükséges. Fontos megjegyezni, hogy a patakmedrek rendezése, tisztítása csak a vizes élőhelyek védelme mellett végezhető.

A vízfolyás - a lehulló vizek elvezetésre vonatkozó - feladatát csak rendszeres **karbantartással** tudja ellátni. A fenntartás legfontosabb feladatai a mederbe került idegen tárgyak eltávolítása, a meder-elfajulások időbeni megszüntetése, a meder iszapmentesítése, a műtárgyak karbantartása, a rézsúk kaszálása.

Fontos még a felszíni vizek vízminőségi (vízkémiai és vízbakteriológiai) állapota, jelen fejezetben Biatorbágy vízfolyásai kapcsán mind a vízmennyiségi, mind a vízminőségi kérdések megvizsgálásra kerülnek.

Biatorbágy vízrajza, vízhasználata:

A település közigazgatási területén található vízfolyások: Békás-patak, Kígyós-patak Benta-patak, Füzes-patak, Disznólápa, Hosszúréti-patak. Közülük a legjelentősebb, legnagyobb vízgyűjtőterülettel bíró vízfolyás a Benta-patak. A területen található vízfolyások a *Benta-patak (Békás-patak, Kígyós-patak)* vízgyűjtőterületéhez tartoznak.

2.3.1.1 Vízmennyiségi adatok

Biatorbágy és a környező települések felszíni vizekre vonatkozó vízgyűjtő szintű vízhasználati adatai a Közép-Duna Völgyi Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatásából:
2016 évben

vízhasználat						mennyiségi adatok (m ³ /évben)	
Település	típus, mód	célja	engedély-szám	víztest/vízfolyás, vízgyűjtő	szelvény/p art	engedélyezett	tényleges
Érd	vízkiút, szivattyús	öntözés	H.29.759-4/1997	Benta-patak alsó és Zámori-patak	7,015 /bal	30.000	0
Biatorbágy	vízkiút, gravitációs	halgazdálkodás	KTVF:11545-9/2013	Benta-pata és Füzes-patak	24,500/ jobb	2.540.000	2.262.000
Biatorbágy	vízbevezetés, gravitációs	halgazdálkodás	KTVF:11545-9/2013	Benta-pata és Füzes-patak	20,191/ jobb	1.820.000	1.450.000
Páty	vízbevezetés, szivattyús	kommun. szennyvíz	FKI-KHO:3453-11/2015	Benta-pata és Füzes-patak	7,505	474.500	278.843
Pusztazámor	vízbevezetés, gravitációs	kommun. szennyvíz	FKI-KHO:1855-1/2016	Benta-patak alsó és Zámori-patak	10,225	54.750	49.413
Sóskút	vízbevezetés, gravitációs	kommun. és ipari szennyvíz	FKI-KHO:872-18/2016	Benta-patak alsó és Zámori-patak	11,678/ bal	127.750	63.992
Biatorbágy	vízbevezetés, gravitációs	kommun. szennyvíz	KTVF: 36488-6/2013	Benta-pata és Füzes-patak	18,971/ bal	708.465	704.088
Érd	vízkiút, szivattyús	öntözés	H.41.486-2/1989	Benta-patak alsó és Zámori-patak	7,015/ jobb	100.000	30.000
Biatorbágy	vízkiút, szivattyús	halgazdálkodás	H.11770-2/94	Benta-pata és Füzes-patak	17,5/ jobb	14.407	13.100
Százhalombatta	vízkiút, szivattyús	rekreáció	KTVF: 28869-5/2009	Benta-patak alsó és Zámori-patak	0,95/ jobb	12.000	3.600

2017 évben

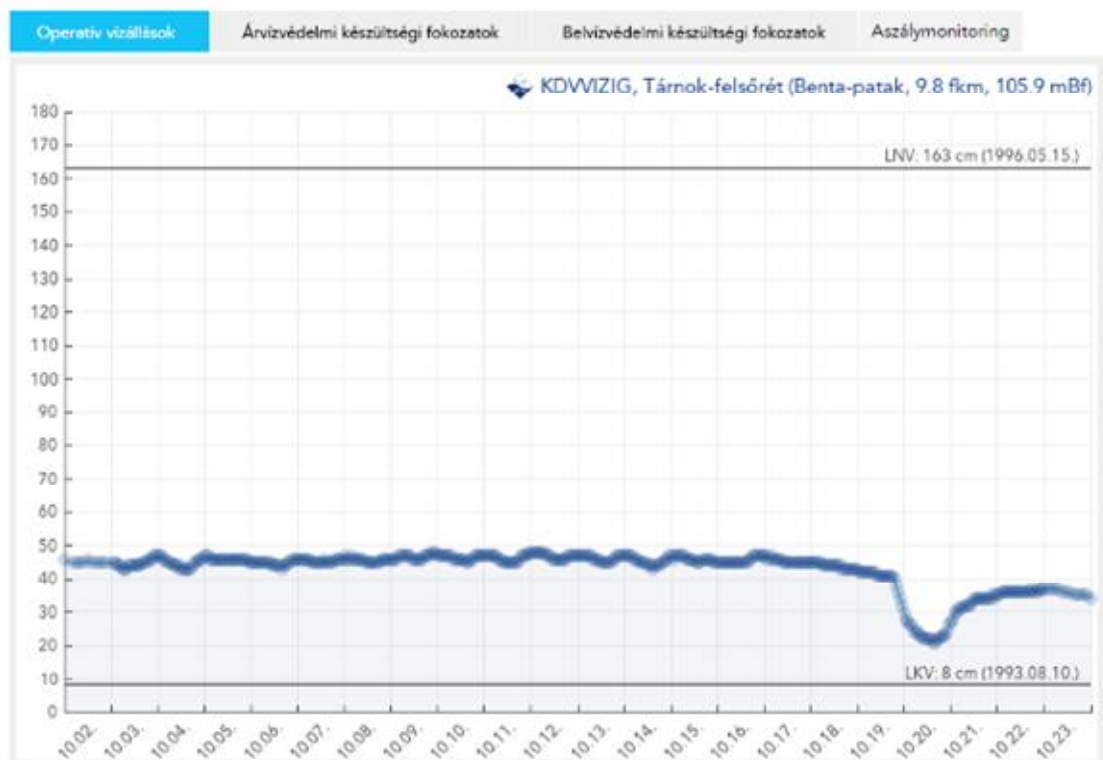
vízhasználat						mennyiségi adatok (m ³ /évben)	
Település	típus, mód	célja	engedélyszám	víztest/vízfolyás, vízgyűjtő	szelvény/p art	engedélyezett	tényleges
Érd	vízkiút, szivattyús	öntözés	H.29.759-4/1997	Benta-patak alsó és Zámori-patak	7,015 /bal	30.000	0
Biatorbágy	vízkiút, gravitációs	halgazdálkodás	KTVF:11545-9/2013	Benta-pata és Füzes-patak	24,500/ jobb	2.540.000	1.385.000
Biatorbágy	vízbevezetés, gravitációs	halgazdálkodás	KTVF:11545-9/2013	Benta-pata és Füzes-patak	20,191/ jobb	1.820.000	1.098.000

Páty	vízbevezetés, szivattyús	kommun. szennyvíz	FKI-KHO:3453-11/2015	Benta-pata és Füzes-patak	7,505	474.500	277.645
Százhalombatta	vízbevezetés, gravitációs	ipari hűtővíz	FKI-KHO:1449-16/2015	Benta-patak alsó és Zámori-patak	1,95/ bal	100.000.000	171.469.005
Pusztázámor	vízbevezetés, gravitációs	kommun. szennyvíz	FKI-KHO:1855-1/2016	Benta-patak alsó és Zámori-patak	10,225	54.750	46.991
Sóskút	vízbevezetés, gravitációs	kommun. és ipari szennyvíz	FKI-KHO:872-18/2016	Benta-patak alsó és Zámori-patak	11,678/ bal	127.750	82.030
Biatorbágy	vízbevezetés, gravitációs	kommun. szennyvíz	KTVF: 36488-6/2013	Benta-pata és Füzes-patak	18,971/ bal	708.465	603.197
Érd	víz kivétel, szivattyús	öntözés	H.41.486-2/1989	Benta-patak alsó és Zámori-patak	7,015/ jobb	100.000	48.000
Biatorbágy	víz kivétel, szivattyús	halgazdálkodás	H.11770-2/94	Benta-pata és Füzes-patak	17,5/ jobb	14.407	11.110
Százhalombatta	víz kivétel, szivattyús	rekreáció	KTVF: 28869-5/2009	Benta-patak alsó Zámori-patak	0,95/ jobb	12.000	3.600

A kapott adatok alapján megállapítható, hogy a tényleges vízhasználat a vizsgált két évben engedélyezett vízmennyiségeket – sem vízkivétel, sem vízbevezetés esetében - nem érte el.

Vízhozam-változások:

Benta-patak, Tárnok, vízmérce, 2018. október havi vízhozam (forrás: <https://www.vizugy.hu>):

Benta-patak, Tárnoki vízmérce, éves vízhozam-változása - a Közép-Duna Völgyi Vízügyi Igazgatóság éves teljes adatszolgáltatásából – a Vízügytől kapott adatok alapján készített táblázat (havi értékek változása, megoszlás a max-min értékeket rögzítve)

hónap/vízhozam (m ³ /s)	2016 (m ³ /s)	2017 (m ³ /s)	2018 (m ³ /s)
január	<u>0,096</u> -0,599	0,105 – 0,229	0,183 – 0,304
február	0,244 – 1,690	0,112 – 1,620	0,183 – 0,372
március	0,462 – 3,230	0,542 – 1,270	0,160 – 1,030
április	0,304 – 0,941	0,244 -0,898	0,259 – 1,160
május	0,349 – 1,690	0,244 – 0,769	0,183 – 0,985
június	0,417 – 2,650	0,120 – 0,349	<u>0,139</u> – 0,570
július	0,128 – 2,370	0,104 -0,741	n.a
augusztus	0,183 – 1,160	<u>0,081</u> – 0,513	n.a
szeptember	0,172 – 0,941	0,088 – 0,812	n.a
október	0,139 – 0,462	0,120 – 0,855	n.a
november	<u>0,096</u> – 0,542	0,150 – 0,542	n.a
december	0,112 – 0,349	0,198 – 0,855	n.a
évi vízhozam csúcsok	március és június- július hónapok	február, március hónap	I. félévben április, március hónapok
legkisebb vízhozam	január, november- december hónapok	augusztus, szeptember, július hónapok	I. félévben június és január hónapok

Éves viszonylatban a legnagyobb vízhozamok havi maximumait vastagítva, a legkisebb hozam értékeit dőlt betűvel jeleztem.

A legnagyobb vízhozam éves viszonylatban március hónapban jellemző, esetleg már februárban (2016. évben júniusban és júliusban is magas volt a vízhozam érték), a legkisebb a vízhozam januárban, és szeptember-december között volt és a nyári hónapokban. A három vizsgált évben legmagasabb vízhozam-adatokat 2016 márciusában, a legalacsonyabb vízhozam-értékeket 2017 augusztusában dokumentálták. A 2016 évi meteorológiai viszonyok (lehullott extra mennyiségű csapadék márciusban és nyáron június, július hónapban) egyértelműen visszatükröződnek a vízhozam eredményekben. A 2018 évi aszályos nyarat jelzi a június vízhozam érték.

Füzes-patak és Békás-patak 2017 évi vízhozam mérései - a Közép-Duna Völgyi Vízügyi Igazgatóság éves teljes adatszolgáltatásából:

Törzsszám	Vízfolyás	Település	Mérési szelvény helye	Dátum	Mérési középido (óó:pp)	Vízhozam (m ³ /s)
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 5 m-re	2017.02.02	13:33	0,521
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 10 m-re	2017.03.02	11:55	0,056
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 5 m-re	2017.04.05	11:49	0,033
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 10 m-re	2017.05.03	11:03	0,03
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt	2017.06.02	10:55	0,022
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 30 m-re	2017.07.04	10:50	0,016
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 10 m-re	2017.08.02	11:05	0,015
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 50 m-re	2017.09.05	12:31	0,023
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 50 m-re	2017.10.03	11:04	0,019
120737	Füzes patak	Biatorbágy	közüti híd alatt 20 m-re	2017.11.03	11:29	0,027
120719	Békás patak	Herceghalom	csőáteresz	2017.03.02	11:10	0,192
120719	Békás patak	Herceghalom	csőáteresz	2017.04.05	11:03	0,115
120719	Békás patak	Herceghalom	áteresz alatt 10 m-re	2017.05.03	10:25	0,122
120719	Békás patak	Herceghalom	csőáteresz alatt 5 m-re	2017.06.02	10:23	0,097
120719	Békás patak	Herceghalom	csőáteresz alatt 10 m-re	2017.07.04	10:15	0,061
120719	Békás patak	Herceghalom	csőáteresz alatt 10 m-re	2017.08.02	10:31	0,047
120719	Békás patak	Herceghalom	csőáteresz alatt 10 m-re	2017.09.05	12:10	0,038
120719	Békás patak	Herceghalom	áteresz alatt 10 m-re	2017.10.03	10:38	0,049
120719	Békás patak	Herceghalom	csőáteresz alatt 10 m-re	2017.11.03	10:55	0,07

A legmagasabb víz-hozam értékeket a Füzes-pataknál februárban, a Békás-patak esetében március és május között dokumentálták.

A Közép-Duna Völgyi Vízügyi Igazgatóságtól kapott adatszolgáltatás szerint a biatorbágyi vízfolyásokon lezajlott fenntartási munkák:

- a „Benta-patak meder-rehabilitációja” c. projekt (azonosítási szám: KMOP-3.3.1./C-2008-2011), 2011 évben lezart, azóta a projekt a fenntartás időszakában van.
- A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 3. §. értelmében a Békás-, Kígyós-, és Füzes-patakok 2014. után kerültek a KDVVIZIG vagyongazdálkodásába a Pest Megyei Kormányhivataltól. A vízfolyásokon növényzetirtási munkák voltak, továbbá vízminőségi kárelhárítás céljából 2018 tavaszán a Békás-patak 4+200 – 4+944 kmsz-ek közötti szakasza kotrásra került.

Biatorbágy települési vízkárelhárítási tervének felülvizsgálata 2017-ben megtörtént.

A 2017. évi felülvizsgálat rövid összefoglalása:

„A terv felülvizsgálata és kiegészítése a hatályos jogszabályoknak megfelelően, a legfrissebb módszertani segédlet ajánlásaival kiegészítve. A változtatások célja a terv kezelhetőségének, felhasználási hatékonyságának növelése esetleg védekezés elrendelése esetén, a védekezésben résztvevők elérhetőségeinek frissítése.

Három helyszíni szemle alkalmával megtörtént a felszíni vízfolyások, befogadók, vízi műtárgyak, csapadécsatorna-hálózat aktuális állapotvizsgálata, a vonatkozó mellékletek kiegészítése, módosítása. Ennek kapcsán javaslatok is kerültek megfogalmazásra:

- hordalékok, lefolyást gátló uszadékok eltávolítás, partfal és meder kaszálása, tisztítása, növényzet eltávolítása (főleg a kültéri szakaszokon jellemző, Füzes-patak, Benta-patak, Kígyós-patak, Békás-pataknál)
- beszakadt partfalak helyreállítása, mederállékonysági problémák megszüntetése (pl. Madár forrás, Füzes-patak alsó, városba érkező szakaszán, Benta-patak Peca-tónál)
- időszakos bejárások, legalább kéthavonta
- zárt csapadécsatornák ellenőrzése legalább kéthavonta
- nyílt medrek, elvezető árkok tisztítása, növényzet eltávolítása
- csapadécsatorna rekonstrukció ütemezett lebonyolítása (pl.: Vendel és Rozália-park, Orgona, Raktár utca, Ybl Miklós sétány és más tervezett beruházások)
- esőzések során gócpontokon (pl. Lomb, Levél utca, József utca, Forrás utca

környezet) az elvezetési problémák megszüntetése (tervek, műszaki megoldások)

- Ideiglenes (villámárvizeknél) záportározó(k) kialakítási lehetőségének vizsgálata

- meteorológiai szolgálat előre jelzéseinek és a Benta-patak Tárnok-felsőrégi vízmércéje vízállás adatainak nyomon követése meghatározott rendszerességgel

- várható nagy esőzések előtt és közben kapcsolat fenntartása a szennyvíztisztító telep kezelőjével és a vízfolyások kezelőivel”

2.3.1.2 Vízfolyások leírása – vízminőségi adatok

A vízfolyások bejárása során érzékszervi vizsgálatot végeztem az egyes vízfolyásoknál, egy-egy keresztező híddal beazonosítható ponton. A rézsű és meder állapota, mélysége, vízjárta meder szélessége mellett a vízfolyás áramlását, színét, szagát vizsgáltam, valamint tájékoztató jellegű pH és víz hőmérséklet mérést végeztem.

Benta – patak:

A múlt században a két egykori vízimalom tönkremenetele után elhanyagolt vízfolyást, a még mocsaras-nádas területekkel kísért patakot 1954-ben rendezték. Árvize tavasszal és nyár elején, kisvize ősszel gyakori. Víztisztsága II. osztályú. A patak Biatorbágy területén két tavat - egy halastavat (Békás-patak) és egy horgásztavat (Benta-patak) - táplál.

A Benta –patakot felső szakaszán Békás-pataknak nevezik, a Füzes-patak és Kígyós-patak találkozásától nevezik a vízfolyást Benta-pataknak.

Helyszíni szemle (2018.október 28.) – Peca-tavi közúti híd, Benta-patak, jele: V₇

Fotó: 2018. október 28-i helyszíni szemle

Víztest és meder jellemzők

- a meder a híd előtt – folyásirányban - teljesen, valamint a híd mellett partoldal nádassal teljesen benőtt, a híd utána nagyobb a víz sodrása, kevesebb a növényzet
- a vízjárta meder-rész a híd alatt: 10,2 méter (előtte 2,5 – 3,5 méterre szűkül)
- vízmélység: 35-45 cm

A híd után felújított „vízi – műtárgyak” vezetnek le a vizet.

Víztest állaga, érzékszervi és pH-mérés eredménye (pHT-01 tester és hőfokmérő)

- gyors, egyenletes, folyamatos áramlás, víz színe enyhén sárgás, átlátszó
- szaghatás nincs, lebegőanyag van

Ph mérés: 7,4 Vízhőfok: 17°C

A Benta-patak állami tulajdonú vízfolyás, 17+050 – 20+300 kmsz-ek közötti szakasza a Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság (1088 Budapest, Rákóczi út 41.) kezelésében van.

Disznólápa:

Vízborítottsága talajvíz-függő. Közvetlenül mellette húzódik a település belterületének határa.

Helyszíni szemle (2018.október 28.) Disznólápa-vízfolyás, Szent István út Biatorbágy tábla előtti főút közúti híd, Herceghalom felé tartó út, jele: V₁

Fotó: 2018. október 28-i helyszíni szemle

Víztest és meder jellemzők

- a meder rézsúje fűvel és vadvirágokkal benőtt
- a vízjárta meder-rész a híd alatt: 2,3- 3,4 méter
- vízmélység: 18 cm

Víztest állaga, érzékszervi és pH-mérés eredménye (pHT-01 tester és hőfokmérő)

- nagyon lassú áramlás (közel a pangó víz állapotához), víz színe víztiszta, átlátszó
- szaghatás nincs, lebegőanyag nincs (minimális)

Ph mérés: 7,8 Vízhőfok: 16°C

Füzes – patak:

A várost átszelő vízfolyás, a Pátyi utca, Fő utca mellett folyik el, majd a Viadukt alatt áthalad és a Határkereszt-sétánytól elhagyja a belterületi városrészt. A szennyvíztisztító telep után a Benta-patakba torkollik.

A patak 0+000 – 3+120 kmsz-ek közötti szakasza a Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság (1088 Budapest, Rákóczi út 41.) kezelésében van. A belterületi, részben parkosított szakaszának kezelésében az Önkormányzat is részt vállal

Szemlén három, átmenő hidakkal beazonosítható ponton leírtam a víztestet.

Helyszíni szemle (2018.október 28.), Füzes-patak, Fő út, Öntödei utcai közúti híd, jele: V₄

Fotó: 2018. október 28-i helyszíni szemle

Víztest és meder jellemzők

- a mederben fűzfa (nagyvíz esetén vízmozgást korlátozza!), vízben falevelek, rézsű fűvel benőtt
- a vízjárta meder-rész a híd alatt: 1,8 méter
- vízmélység: 30 cm

Víztest állaga, érzékszervi és pH-mérés eredménye (pHT-01 tester és hőfokmérő)

- egyenletes, lassú áramlás, víz színe víztiszta, átlátszó
- szaghatás nincs, lebegőanyag nincs

Ph mérés: 7,6 Vízhőfok: 15°C

Helyszíni szemle (2018.október 28.), Füzes-patak, Viadukt előtt, Boldog Gizella utcai közúti híd, jele: V₅

Fotó: 2018. október 28-i helyszíni szemle

Víztest és meder jellemzők

- a meder fűvel és vízi növényekkel szinte teljesen benőtt!
- a vízjárta meder-rész a híd alatt: 1,9 méter
- vízmélység: 30 cm

Víztest állaga, érzékszervi és pH-mérés eredménye (pHT-01 tester és hőfokmérő)

- egyenletes, lassú áramlás, víz színe víztiszta, átlátszó
- szaghatás nincs, lebegőanyag nincs

Ph mérés: 7,2 Vízhőfok: 15°C

Helyszíni szemle (2018.október 28.), Füzes-patak, patak utcai gyalogos fahíd, jele: V₆

Fotó: 2018. október 28-i helyszíni szemle

Víztest és meder jellemzők

- a meder tiszta, rézsű bokrokkal, csalánnal, fűzzel, akáccal benőtt!
- a vízjárta meder-rész a híd alatt: 3,2 méter
- vízmélység: 25 cm

Víztest állaga, érzékszervi és pH-mérés eredménye (pHT-01 tester és hőfokmérő)

- gyors, egyenletes áramlás (híd előtt kisebb bukók), víz színe víztiszta, átlátszó
- szaghatás nincs, lebegőanyag nincs

Ph mérés: 7,4 Vízhőfok: 16°C

Békás-patak:

A patak a Biai-halastó északnyugati oldalán a település szélén folyik, a Nagy utca után egyesül a Kígyós patakkal. A patak 0+000 – 5+147 kmsz-ek közötti szakasza a Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság (1088 Budapest, Rákóczi út 41.) kezelésében van.

Helyszíni szemle (2018.október 28.), Békás-patak, Biai halastó melletti pihenő, Vörösmarty utcai átemelő alatt, jele: V₂

Fotó: 2018. október 28-i helyszíni szemle

Víztest és meder jellemzők

- a mederben jelentős a vízi-növényzet: alga, békanyál, békalencse, nád és gyékény
- a vízjárta meder-rész: 5,2-5,8 méter
- vízmélység: 80-100 cm

Víztest állaga, érzékszervi és pH-mérés eredménye (pHT-01 tester és hőfokmérő)

- pangó víz, nincs érzékszervvel észlelhető áramlás, víztest színe enyhén zöldes, opálos
- enyhe szaghatás, sok lebegőanyag

Ph mérés: 7,5 Vízhőfok: 15°C

Kígyós-patak :

A Biai-halastóból kifolyó vízfolyásba torkollik a Békás-patak, majd a Fűzes-patakkal egyesülve Benta-patakként alkotnak egy nagyobb vízfolyást.

Helyszíni szemle (2018.október 28.), Kígyós-patak, Fűzes-patak összefolyásnál lévő közúti híd, jele: V₃

Fotó: 2018. október 28-i helyszíni szemle

Víztest és meder jellemzők

- a meder, valamint a híd mellett partoldal nádassal teljesen benőtt, rézsú fűvel
- a mederben a vízjárta rész szélessége: 8,5 méter
- vízmélység 30-40 cm

Víztest állaga, érzékszervi és pH-mérés eredménye (pHT-01 tester és hőfokmérő)

- közepes, folyamatos áramlás, víz színe enyhén sárgás, opálos
- enyhén rothadó szaghatás, sok lebegőanyag

Ph mérés: 7,1 Vízhőfok: 16°C

A patak 0+000 – 0 + 400 kmsz közötti szakasza a Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság (1088 Budapest, Rákóczi út 41.) kezelésében van.

Hosszúréti – patak:

A vízfolyás az önkormányzat kezelésében van. A patak biatorbágyi szakasza jellemzően iparterületen (Vendel Park) halad át. Kiépítése, rendezése az ipari park beépítésével egyidejűleg, azzal párhuzamosan történt meg, felső szakaszának rendezésére 2009-2010. év folyamán került sor.

Helyszíni szemle (2018.október 28.), Hosszúréti-patak, Törökbálinti-tóba torkollásnál, Biatorbágy/Törökbálint határán, jele: V₈

Fotó: 2018. október 28-i helyszíni szemle

Víztest és meder jellemzők

- a meder szélén nádas, gyékényes terület, rézsűn akác
- a mederben a vízjárta rész szélessége: 4,2 - 6 méter közötti
- vízmélység 55-60 cm

Víztest állaga, érzékszervi és pH-mérés eredménye (pHT-01 tester és hőfokmérő)

- lassú, egyenletes áramlás, víz színe enyhén sárgás, opálos
- nincs szaghatás, minimális lebegőanyag

Ph mérés: 7,6 Vízhőfok: 17°C

Biai-árok: a kis vízfolyás az Etyek felőli településhatárról érkezik és a Biai-halastóba torkollik. Lakott területet nem érint. Szemlét nem tartottam.

Összegzés: A vízfolyások élő kapcsolatot biztosítanak a tavak között, ökológiai folyosó funkciót töltenek be. A patakok nagyrészt természet-közel állapottban vannak, különösen külterületen. Ez alól kivétel a Hosszúréti – patak, mely a Vendel Park ipari területen halad keresztül, és egyetlen kisebb szakasztól eltekintve gyakorlatilag teljes hosszában szabályozott és kiépített. A Füzes – patak biatorbágyi szakaszának jelentős része belterületen halad át. A településen áthaladó patak tájeshatárítékai és településszerkezeti szempontból is meghatározó. Partja intenzíven fenntartott (rendszeres kaszálás), de nem kiépített, amely lehetővé teszi, hogy a patak ökológiai folyosó szerepét is, bár részlegesen, de ellássa. A patak melletti széles, gyeperes - ligetes zöldsáv a település belterületének meghatározó zöldfelületi eleme, értékes és jelenlegi állapotában megőrzendő településképi elem. Intenzívebb beépítése nem javasolt.

A vízfolyások szemleponthai (V₁, V₂, ...V₃) az 1.sz. mellékletben térképen is ábrázolásra kerülnek.

A település közigazgatási területén belül található tavak

Biatorbágy területén a vízfolyások két állandó vízfelülettel rendelkező tavat - egy halastavat (Békás-patak) és egy horgásztavat (Benta-patak) - táplálnak. A Biai-halastavat a Temperált vizű Halszaporító és Kereskedelmi Kft., a Peca-tavat a róla elnevezett Sporthorgász Egyesület üzemelteti. A tavak kedvelt rekreációs területek.

További időszakos vízborítású terület a Heréskert, kisebb jelentőségű a „Nemó-tó”

2.3.1.3 Tavak rövid bemutatása

Pecató Helyi Természetvédelmi Terület (4,49 ha)

A tó egy régi malomtó, az ún. Alsó malom tava helyén alakult ki, mely a 20. század elején a malom megszűnésével elmocsarasodott, de 1955-ben új célra és módon helyreállításra került. A tó környéke természetközeli kialakítású, partján kialakítható körbefutó sétány található pihenőhelyekkel, horgászállásokkal. A Peca-tavat az Sporthorgász Egyesület üzemelteti, környezete rendezett, jól karbantartott, tiszta. A Sporthorgász-egyesület stégeket, horgásztanyát tart fenn, a megfelelő viselkedés és a tó használatával kapcsolatos szabályokat betartatja.

Víz alatti növények: kevés moszat, algák

Víz feletti növényzet: nádas, gyékény

állatvilág: különféle halfauna (ponty, keszeg, compó, stb.), kisméretű rákok

fotó: saját, 2018. október 14-i szemlén készült

Biai Halastó Helyi Természetvédelmi Terület (270,47 ha)

A Biai-tórendszer nádasaival, összefüggő nagyobb kiterjedésű vízfelületeivel rendkívül jelentős természeti és ökológiai értékkel bír, hosszú történeti múlttal tekint vissza. A halastó és környéke a térség ökológiai hálózatának fontos része. Hozzákapcsolódik zöldfolyosóként a Disznólápa mocsaras, ligetes területe. Fontos a *madárvilág védelme* (nyilvántartás a fontosabb fajokról nincs), a vizes élőhelyek, tóköznyéki nádasok, őshonos ligetek és cserjék megőrzése. A célok figyelembe vételével természetkímélő halgazdálkodás folytatható. Céltűzés lehet a terület értékeinek bemutatása, ebben szabad kapacitás van.

Víz alatti növények: moszatok, algák

Víz feletti növényzet: nagy kiterjedésű nádas, sás, gyékény

állatvilág: a tóban különféle halfauna, kisméretű rákok, különféle vízimadarak (tőkés réce, szürke gém, kócsag, stb.)

Biai halastó - Nyakaskőről saját, 2018. október 14-i szemlén készült

A település vízkár-elhárítási a környezetvédelmi programmal párhuzamosan elkészült.

Nemo-tó (< 1ha)

A sokak által Nemo-tóként ismert kis vízfelület az Iharos utcai Fűzes-patak feletti híd után található a Forrás-utca jobb oldalán. Kis vízfelület nádassal, vízvédelmi jelentősége nincs, elsődlegesen rekreációs lehetőséget nyújt, túlfolyó műtárggyal rendelkezik.

Képek: 2017. augusztusi szemle

A vízminőség adatok – KDDV VIZIG táblázatai - a 3 sz. mellékletben kerülnek bemutatásra, 2016, 2017 évben csak a Benta-patak, 2018-ban: Békás, Kígyós, Benta-patak, Halastavak, Fűzes-patak esetében is történtek vízmintavételek és elemzések.

2.3.2 Felszín alatti vizek

Talajvíz

A talajvíz 4 méter körül ingadozik, mennyisége nem jelentős. Kémiai kalcium-magnézium-hidrokarbonátos típusú. Keménysége 15-25 nk⁰ között van, de Biatorbágytól Bicske felé haladva 45 nk⁰ felé is emelkedik. Ennek megfelelően a szulfát-tartalom is 300 mg/l körüli értékről 600 mg/l-re is növekszik. A nitrát mennyisége is jelentős.

A település a 27/2004. (XII.25.) KvVM r. szerint: felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen lévő település.

A település belterületén belül szinte teljesen kiépült a szennyvízcsatorna-hálózat, így talajvizek elszennyeződése napjainkban már nem okoz problémát. A talajvizek nitrát-szennyeződésének mértékéről nem áll rendelkezésre adat. A település ipari jellegű létesítményei által okozott szennyeződéséről nincs tudomásunk. A település szélén elhelyezkedő ipari park cégei a szükséges környezetvédelmi engedélyek birtokában végzik tevékenységüket, így a szennyvízelvezetés megoldott.

Biatorbágy település közigazgatási területén belül nem található rekultiválandó hulladéklerakó, így annak talajvíz-szennyező hatásával nem kell számolnunk.

Fontos megjegyezni azonban, hogy a rekultiválás alatt/előtt álló pátyi hulladéklerakó közvetlenül Biatorbágy település közigazgatási határa mellett helyezkedik el. Ennek esetleges talajszennyező hatásáról nem áll rendelkezésre bővebb információ.

Rétegvíz

A rétegvíz 1 l/s.km² körül van. Kevés az artézi kutak száma. Mélységük 50-200 méter közötti, vízhozamuk 50-600 l/perc között változik. A vízbázis-védelem vonatkozásában az előzetes vizsgálatoknak az alábbi területekre kell kiterjednie:

- szennyvizek hatása a vízkészletre
- mezőgazdasági tevékenységek hatása a vízkészletre
- emberi vízhasználat hatása a vízkészlet mennyiségére.

A kistáj egésze, mint Budapest vízbázisának háttérterülete, fokozott vízminőség-védelmet igényel.

Források Biatorbágy területén

Biatorbágy területe igen gazdag forrásokban, melyek ex lege védettséget élveznek. A források egy része feltáratlan, nem, vagy csak nehezen megközelíthető, ill. kevesen ismerik elhelyezkedésüket. Mindez a védelem szempontjából előnyös. Ugyanakkor a források olyan potenciális területek, amelyek megfelelő kialakítással nemcsak élőhelyként és klimatikus kondicionáló elemei lehetnek a település zöldfelületi rendszerének, hanem a pihenés, séta, rekreáció területei is lehetnek.

A településen több forrás is található, a Torbágyi, a Békás(Korpa kút), a Madár vagy Édesvizi forrás melynek vízhozama nagy, eléri az 5 l/p értéket.

- *Biai-forrás*
- *Czöndör-kút*
- *Madár-forrás* (a Forrás utcánál)
- *Korpás-kút* (a Biai-horgásztó /Pecató mellett)
- *Keserű-kút* (jelenleg lefedett)
- valamint több kisméretű, névtelen forrás (pl.: Kálvin téren, Kölcsey utcában, Csillag-közben, Meggyfa utcában, Nyakas-kő mellett)

A *Biai-forrás* nagy vízhozama eléri az 50 l/percet is. Vízminőségi adatok nem állnak rendelkezésre.

A *Madár-forrás* (forráscsoport) 6-8 kis forrásból áll. Vize a régi vasútvonal alatt folyik át, nyitott árokban. A forrástól kicsit lejjebb a patakmedret kiszélesítve egy mesterséges tavacska alakítottak ki, mely nem tájbaillő. Partja kopár, növényzettel gyéren borított. Ezen kívül probléma, hogy a szomszédos logisztikai területől a patakba bevezetett csapadékvíz csak részben tisztított, folyamatosan szennyezi az élővizet.

A forrás kibukkanása utáni szakaszon lévő víz által alámosott szakaszok jelentenek vízelvezetéssel összefüggő problémát.

Madár –forrás és az alámosott rész

(Fotók: 2017 augusztusában készültek, vízkárterv szemlélén)

Forrás – völgy (29,74 ha)

A terület védetté nyilvánításának elsődleges célja magának az ex lege védett forrásoknak a védelme volt. Emellett természetvédelmi célkitűzés a terület biodiverzitásának, az ott élő védett növény- és állatfajok, valamint élőhelyük, védelme, a forrás vízminőségének védelme. További célok: a terület természetkímélő ökoturisztikai hasznosítása, elsősorban a helyi lakosság pihenését, kikapcsolódását biztosító feltárása, bemutatása tanösvény, pihenőhelyek, turistautak kialakításával, ha szükséges a vizes élőhelyek rekonstrukciójával.

Biatorbágy felszín alatti vizekre vonatkozó vízhasználati adatai, a Közép-Duna Völgyi Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatásából:

2016, 2017 években (a sok információ miatt a kapott táblázatot két részletben jelenítem meg)

	VFIR KÓD	Település	EOV Y/EOV X	Z (mBf)	létesítés éve	nyugalmi vízszint	üzemi vízszint	max. víhozam (l/perc)
1	e120980010	Biatorbágy	636447/236034	158	2009			
2	e120980011	Biatorbágy	638051/235255		2008			
3	e120980012	Biatorbágy	636052/235247	146	2008			
4	e120980013	Biatorbágy	638067/235277	151	2008			
5	e120980014	Biatorbágy	636019/235251	150	2008			
6	e120980015	Biatorbágy	636819/235873	158	2015			
7	e120980016	Biatorbágy	633344/235877	178	1975	-1		
8	k120980003a	Biatorbágy	627662/239122	140	1968	-3	-44	552
9	k120980004	Biatorbágy	627077/238107	147	1969	-14	-32	820
10	k120980005	Biatorbágy	633133/236275	221	1970	-24		
11	k120980006	Biatorbágy	633133/236275	174	1973	-12	-19	4
12	k120980008	Biatorbágy	633918/237066	186	1976	-25	-40	117
13	k120980009	Biatorbágy	633938/237618	186	1981	-10	-42	40
14	k120980010	Biatorbágy	633200/236555	182	1974	-15	-28	100
15	k120980011	Biatorbágy	633071/234178	132	1982	-17	-46	30

	VFIR KÓD	talp-mélység	hőfok (°C)	víz típus	vízadó réteg	vízhasználat célja	engedélyezett vízmenny. (m ³ /év)	kúthoz kapcsolódó engedélyek
1	e120980010	19		talajvíz	pleisztocén homoklisztes homok	gazd. egyéb öntözés	2200	FKI-KHO:257-1/2017; KTVF:7710:36397-2/2009
2	e120980011	8		talajvíz			0	KTVF:7710.13/2008
3	e120980012	6		talajvíz		monitoring	0	KTVF:7710.13/2008
4	e120980013	7		talajvíz		monitoring	0	KTVF:7710.13/2008
5	e120980014	9		talajvíz		monitoring	1300	KTVF:7710.13/2008
6	e120980015	12		talajvíz		gazd.	500	KI-KHO:256.1/2017;

						egyéb locsolás		FKI- KHO:4348.6/2015;
7	e120980016	23		talajvíz		gazd. egyéb locsolás	250	KTVF:2375.5/2011
8	k120980003a	850	37	termálvíz		közcélú	250	H 11072.3/94; H 26603/97
9	k120980004	359	0	karsztvíz		közcélú		H 11072.3/94; H 26603/97
10	k120980005	62		rétegvíz	pleisztocén homok			
11	k120980006	29	13	talajvíz	pleisztocén homok, iszapos agyag			
12	k120980008	75	14	rétegvíz				
13	k120980009	58	15	rétegvíz	miocén agyagmárga, homokkő		0	KTVF:2375.8/2011, H37973/1999, H 33570.2/1998, H 4946.2/1992, H 35002/1987
14	k120980010	30	13	talajvíz	pleisztocén homok		0	KTVF 2375.8/2011, H 37973/1999, H 35720.2/1998, H 4946.2/1992
15	k120980011	95	18	rétegvíz	felsőpannon homok			

2.3.3 szennyvíztisztítás, csatornázottság

2.3.3.1 Csapadékvíz-elvezetés, bel- és árvízvédelem

A település területén keletkező csapadékvíz befogadója a *Benta-*, (*Békás- vagy Kígyós-*), a *Füzes-* és a *Hosszúréti-patak* valamint a *Disznólápa*.

Csapadékvíz-elvezetés:

A csapadékvíz-elvezetés célja, hogy az összegyűlt felszíni vizek a lehető legrövidebb úton, károkozás nélkül jussanak el a befogadóba és a talaj természetes vízutánpótlása biztosított legyen. Ott, ahol a beépítés jellege nyílt árok létesítését nem teszi lehetővé, zárt rendszerű csapadécsatornák létesítése indokolt. A csapadékvíz-elvezetőrendszer vonalvezetését a kialakult utcahálózat, valamint a terep esése határozza meg. A vízmosásoknál, ahol a víz természetes lefolyása már kijelölte a nyomvonalat, célszerű a már meglévő árkokat megtartani, és hordalékfogó-, valamint eséscsökkentő műtárgyakat beépíteni.

A nyílt csapadékvíz-elvezető árkok, áttereszek karbantartása, takarítása folyamatos, melyet önkormányzati illetékességű területeken a Településüzemeltetési Csoport végez, magántulajdonú ingatlanok előtt pedig a tulajdonos kötelezettsége. Az utak vízvezetésének megoldása részben nyílt árkos kiépítéssel készült el, melyek gravitációs rendszerrel működnek. A meglévő felszíni vízvezető rendszerek, árkok túlnyomórészt megfelelő állapotúak, a legtöbb utcában kiépítésre kerültek. Helyenként elhanyagoltak, eltömődtek, akadályozva ezzel a megfelelő vízvezetést. A város utcáinak másik hányadában kiépült a zárt rendszerű elvezetés, ahol zárt szelvényben vezetik be a lehulló csapadékvizet a csapadékvíz-elvezető hálózatban.

Biatorbágyon a csapadékhálózat túlnyomórészt kiépült, néhány utcában nincs elég hely a vízvezető árok kiépítésére. A kiépült csapadék-csatorna hálózat vegyes, egyes utcákban zárt szelvényben történik, más helyeken nyílt rendszerű vízvezető árkokban vezetik el a nagy

esőzések vizeit. A csapadécsatornák legtöbbször jól karbantartottak, rendezettek, máshol növényzettel benőttek, itt tisztításuk javasolt. Sokszor egy utcán belül is változó a csapadékelvezető árkok állapota.

Közműekre vonatkozó adatok a KSH nyilvános adatbázisából, azaz forrás a www.ksh.hu/statinfo - közüzemekre vonatkozó adatbázisa

évek	lakás- állomány (db)	közcsonna hosszából elválasztó rendszerű (km)	szennyvíz-csatorna hálózatba kapcsolt lakások (db)	lakossági tárolókból begyűjtött nem közműves szennyvíz (m ³)	összes begyűjtött nem közműves háztartási szennyvíz (m ³)
2013	4809	71,8	3552	2	2
2014	4818	71,4	3746	2	32
2015	4822	71,4	3746	28	28
2016	4836	74,2	4460	2	2

A táblázatból látszik, hogy az elválasztó rendszerű csatornahálózat 2016-ban megnövekedett, a csatornahálózatra kapcsolt lakások száma folyamatosan nőtt, a nem közműves begyűjtött szennyvíz mennyisége stabilizálódott.

Zárt szelvényű csapadék-bevezetés (2018.10.14-i szemle)

Baross Gábor utca 4.

Angeli András utca 21.

Jókai utca 40

Nyílt szelvényű csapadékelvezetés, vízelvezető árkokkal (2018.10.14-i szemle)

Baross Gábor u. 10. (tiszt)

Baross Gábor u. 14-26 (növényvel benőtt)

Baross Gábor u.24-26 utca (részben növényvel benőtt)

Akácfa u. 1-3. utca (tiszt)

Vízmű telep mögött – Ybl sétány – vízvezető árok részben növényzettel benőtt

Jókai u. 4-6
(növényvel benőtt)

Szabadság utca 16.
(tisztta, részben beomlott!)

Bethlen utca 8
(falevelek)

Rákóczi úti övárók
(tisztta, rendezett)

2.3.3.2 Ivóvízellátás

Az ivóvízellátás egy település életében életminőségében meghatározó fontosságú elem. Egyrészt infrastrukturális fejlettségi mutató, másrészt környezet-egészségügyi szempontból sem mindegy, hogy a lakosság milyen minőségű vizet fogyaszt, ezért, mint kritikus faktort, az egészséges ivóvízzel való ellátást is meg kell vizsgálni. Biatorbágy a Zsámbéki-medencében helyezkedik el. Vízellátás szempontjából a medencében a talajvíz mennyisége nem jelentős, vízminősége meglehetősen rossz. Az artézi kutak száma kevés. A település vízellátása külső, importált ivóvízre támaszkodik.

A községben vezetékes vízhálózat található. A település vízellátó hálózata az önkormányzat tulajdonában van. Városi szinten a vízellátást és a víziközmű szolgáltatást 2013. június 28.-tól a *Fővárosi Vízművek Zrt.* vette át. A vízhálózat a jelenlegi igény szintnek megfelelően kiépített. A meglévő lakóutcák mind vezetékes vízellátással rendelkeznek. A település belső vízellátó-hálózata alapvetően körvezetékes rendszerrel épült ki, de a külterületek irányába tartó utcáknál némely ágvezetékben pangóvízes állapotok alakulhatnak ki, műszaki probléma esetén víz nélkül maradhatnak a környék lakosai.

Vízminőség adatok

<i>Szabad aktív klór</i>	0	mg/l
<i>Klorid</i>	28,2	mg/l
<i>Vas</i>	53	µg/l
<i>Mangán</i>	5,7	µg/l
<i>Nitrát</i>	9,34	mg/l
<i>Nitrit</i>	<0,003	mg/l
<i>Ammónium</i>	<0,04	mg/l
<i>Összes keménység</i>	194,3	mg/l CaO
<i>Vezető képesség</i>	688,3	µS/cm
<i>pH</i>	7,41	

(forrás: Biatorbágyi Vízmű Kft honlapja – Biatorbágy Környezetvédelmi Programja 2013-2018)

2.3.3.3 Szennyvíztisztítás

Az ingatlantulajdonos, amennyiben a szennyvízcsatorna –hálózatra való rákötés műszaki nem megoldott (nincs kiépített gerincevezeték, amira ráköthet) az ingatlanán keletkező települési folyékony hulladékot műszakilag megfelelő (zárt) tartályban köteles gyűjteni, azt a begyűjtésre jogosult hulladékkezelőnek átadni.

A közcsontrába bocsátott szennyvíz igen sokféle, gyakran mérgező anyagot tartalmaz (pl. szerves szennyeződések, patogén mikroorganizmusok, foszforvegyületek és más kémiai szennyező anyagok, stb.). A szennyvíztisztítás feladata e káros szennyező anyagok kiszűrése a szennyvízből a természetes élővizekbe (befogadóba) való visszavezetés előtt. A települési folyékony hulladék elszikkasztása tilos!

A településnek saját szennyvíztisztítója van. A szennyvíz kisterhelésű, eleveniszapos biológiai tisztítás, majd nitrifikációs és denitrifikációs kezelés után kerül a befogadóba. A víztelenített szennyvíziszap elszállítását és kezelését szerződés szerint a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. végzi. A szennyvíztisztító telep kezelője a Fővárosi Vízművek Zrt.

A KSH nyilvános adatbázisa (www.ksh.hu/statinfo) szerint a a III. tisztítási fokozattal is tisztított szennyvíz mennyisége folyamatosan nő (1000 m³-ben):

2013: 558.70

2014: 617.70

2015: 696.70

2016: 704.10

Biatorbágy település a 25/2002. (II.27.) Korm.rend. 2. mellékletének 6. táblázatában szerepel, azaz a megfelelő szennyvízelvezető és tisztító rendszerrel ellátott agglomerációk közé tartozik.

25/2002. (II.27.) Korm.rend. 2. mellékletének 6. táblázata (2018.11.09.-én hatályos állapot):

Az agglomeráció központi települése	Az agglomeráció települései	Lakos szám	Az agglomeráció szennyvízterhelése (LE–lakosegyenérték)
Biatorbágy		12767	15882
	Biatorbágy	12767	

A Víziközmű-közforgalmazó a törvény adta köteleességéből is adódóan akkreditált laboratóriumokban folyamatosan ellenőrzi mind a közcsatornába bevezetett, mind a tisztított szennyvíz minőségét. A kormányrendelet sokféle paraméterre (*pl. kémiai és ötnapos biokémiai oxigénigény, ammónium-nitrogén, összes foszfor, lebegőanyag, nehézfémek, stb.*) ír elő meghatározott határértékeket. Ezek túllépését, be nem tartását a környezetvédelmi hatóságok szankcionálják.

A biatorbágyi szennyvíztisztító telep további paraméterei a 2.5.1.2 fejezetben kerülnek bemutatásra.

Zárt szennyvíztároló esetén rendszeresen szükség van a felgyülemlett házi szennyvíz elszállíttatására (szippantás). ezt a szolgáltatást engedéllyel rendelkező vállalkozóval kell elvégeztetni. Kommunális eredetű folyékony hulladék (házi eredetű szippantott szennyvíz) elszállíttatására Biatorbágy honlapján a Fővárosi vízművek tájékoztatása szerint engedéllyel rendelkezők: Szolgttrans Kft, Nagy Róbert egyéni vállalkozó, Komtrans Kft. A szippantott szennyvizet tilos a közcsatorna tisztítóaknájába, vagy élővízbe engedni!

Tisztított szennyvíz átlagértékei

<i>KOI</i>	<i>25,83</i>	<i>mg/l</i>
<i>BOI₅</i>	<i>11,66</i>	<i>mg/l</i>
<i>ö.lebegő anyag</i>	<i>15,92</i>	<i>mg/l</i>
<i>pH</i>	<i>7,36</i>	<i>mg/l</i>
<i>Ammónium-N</i>	<i>0,58</i>	<i>mg/l</i>
<i>össz. Foszfor</i>	<i>1,2</i>	<i>mg/l</i>
<i>össz. Nitrogén</i>	<i>10,6</i>	<i>mg/l</i>
<i>SZOE</i>	<i>2,5</i>	<i>mg/l</i>

(forrás: Biatorbágyi Vízmű Kft honlapja – 2013-2018 Környezetvédelmi Programból)

2.4 környezeti levegő minősége

2.4.1 levegőminőség

A település levegő-állapotát globális és helyi tényezők egyaránt alakítják. Feladatunk elsősorban a helyi tényezők meghatározása és vizsgálata. Elmondható, hogy a levegő állapotára a település lakossága, a helyben működő ipari-mezőgazdasági és szolgáltató szervezetek, valamint az átmenő- és helyi gépjármű forgalom van a legnagyobb hatással. A településen nem működik olyan megfigyelő rendszer, amely folyamatosan pontos képet tudna adni a levegő minőségi állapotáról.

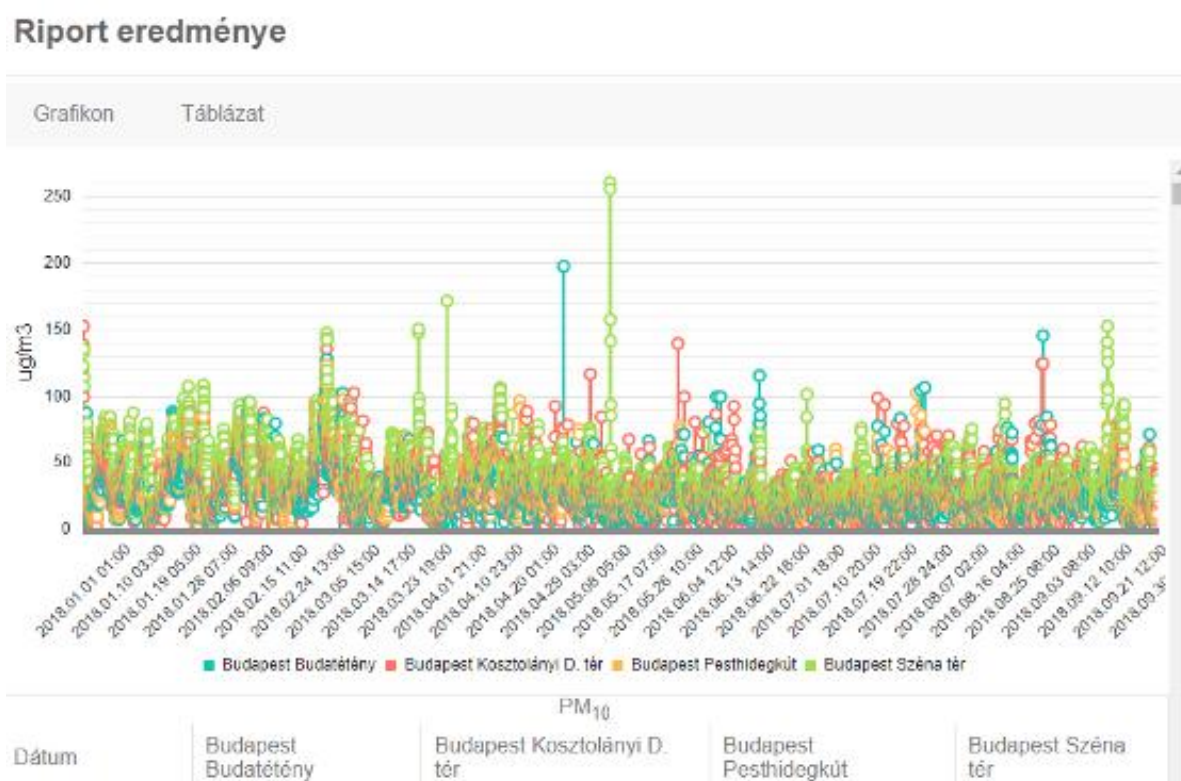
A légszennyező forrásoknak két fő típusa ismert, az egyik a pontforrás, a másik a felületi (diffúz) forrás. Pontforrásnak tekinthető például a kémény, kürtő és szellőző. A felületi diffúz forrásoknál a kibocsátásra csak közvetett mérések és számítások útján lehet következtetni. A diffúz forrásokhoz tartozónak tekinthetjük a közúti közlekedést is. Legjelentősebb egészségkárosító hatással bíró légszennyező anyagok: a szén-monoxid, a kén-dioxid, a nitrogén-oxidok és a különböző lebegő szilárd részecskék (*por, korom, stb.*) Egy másik

csoportosítás szerint vannak ipari, mezőgazdasági, lakossági és közlekedési eredetű légszennyezők.

A település légszennyezettsége

Globális hatások: A térségben a környezeti levegő állapotát mutató imissziós adatokat a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumhoz tartozó *Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat* méri. Mérőhely a településen, illetve közvetlen környezetében nem található, így mérési adatok nem állnak rendelkezésre.

A Biatorbágyhoz legközelebb eső automata mérőállás (Budapestről két állomás) PM₁₀ mérési eredményei grafikonon (forrás: Országos légszennyezettségi mérőhálózat, Budapesti automata mérőállomások PM₁₀ /2018/, <http://www.levegominoseg.hu/automata-merohalozat>)

A *globális levegő-minőség alakulása* szempontjából a legtöbb probléma a szálló por tekintetében van. Itt is általában a szezonális (év – eleji, téli időszakhoz köthető, illetve a nyári aszályos, csapadékmentes időszakok) a meteorológia viszonyok (nincs jelentősebb csapadék és gyenge a légáramlás, a felszínközeli levegő feldúsul a szálló por) által meghatározott – országos jelentőségű problémáról van szó.

Természetesen a legközelebbi mérőállomások adatai alapján a Biatorbágyra vonatkozó levegőminőség nem megállapítható, ehhez akkreditált levegőminőségi mérési eredmények szükségesek, ennek elvégzése időszakosan – 5-10 évenként – célszerű lehet.

A 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. sz. mellékletének besorolása **szerint a település légszennyezettségi agglomerációs besorolása: 1. zóna.** A légszennyezettségi agglomeráción

és zónákon belül a határértéket meghaladó légszennyezettségű helyek határait a környezetvédelmi felügyelőség határozza meg, és teszi közzé.

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint:

Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a) - pirén (BaP)
Légszennyezettségi agglomeráció										
Légszennyezettségi zóna: 1. Budapest és környéke										
E	B	D	B	E	O-I	F	F	F	F	B

(forrás: 1. számú melléklet a 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelethez)

Biatorbágy településen ipari méretű, jelentősnek mondható – a település levegőminőségét érdemben befolyásoló - szennyezőanyag-kibocsátóforrás nem található.

Nagyon fontos lenne a fűtési szezonban a lakossági eredetű kibocsátások vizsgálata, ezt a környezetvédelmi program projekt-javaslatai között szerepeltetem.

A Pest Megyei Kormányhivatal, Erdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása:

„A Járás Hivatal Biatorbágy ipari légszennyező anyag kibocsátásait a 2016. és 2017. évekre vonatkozóan – a megküldött levél – 2. számú melléklete tartalmazza. A 2018. év első félévének adataival a Járási Hivatal jelenleg még nem rendelkezik. Ezeket majd csak a 2019. évben fogják a cégek a légszennyezés mértéke (LM) bevallásban megküldeni.

A közlekedési utak gépjárműforgalmának kért imissziós adataival a Járási Hivatal nem rendelkezik. Tudomásunk szerint ezek adatai sehol nem lelhetőek fel.”

A Kormányhivatal adatszolgáltatásában hivatkozott 2. sz. melléklet jelen program 2.sz. mellékletében található (egy mellékletben a település hulladékmérlegével)

2.4.2 Jelentősebb kibocsátások, pontforrások a településen

A légszennyező források közül a *közlekedés okozta hatásokkal* kell részletesebben foglalkoznunk. Az 1.sz főút, az M1 autópálya gépjárműforgalma jelentős környezetszennyező hatással bír. A főút melletti 100-100 méteres sáv, a por tekintetében 50-50 méteres sáv szennyezettnek minősül. A gépjármű forgalom okozta imissziós hatásokról mérési adatok nem állnak rendelkezésre, azonban forgalmi adatokkal (forrás: mellékletben megjelölve) rendelkezem, ami a 9. sz. mellékletben.

Jelentős levegőállapot minőséget befolyásoló tényező a településen a téli időszakban történő lakossági fűtés során történő kibocsátás. A hagyományos szén, olaj és fa tüzelés során történő kén-dioxid és szén-dioxid kibocsátás jelentősen terheli a környezetet.

Mivel konkrét adatok nincsenek a projekt-javaslatok / programok között javaslom a város tüzelési szokásainak felmérését.

A mezőgazdaság főleg a szálló por szennyezést növelheti, ez a rendezetlen, parlag területek és tájrendezésre szoruló ingatlanokra is jellemző. A művelés nélküli területeken emellett a gyomnövények pollenjei okozhatnak problémát, illetve alkalmasszerűen, a légipermetezések által, növényvédőszerrel is szennyezhetik a levegőt.

LAIR ADATBÁZISBÓL (OKIR – Országos Környezetvédelmi információs rendszer) letöltött, nyilvános, Biatorbágy területén kibocsátott került légszennyező anyagokkal kapcsolatos nyilvántartás:

Jelmagyarázat: CAS Szám: vegyi anyagok (kémiai elemek, vegyületek) azonosítására használt Chemical Abstracts Service regisztrációs szám. Egy molekula izomerjei különböző regisztrációs számot kapnak.

1	TARGYEV	KIBOCSATAS EVES	ANYAGNEV	TELEPULES	ANYAG- KOD	CAS_SZA M	KTJ_MEGY E_NEV	SZERVEZET_MEGNEVEZES
2	2016	393	Xilolok	Biatorbágy	152	1330-20-7	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
3	2016	570	Pentán	Biatorbágy	104	109-66-0	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
4	2016	14	Butil-glikol-acetát	Biatorbágy	331	112-07-2	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
5	2016	1	Paraffin-szénhidrogének C9-től	Biatorbágy	598	A csoport	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
6	2016	759	Aceton	Biatorbágy	312	67-64-1	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
7	2016	888	Toluol	Biatorbágy	151	108-88-3	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
8	2016	541	Szilárd anyag	Biatorbágy	7	Nincs	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
9	2016	1	Trimetil-benzolok (kivéve pszeudokumulol)	Biatorbágy	164	108-67-8;5	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
10	2016	1	Izo-propil-acetát	Biatorbágy	600	108-21-4	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
11	2016	3	1,2,4,-Trimetil-benzol (Pseudokumulol)	Biatorbágy	163	95-63-6	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
12	2016	5	Ólom és szervesetlen vegyületei	Biatorbágy	52	Pb: 7439-9	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
13	2016	0	Pb-ként	Biatorbágy	719	80-56-8;18	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
14	2016	2222	Izo-propil-alkohol	Biatorbágy	307	67-63-0	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
15	2016	17	Izo-butil-acetát	Biatorbágy	326	110-19-0	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
16	2016	93	Butil-alkohol (primer-butanol) / butanol-1 /	Biatorbágy	308	71-36-3	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
17	2016	68	Etilén-glikol-acetát	Biatorbágy	334	111-15-9	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
18	2016	1	Etil-alkohol / etanol /	Biatorbágy	304	78-83-1	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
19	2016	7	Izo-butil-alkoholok	Biatorbágy	320	79-20-9	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
20	2016	2007	Metil-acetát / ecetsav-metil- észter /	Biatorbágy	3	NO2: 1010	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
21	2016	252	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	Biatorbágy	323	123-86-4	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
22	2016	46	Butil-acetát / ecetsav-butil- észter /	Biatorbágy	301	64-17-5	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
23	2016	0	Etil-alkohol / etanol /	Biatorbágy	162	103-65-1	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
24	2016	0	Propil-benzol	Biatorbágy	317	123-42-2	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
25	2016	0	Diaceton-alkohol	Biatorbágy	24	7664-38-2	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
26	2016	0	Foszforsav	Biatorbágy	1	SO2: 7446	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
27	2016	0	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	Biatorbágy	360	111-76-2	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
28	2016	0	Etilén-glikol-monobutil-éter / 2- butoxi-etanol;butil-glikol /	Biatorbágy	933	null	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
29	2016	0	3C osztályba tartozó anyagok összesen (SPECIFIKUS)	Biatorbágy	261	70657-70-4	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
30	2016	139	2-METOXI PROPIL-ACETÁT	Biatorbágy	313	78-93-3	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
31	2016	0	Metil-etil-ke-ton / 2-butanon /	Biatorbágy	266	78-92-2	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
32	2016	702	Butil-alkohol (szekunder- butanol) / butanol-2 /	Biatorbágy	2	630-08-0	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
33	2016	100	Szén-monoxid	Biatorbágy	321	141-78-6	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
34	2016	48	Etil-acetát / ecetészter; ecetsav- etil-észter /	Biatorbágy	157	100-41-4	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
35	2016	8	Etil-benzol	Biatorbágy	84	Sn: 7440-3	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
36	2016	2621293	Ón és vegyületei Sn-ként	Biatorbágy	999	124-38-9	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
37	2016	2	SZÉN-DIOXID	Biatorbágy	316	108-10-1	Pest	Pest Megyei Kormányhivatal -
38	2016	0	Metil-izobutil-ke-ton / 4-metil-2- pentanon; izobutil-metil-ke-ton /	Biatorbágy				

Az ipari pontforrások megnevezése és a legnagyobb kibocsátások - kivonat Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása, Kivonat:

„A levegő kibocsátás kapcsán kapott bevallásokban szereplő biatorbágyi cégek, 2016, 2017:
Autocolor Festékgyártó és Forgalmazó Kft, Scania Hungaria Kft, Lindab Építőipari Kft, Scanfil Magyarország Kft, Stihl Kft, Alpine Kft, Asztalosok Minőségi Kft, Volvo Hungária Kft, Huber Group Hungary Kft, Bia-Color Kft, West '98 Autójavító Kft, GSI Hungary Kft, Premier Outlets Center Kft., Ferme Kft.,

Specifikus táblázatok az 5 kg-nál nagyobb éves kibocsátásokra, 22 féle légszennyező-anyag típus esetében - a Kormányhivatal adatszolgáltatásának tematikus kivonata:

1. Butil-acetát /ecetsav-butil-észter/

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
323	<i>Autocolor Festékgyártó és Forgalmazó Kft</i>	festékgyártás, kereskedelem	8,50935	29,306004
323	Alpine Kft	elektronikai alkatrész gyártás	75,00138432	75,00138432
323	Bia-Color Bt	autószerelő műhely	47,5475	25,292979
323	Asztalosok Minőségi Kft	asztalosüzem	6,20704	5,11168
323	<i>West '98 Autójavító Kft</i>	autójavító műhely	114,456	159,823104

2. szén-monoxid

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
2	SCANIA Hungária Kft	gépjármű kereskedés és szervízközpont	6,311471	6,0073932
2	Lindab Építőipari Kft	építőipari termék előállító üzem	41,4420023	9,450132
2	<i>SCANFIL Magyarország Kft</i>	Reál Hungária telephely; elektronikai alkatrész gyártás	548,2007204	268,1903052
2	Alpine Kft	elektronikai alkatrész gyártás	31,3460318	37,2548856
2	Volvo Hungária Kft	telephely	7,513764	8,005534
2	<i>Premier Outlet Center Kft</i>	Premier Outlets	45,523296	190,91952
2	GSI Hungary Kft	gyártócsarnok, iroda	13,517804	19,708108
2	CTPark Biatorbágy Kft	logisztikai központ	n.a.	7,314658026

3. nitrogén oxidok (NO ésNO₂) mint NO₂

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
3	SCANIA Hungária Kft	gépjármű kereskedés és szervízközpont	19,6114405	18,6666327
3	Lindab Építőipari Kft	építőipari termék előállító üzem	87,8818025	49,46540565

3	<i>Stihl Kft</i>	irodaház és raktár	20,75237338	36,68925015
3	<i>SCANFIL Magyarország Kft</i>	Reál Hungária telephely; (elektronikai alkatrész gyártás)	1375,993456	699,0666808
3	<i>Alpine Kft</i>	elektronikai alkatrész gyártás	301,0627114	353,8726684
3	<i>Volvo Hungária Kft</i>	telephely	32,423298	34,051132
3	<i>Premier Outlet Center Kft</i>	Premier Outlets	39,71388658	319,175136
3	<i>GSI Hungary Kft</i>	gyártócsarnok, iroda	22,016124	32,026872
3	<i>Bia-Color Bt</i>	autószerelő műhely	n.a.	17,5716
3	<i>CTPark Biatorbágy Kft</i>	logisztikai központ	n.a.	235,9165399

4. szén-dioxid

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
999	<i>Stihl Kft</i>	irodaház és raktár	85464,35604	106053,686
999	<i>SCANFIL Magyarország Kft</i>	Reál Hungária telephely; elektronikai alkatrész gyártás	1913961,553	986792,5742
999	<i>Volvo Hungária Kft</i>	telephely	39,6612	79,3224
999	<i>Premier Outlet Center Kft</i>	Premier Outlets	272366,225	628281,1584
999	<i>West'98 Autójavító Kft</i>	autójavító műhely	4325,616	4752
999	<i>Lindab Építőipari Kft</i>	építőipari termék előállító üzem	n.a.	355,29575
999	<i>CTPark Biatorbágy Kft</i>	logisztikai központ	n.a.	639234,8501

5. szilárd anyag

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
7	<i>Lindab Építőipari Kft</i>	építőipari termék előállító üzem	7,12304332	49,46540565
7	<i>GSI Hungary Kft</i>	gyártócsarnok, iroda	522,165	410,13
7	<i>West'98 Autójavító Kft</i>	autójavító műhely	5,8176	< 5 kg
7	<i>Bia-Color Bt</i>	autószerelő műhely	n.a.	11,1123252

6.-11. pentán, toluol, izo-propil-alkohol, metil-etil keton /2-butanon/, izo-butil-acetát

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
pentán 104	<i>Alpine Kft</i>	elektronikai alkatrész gyártás	569,5182365	569,5182365
toluol 151	<i>Alpine Kft</i>	elektronikai alkatrész gyártás	884,2622638	884,2622638
izo-propil-alkohol 307	<i>Alpine Kft</i>	elektronikai alkatrész gyártás	2218,922886	2218,922886

metil-etil keton (2-butanon) 313	Alpine Kft	elektronikai alkatrész gyártás	138,7337487	138,7337487
izo-butyl -acetát 326	Alpine Kft	elektronikai alkatrész gyártás	14,6970072	14,6970072
ón és vegyületei 84	Alpine Kft	elektronikai alkatrész gyártás	8,435576688	8,435576688

12. Xilolok

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
152	<i>Alpine Kft</i>	elektronikai alkatrész gyártás	352,400749	352,400749
152	Autocolor Festékgyártó és Forgalmazó Kft	festékgyártás, kereskedelem	< 5 kg	5,363358
152	West'98 Autójavító Kft	autójavító műhely	38,784	26,093568

13. Etil-benzol

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
157	<i>Alpine Kft</i>	elektronikai alkatrész gyártás	46,14261338	46,14261338
157	West'98 Autójavító Kft	autójavító műhely	n.a.	26,093568

14. aceton

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
312	<i>Alpine Kft</i>	elektronikai alkatrész gyártás	738,9978257	738,9978257
312	Asztalosok Minőségi Kft	asztalosüzem	18,95364	15,60888

15. ecetsav-etil-észter

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
321	<i>Alpine Kft</i>	elektronikai alkatrész gyártás	<i>64,14669343</i>	<i>64,14669343</i>
321	Asztalosok Minőségi Kft	asztalosüzem	7,42628	6,11576
321	Bia-Color Bt	autószerelő műhely	9,1553	< 5 kg
321	<i>Hubergroup Hungary Kft</i>	telephely	19,20872184	139,3379136

16. acetát /ecetsav-metil-észter/

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
	Asztalosok Minőségi	asztalosüzem	7,09376	6,84192

320	Kft			
-----	-----	--	--	--

17. etil-alkohol /etanol/

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
301	Hubergroup Hungary Kft	telephely	43,30529856	61,9025472

18.– 22. primer butanol /butanol-1/, butil-glikol-acetát, etilén-glikol-acetát, izo-butil-alkohol, éter /2-butoxi-etanol, butil-glikol/

anyagkód	cégnév	cégprofil	éves kibocsátott mennyiség (kg)	
			2016	2017
primer-butanol (butanol-1) 308	West'98 Autójavító Kft	autójavító műhely	93,0816	20,3856
butil-glikol-acetát 331	West'98 Autójavító Kft	autójavító műhely	13,5744	0
etilén-glikol-acetát 334	West'98 Autójavító Kft	autójavító műhely	67,872	0
izo-butil-alkohol 304	West'98 Autójavító Kft	autójavító műhely	n.a.	35,878656
éter /2-butoxi-etanol, butil-glikol 360	West'98 Autójavító Kft	autójavító műhely	n.a.	26,90899

A táblázatokban a legnagyobb értékeket vastagítva, a legjelentősebb növekedéseket dőlt betűvel, számmal jelöltem. Öröndetes, hogy egyes esetekben csökkenés is tapasztalható a kibocsátások terén.

A felsorolt cégek tevékenységüket a szükséges engedélyek birtokában végzik. Az engedélyezési kötelezettséget (az engedély-köteles források körét, eljárási rendet) a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm.rend.) rögzíti. A Kormányhivatal nem jelezte, hogy a határértékeket meghaladó kibocsátási mennyiségek lennének a levegőbevallást végző, vizsgált cégeknél.

A Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása, az LM bevalások alapján készült, a kibocsátásokat teljes terjedelemben tartalmazó táblázatai az adatszolgáltatás 2. sz. melléklete jelen program 2.sz. mellékletében található (egy mellékletben a település hulladékmérlegével)

2.5 Hulladékhelyzet

A települési környezet tisztasága

Egy település környezetvédelmi megítélésében jelentős szerepe van a köztisztaságnak. A településen élő és az ide látogató ember számára is a legszembevetőbb a közterületek tisztasága, a zöldterületek gondozottsága, a közutak állapota. A község környezetének rendezettsége, tisztasága növeli az ott élők komfortérzetét, esztétikusabb életteret biztosít.

Biatorbágy település útjai, közterületei, parkjai alapvetően tisztának mondhatóak. A település útjainak, közterületeinek tisztántartásában az önkormányzat – közmunkások alkalmazásával - folyamatosan szerepet vállal. Illegális hulladékot főleg a külterületi részekben találtam, ezek a helyszínek részletesen a 2.5.2 fejezetben kerülnek bemutatásra.

2.5.1 A települési hulladékgazdálkodás rendszere

Környezetünkben folyamatosan keletkeznek olyan eszközök, anyagok, melyek feleslegessé váltak számunkra, továbbiakban nem tudunk, vagy nem akarunk használni, hasznosítani. Ezeket *hulladékoknak* nevezzük. A hulladékok a kedvezőtlen esztétikai hatáson kívül környezetünket is veszélyeztetik. Talaj-, víz- illetve légszennyező hatással bírnak, különböző megbetegedéseket okozhatnak.

A hulladéktörvényben meghatározott Hulladék hierarchia:

- a) hulladékképződés megelőzése,
- b) a hulladék újrahasználatra előkészítése, újrahasználat
- c) a hulladék újrafeldolgozása,
- d) a hulladék egyéb hasznosítása, így különösen energetikai hasznosítása, valamint
- e) a hulladék ártalmatlanítása (lerakás)

EHIR ADATBÁZISBÓL (OKIR – Országos Környezetvédelmi információs rendszer) letöltött, nyilvános, nyilvántartott, hulladékgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos engedélyek Biatorbágy területén:

1. Autocolor Festékgyártó és Forgalmazó Kft (Biatorbágy, Erdővári Ipartelep, KÜJ szám 100190241): 14/006052-012/2017 számú hulladékgazdálkodási engedély veszélyes hulladék szállítása, 05/018007-001/2015 számú engedély veszélyes hulladék gyűjtése
2. Kisbia Építőipari Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.(Biatorbágy, Karinthy Ferenc utca 14., KÜJ szám:101252184): 05/040428-007/2016 számú engedély nem veszélyes hulladék gyűjtése és szállítása
3. BAU-MOBIL-TRANS Szállítmányozási és Szolgáltató Kft. (Biatorbágy, Tormásrét út 3., KÜJ szám: 101526856): 05/013940-011/2015 számú engedély nem veszélyes hulladékok országos gyűjtése és hasznosítása, 14/002789-008/2016 számú engedély nem veszélyes hulladék szállítása
4. Torbágy-Kert Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Biatorbágy, Szalonna utca 24., KÜJ szám: 102129258): 14/008541-004/2015 számú engedély nem veszélyes hulladék kereskedelme, 14/003243-014/2014 számú engedély nem veszélyes hulladék szállítása, 05/002112-001/2016 számú engedély nem veszélyes hulladék telephelyi gyűjtése és előkezelése

5. LIER Trans Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Biatorbágy, külterület hrsz.065, KÜJ szám: 102725809): 14/000167-015/2015 számú engedély nem veszélyes hulladék kereskedelme
6. EUR-Tranzit Kft (Budaörs, Ibolya utca 77/E, KÜJ szám: 102822290): 05/003226-023/2016 számú engedély Biatorbágy 019/13 hrsz., nem veszélyes hulladék telephelyi gyűjtése
7. Korfanti Gábor egyéni vállalkozó (Biatorbágy, Rét utca 7452 hrsz., KÜJ: 103492085): 05/041580-005/2016 számú engedély nem veszélyes hulladékok országos előkezelése, 14/010938-008/2016 számú engedély nem veszélyes hulladék szállítása
8. GV Holding Kft (Biatorbágy, Szabadság utca 76., KÜJ szám: 103565013): 14/000074-001/2018 hulladékkereskedelemmel és hulladékközvetítéssel kapcsolatos nyilvántartásba vétel

Bitorbágyon keletkező hulladékok kapcsán kikersett adatok a KSH nyilvános adatbázisából, azaz forrás a www.ksh.hu/statinfo - hulladékokra vonatkozó adatbázisa (2016)

2016 évben:

- lakosságtól hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége (tonna): **3154.6**
- lakosságtól szelektív gyűjtéssel elszállított hulladék mennyisége (tonna): **468.1**
- lakosságtól lomtalanítással elszállított hulladék mennyisége (tonna): **146.4**
- egyéb szervektől hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége (tonna): **390.6**
- egyéb szervektől szelektív gyűjtéssel elszállított hulladék mennyisége (tonna): 4.2
- egyéb szervektől lomtalanítással elszállított hulladék mennyisége (tonna): 18.6
- közterület tisztításából származó elszállított hulladék mennyisége (tonna): 0
- közterületen szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége (tonna): 18.6
- összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (tonna): **4218.5**
- újrafeldolgozással hasznosított hulladék mennyisége (tonna): **522.6**
- újrafeldolgozott hulladékból komposztálással hasznosított hull. menny.(tonna): **276.8**
- műszaki védelemmel ellátott lerakóban elhelyezett szilárd hull. menny. (tonna): **3695.9**
- begyűjtött hulladékból szelektíven gyűjtött papír mennyisége (tonna): **121.5**
- begyűjtött hulladékból szelektíven gyűjtött textil mennyisége (tonna): 0.2
- begyűjtött hulladékból szelektíven gyűjtött műanyag mennyisége (tonna): 79.0
- begyűjtött hulladékból szelektíven gyűjtött üveg mennyisége (tonna): 19.4
- begyűjtött hulladékból szelektíven gyűjtött fém mennyisége (tonna): 7.0
- begyűjtött hulladékból szelektíven gyűjtött biohulladék mennyisége (tonna): **277.3**
- begyűjtött hulladékból szelektíven gyűjtött egyéb hulladék mennyisége (tonna): 3.9

Legfontosabb Hulladékgazdálkodási szempontok a Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának 2019. 29-i levele, a környezetvédelmi program kapcsán beérkezett szakmai álláspontja (törvény szerint előírt véleményezése) szerint, beidézve a levélből:

Hulladékgazdálkodási szempontból:

A Járási Hivatal az alábbi pontokat javasolja figyelembe venni:

- A területek fejlesztésével együtt járó építkezések, mélyépítési- és rendezési munkálatok során keletkező hulladékokat a *hulladékról* szóló 2012. évi CLXXXV. törvény [a továbbiakban: Ht.] előírásai szerint kell kezelni.
 - A szelektíven gyűjtött hulladékok részarányának növelése érdekében a szelektív hulladékgyűjtő rendszer megfelelő üzemeltetését, fejlesztését szorgalmazni kell.
 - A háztartásokban, illetve egyéb termelőknél keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban be kell tartani a *veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól* szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet] előírásait.
 - A veszélyes hulladékok lakossági hulladékba való keveredésének csökkentése érdekében célirányos gyűjtési akciók megtartását szorgalmazni kell.
 - A biológiailag lebomló szerves anyag hulladéklerakón történő elhelyezésének csökkentését kiemelten kell kezelni. A zöldhulladék gyűjtési akciók mellett a házi komposztálás minél nagyobb arányú elterjedését is szorgalmazni, támogatni kell.
 - A Ht. 61. § (4) bekezdésének figyelembevételével az illegális lerakásokat fel kell számolni és a területek ellenőrzését meg kell oldani, az ütemezést ki kell dolgozni.
 - Az érintett területeken keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok ártalmatlanításra, hasznosításra történő átadása csak az adott hulladékokra érvényes kezelési engedéllyel rendelkező vállalkozásnak történhet. A kezelési engedély meglétéről a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni.
 - Az építkezések és a bontások során figyelembe kell venni a Ht. és annak végrehajtására kiadott rendeletekben foglalt előírásokat, az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályiról szóló hatályos jogszabályban foglalt előírásokat.
-
- A települési szilárd hulladékok és a veszélyes hulladékok kezelésének feltételeit a hatályos hulladékgazdálkodási jogszabályok határozzák meg.
 - A kivitelezési munkálatok, illetve az üzemeltetés során keletkező hulladékok nyilvántartása és az adatszolgáltatás a hatályos jogszabályok előírásai szerint végzendő.

2.5.1.1 Hulladékkezelési közszolgáltatás

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet 9.§ (4) szerint:

A közszolgáltató - a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ingatlanhasználótól legalább a következő hulladékfajtákat házhoz menő gyűjtési rendszerben szállítja el:

- a) műanyaghulladék,
- b) fémhulladék,
- c) papírhulladék,
- d) vegyes hulladék.

A települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként, az ingatlan tulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére *hulladékkezelési közszolgáltatást* szervez és tart fenn. Ezt Biatorbágy a települési szilárd hulladékkezeléssel kapcsolatos közszolgáltatás ellátásáról szóló 17/2013. (VI.28.) sz. önkormányzati rendeletben szabályozza.

A közszolgáltatás kiterjed a településen alkalmazott gyűjtőedényben összegyűjtött hulladék rendszeres elszállítására, ideértve a lakossági kommunális hulladékokat (vegyes hulladékok), szelektíven gyűjtött hulladékokat (papír, üveg, műanyag, fém), zöldhulladékokat.

A hulladéktörvénnyel összhangban a házhoz menő szelektív gyűjtés rendszere tehát kialakításra került, melyet a közszolgáltató (Depónia Kft) végez. Emellett megemlítendő, hogy a közterületen elhagyott hulladék és a folyékony hulladékok begyűjtése is közszolgáltatás keretében ellátandó feladat.

A Biatorbágy területén közszolgáltatást végző Depónia Nonprofit Kft adatszolgáltatása (2018):

„Társaságunkhoz intézett megkeresésére válaszolva Biatorbágy vonatkozásában az alábbi begyűjtött hulladékmennyiségeket adom meg:

év/tonna	20 03 01	20 03 07	20 02 01	veszélyes hulladék	szelektív hulladék	illegális lerakó felszámolása
2016.	3154,6	146,3	276,8	8,3	237,3	102,6
2017.	2636,2	70,5	379,2	4,8	224,6	163,0
2018. (I.félév)	1734,5	31,4	66,9	1,5	173,0	90,4

/ Magyarázat a Depónia Kft által küldött táblázatban szereplő kódlistához

20 03 01 - egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes települési hulladékot is

20 03 07 - lomhulladék

20 02 01 - biológiailag lebomló hulladék /

A lakossági veszélyes hulladék gyűjtése során elszállításra került nem veszélyes hulladék is a következő mennyiségekben: 2016: 7,0 tonna, 2017:14,0 tonna, 2018: 21,5 tonna

A 2018. évre vonatkozó hulladéknaptárt mellékelten megküldöm.

(A hulladéknaptár a 4 sz. mellékletben csatolva található.)

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében végzett szállítások meghaladják az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatói Tervben meghatározott minimálisan ellátandó feladatokat.

Közszolgáltatói tapasztalatok (az üzemeltetés során észlelt probléma):

- Jelentős számban megtalálhatóak a külső településrészen állandó jelleggel lakott ingatlanok, melyek gyűjtőautóval nem megközelíthetőek.”

Kapott adatok rövid kiemelése:

2016 és 2017 éveket összehasonlítva a vegyes települési hulladék, szelektív hulladék, veszélyes hulladék és lomhulladék mennyiségek esetében enyhén csökkenés tapasztalható, a biológiailag lebomló hulladék és illegális hulladéklerakások mennyiségében viszont növekedés figyelhető meg.

Szelektív hulladékgyűjtés

A településen a közterületre kihelyezett *szelektív hulladékgyűjtő szigetek* megszüntetésre kerültek a járulékos problémák miatt (folyamatosan kommunális és vegyes hulladékokat hordtak a szigetek mellé), jelenleg a Szili – kastélyban üzemeltet a város szelektív hulladékok gyűjtésére hulladékudvart. A hulladékgyűjtő udvar a közszolgáltatás részeként üzemel. Szelektíven gyűjtött anyagok jelenleg: üveg, papír, műanyag és szezonálisan a zöldhulladék. A jövőben a lehetne kiterjeszteni a gyűjtést más újrahasznosítható anyagra is. A hulladékgyűjtő szigetek kialakítása mellett a „háztól-házig” való gyűjtés bevezetése is megtörtént.

lakóingatlanok udvarán (Zsigmond utca) elhelyezett 110 literes szelektív hulladékgyűjtő edények, – 2018. 10.28-i szemle

lakóingatlanok elé kihelyezett, rendezett, (Iskola utca, Jókai utca) zöldhulladékot, lombhulladékot tartalmazó zsákok – 2018. 10.28-i szemle

Szili - kastélyban üzemeltetett hulladékudvar, 1100 literes szelektív hulladékgyűjtő edényzetekkel – 2018. 10.28-i szemle

Hulladékgyűjtés rendszere Biatorbágyon:

- háztartási hulladékszállítás – 120 literes konténerek, a családi házak előtt a begyűjtés időpontjában (hetente csütörtökönként a hulladéknaptár szerint)
- házhoz menő szeletív műanyag palack, fémdoboz és papír begyűjtés (kéthetente egyszer – csütörtökönként - a hulladéknaptár szerint)
- zöldhulladék begyűjtése ingatlanok előtt az erre rendszeresített zsákok gyűjtésével (április 1. és november 30. között hulladéknaptárban megjelölt napokon – kéthetente pénteken, novemberben kéthetente szombaton)
- üveg begyűjtés évente 8 (kedd, szerda) alkalommal a hulladéknaptár szerint
- elektronikai és szelektív hulladék begyűjtése július 1. és november 30. között, hétköznaponként a Szili – kastélyba beszállítva 8.00 - 18.00 között
- január hónapban kétszer fenyőhulladék begyűjtés (hulladéknaptár szerint)
- lakossági veszélyes hulladék szállítása április 24 – hulladéknaptár szerint

Közszolgáltató (Depónia Kft) lakosok felé küldött tájékoztatója:

„Díjmentesen **8 db zöldhulladék** elszállítására jogosító matricát juttatunk el jelen levelünk mellékleteként, mely a 2018. évben használható fel a Közszolgáltató által meghirdetett gyűjtési napokon áprilistól novemberig. Azokat a már megszokott elszállításra vonatkozó szabályok szerint kérjük alkalmazni (110 literes áttetsző zsákra vagy 50x70 cm-es kötegre kell felragasztani és a megfelelő gyűjtési napon kihelyezni). Az ettől eltérő módon kihelyezett zöldhulladék nem kerül elszállításra! Az az ingatlantulajdonos, aki nem rendelkezik matricával, a nyilvántartásunkban nem szerepel, ennek következtében nem fizet díjat, így a hulladékgyűjtő edényének tartalma 2018. február 1-től nem kerül elszállításra!

Műanyag és fém csomagolási hulladékok gyűjtése áttetsző zsákban. A zsákban kizárólag az alább felsorolt hulladékokat szíveskedjen gyűjteni:

- műanyag üdítő, ásványvizes (PET) palackok,
- műanyag kozmetikai és tisztítószeres flakonok, • többrétegű italos (tejes, gyümölcsleves) kartondobozok,
- fém italos (üdítő, sörös), ill. konzerves dobozok laposra taposva

A műanyag és fém palackokat, flakonokat, többrétegű italos kartondobozokat kiöblítve, rakják a gyűjtőzsákba, így kevesebb helyet igényelnek!

Papírhulladékok (kötegelve) Kérjük, hogy az alábbi papírhulladékokat összehajtogatva és összekötözve, a műanyag gyűjtőzsák mellé helyezték, lehetőleg olyan módon, hogy az a forgalmat ne zavarja!

- újságpapír, prospektus, irodai papírok, géppapír, papírzacskó, kartondoboz

A műanyag-, fém- és a papírhulladék gyűjtése egyszerre történik!

Üveghulladék gyűjtése áttetsző zsákban, elszállítása negyedévente Szelektíven gyűjthető csomagolási üveghulladékok: befőttes üvegek, ásványvizes üvegpalackok, röviditalok üvegpalackjai, borosüvegek, pezsgőszüvegek, sörösüvegek, szörpös üvegek, bébiételes üvegek. Nem kerül elszállításra: ablaküveg, tükör, villanykörte, hőálló üvegtál, szemüveg, neoncső, Amennyiben a hulladék nem felel meg a A gyűjtőzsákban kizárólag az ép, egész üveget lehet gyűjteni. gyógyszeres üvegek, porcelán, kerámia, jármű szélvédő. fenti követelményeknek, Társaságunknak nem áll A szelektíven gyűjtött csomagolási hulladék módjában azokat elszállítani! nem lehet olajos, zsíros, vagy egyéb élelmiszerrel A műanyag, fém, papír és üveg szennyezett! hulladék elszállítása továbbra is ingyenes és nincs mennyiségi korlátja. Kérjük a szelektíven gyűjtött hulladékokat is a szállítás napján reggel 6 óráig az

ingatlanuk elé szíveskedjenek kihelyezni, hogy az se a gyalogos, se a járműforgalmat ne zavarja, akadályozza.”

A közszolgáltató által elkészített hulladéknaptár a 4. sz. mellékletben található

A Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása:

A Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása alapján a település teljes hulladékmérlegére vonatkozó adatbázist, teljes terjedelemben – a Kormányhivatal által hivatkozott 1. mellékletet – jelen program 2. sz. melléklete tartalmazza.

Tematikus kivonat az adatszolgáltatásból:

I. Biatorbágyi telephelyen átvett hulladékok listája (kivonat)

1. táblázat - lakosságot „leginkább” érintő hulladékáram

hulladékkód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév)		
		2015	2016	2017
170101	beton	1279060	110700	770270
170107	beton, téglacserép és kerámia frakció vagy azok keveréke, mely különbözik a 170106-tól	396560	796480	1315910
170904	kevert építési-bontási hulladék, mely különbözik a 170901, 170902, 170903-tól	3340	n.a.	4207980
200201	biológiailag lebomló hulladék	24240	99460	421580
200301	egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes hulladékot is	49060	59120	1120
200307	lomhulladék	660	3040	64430
200399	közelebből meg nem határozott lakossági hulladék	3380	2280	63840

A tendenciák: Növekedés tapasztalható 170107, 170904, 200201, 200307 és 200399 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében, csökkenés a 170101 és 200301 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében tapasztalható.

II. Biatorbágyról átvett hulladékok listája (kivonat)

1. táblázat – szelektív gyűjtéssel összefüggésbe hozható hulladékáram

hulladékkód		hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév)		
			2015	2016	2017
150101		papír és karton csomagolási hulladék	25493	31562	35108
150102		műanyag csomagolási hulladék	30546	46415	1638
150104		fém csomagolási hulladék	2424	6086	252
150107		üveg csomagolási hulladék	16968	19392	19720
200101		papír és karton	106131	160019	120768
200140		fémek	3052	101077	17646
200201		biológiailag lebomló hulladék	287000	434001	850380
200301		egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes hulladékot is	3235893	3450669	3487589
200307		lomhulladék	104695	238877	128655

A tendenciák: Enyhe növekedés tapasztalható 150101, 150107, 200301 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében, jelentős növekedés tapasztalható a 200140, 200201 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében, jelentős a csökkenés a kóddal 150201, 150401, 200101, 200307 meghatározott hulladékfajták esetében tapasztalható.

III. Biatorbágyon keletkezett hulladék 2015-2018 (kivonat)

1. táblázat – szelektív gyűjtéssel összefüggésbe hozható hulladékáram

hulladékkód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév)		
		2015	2016	2017
150101	papír és karton csomagolási hulladék	749428	927358	996942
150102	műanyag csomagolási hulladék	204809	577503	688279
150103	fa csomagolási hulladék	374673	484120	205045
150106	egyéb, kevert csomagolási hulladék	202725	64999	218999
160119	műanyag	4577	750	950
160120	üveg	2650	4352	5285
200101	papír és karton	8810	20115	34403
200201	biológiailag lebomló hulladék	409550	14250	157060
200301	egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes hulladékot is	1525458	142351	1215780
200307	lomhulladék	11610	10780	852660

A tendenciák: Növekedés tapasztalható 150101, 150102, 150106, 160120, 200101 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében, a növekedés jelentős 200307 kódszámú hulladékánál, enyhe csökkenés, stagnálás a 150103, 200201, 200301 kódszámmal meghatározott hulladékfajták esetében tapasztalható, a csökkenés jelentős a 160119 kódszámú hulladékánál.

IV. Biatorbágy, települési hulladékmérleg, fontosabb hulladékfajták és a hulladékfajták hasznosítási módjának feltüntetésével

1. táblázat – szelektív gyűjtéssel összefüggésbe hozható hulladékáram

hulladék kód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév) / árt almatlanítás, hasznosítás módja, mennyisége, azaz: anyagában hasznosítás; energiahasznosítással égetett; égetéssel ártalmatlanított; lerakott, X: egyik hasznosítási mód sem					
		2015	haszn. mód	2016	haszn. mód	2017	haszn. mód
150101	papír és karton csomagolási hulladék	749428	X	927358	X	996942	X
150102	műanyag csomagolási hulladék	204809	anyagában: 39797	577503	anyagában: 93661	688279	anyagában: 76946
150103	fa csomagolási hulladék	374673	X	484120	X	205045	X
150106	egyéb, kevert csomagolási hulladék	202725	X	64999	X	218999	X
160119	műanyag	4577	anyagában: 80, lerakással: 540	750	energia- hasznosítás sal égetve: 8480	950	lerakással: 3020
160120	üveg	2650	X	4352	X	5285	X
200101	papír és karton	8810	X	20115	X	34403	energia- hasznosítás sal égetve: 2840
200201	biológiailag lebomló hulladék	409550	anyagában: 26290	14250	anyagában: 48461	157060	anyagában: 2360320

200301	egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes hulladékot is	1525458	energia-hasznosítás sal égetve: 1320	142351	lerakással: 385868	1215780	lerakással: 847010
200307	lomhulladék	11610	lerakással: 104795	10780	energia-hasznosítás sal égetve: 5200 lerakással: 740760	852660	lerakással: 994880

(Jelmagyarázat - X: nincs hasznosítási mód feltüntetve)

Értékelés: a vizsgált hulladékfajták esetében – ahol történt hasznosítás – leggyakoribb az anyagában hasznosítás volt, ezt követte az égetéses energiahasznosítás.

2.5.1.2 Települési folyékony hulladék

Az ingatlantulajdonos az ingatlanán keletkező települési folyékony hulladékot műszakilag megfelelő (zárt) tartályban köteles gyűjteni, azt a begyűjtésre jogosult hulladékkezelőnek átadni. A folyékony hulladék elvezetése a kialakított szennyvízcsatorna-hálózaton keresztül történik, ha a rákötés nem biztosított, mert nem épült ki a hálózat gerincvezetéke az ingatlan előtt, az ingatlantulajdonosnak zárt, szigetelt szennyvíztározóban kell gyűjtenie a folyékony hulladékot. A folyékony hulladék elszikkasztása tilos!

Az önkormányzat köteles közszolgáltatást működtetni a települési folyékony hulladék begyűjtésére, és a közszolgáltatót helyi rendeletben megnevezni. A folyékony hulladékszállítási tevékenység engedélyköteles, mely tevékenységet a megkapott engedély alapján, a környezetvédelmi előírások betartása mellett a hulladék sajátosságait figyelembe vevő speciális szállítójárművel lehet végezni. A tevékenység végzése megfelelő szaktudást és felszereltséget igényel. A szállítást végző felelőssége, hogy a birtokában lévő hulladékot engedéllyel rendelkező kezelőnek adja át további kezelésre. A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése Biatorbágy területén csaknem teljes (a belterületi lakóépületekre kiépült), a településnek saját szennyvíztisztítója van.

Szennyvíztisztító telep bemutatása, alapadatai (forrás: szennyvíztisztító telep vezetője, előző környezetvédelmi program): A biatorbágyi szennyvíztisztító telep Biatorbágy déli határában Sósút irányában helyezkedik el. A szennyvíztisztító telep a Biatorbágy Város Önkormányzata tulajdonában álló 0175/2 hrsz alatti ingatlanon található. A tisztítótelep helyén a terepszint 130,50 mBf. A telep területe összesen 9 216 m². A jelenlegi szennyvíztisztító telep 1994. márciustól üzemel, amelyet 1992. év második felében terveztek 2000 m³/nap hidraulikus terhelésre, 10 000 lakos egyenértékre, 600kg BOI₅/d szennyzőanyag terhelésre.

Sajnos 2018-ban a Fővárosi Vzművek Zrt-től az adatszolgáltatási igényemre nem érkezett válasz a program elkészültéig.

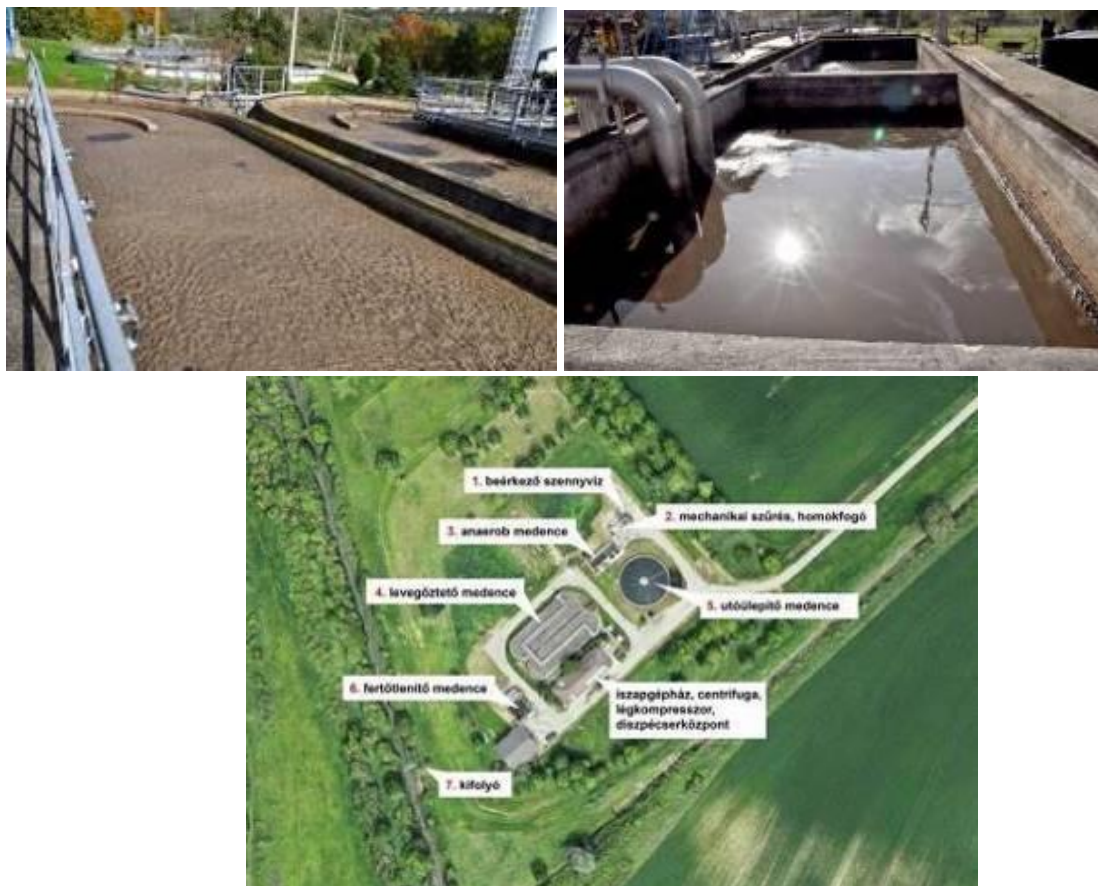
Kiinduló adatok:

Q_d (m³/d)	Q_h (m³/h)	Q_{h max} (m³/h) (Z=1/14)	Q_{szennyvíz max}	Befogadó
2 000	83	142	150	Benta patak 18+971 fkm.

A szennyvíztisztító telep technológiája a következő:

A szennyvíztisztító telep alacsony terhelésű, hagyományos eleveniszapos biológiai tisztítást végez, nitrifikációval, denitrifikációval és biológiai és kémiai foszfor eltávolítással (fémsó adagolással), hatósági utasítás esetén fertőtlenítéssel.

- Szippantott szennyvíz fogadó
- Szennyvíz gépi rács, megkerülő kézi ráccsal
- Homokfogó
- Biológiai tisztítási fokozat, 2 párhuzamos sorral: (hagyományos eleveniszapos technológiával). Anaerob medence, Caroussel medence
- Utólevegőztető medence
- DORR utóülepítő
- Parshall csatorna
- Fertőtlenítő medence
- Iszapvíztelenítő berendezés
- Telepi csurgalékvíz átemelő
- Kezelőépület

balról jobbra: levegőztető, anaerob medence, alul a telep elvi ábrája
(forrás: google kereső – Biatorbágyi szennyvíztisztító telep képei)

**A szennyvíztisztító intenzifikálására kiírt közbeszerzési eljárás főbb paraméterei
(forrás: Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 168/2017. (VI.29.) sz.
határozata, kivonat):**

„Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 168/2017. (VI.29.) sz. határozata a Biatorbágyi szennyvíztisztító telep intenzifikációjával kapcsolatos közbeszerzésről, melyben az eljárás lefolytatására meghatalmazza a Fővárosi Vízművek Zrt-t és megvalósítási megállapodást írt alá.

Eljárás fajtája: Közbeszzerzési törvény III. rész 115 §szerinti nyílt, tárgyalás nélküli eljárás, 322/2015 (X.30.) Kormányrendelettel összhangban építési beruházás (becsült érték < 300 Mft)

Műszaki Alapadatok:

Biatorbágyi szennyvíztisztító telep mechanikai tisztítási fokozatának 3000 m³/d és biológiai tisztítási fokozatának 2200 m³/d kapacitásbővítése, következő feladatok megvalósításával

a) Új mechanikai tisztítás

A tervezett mechanikai tisztítás egy könnyűszerkezetes épületben elhelyezett, monolit vasbetonból kialakított műtárgy a terepszint feletti elrendezéssel épül, mely a fogadó aknánál 3,6 m-re, míg a kezelő szint esetén 2,87 m-re emelkedik ki a tervezett padlószinttől. A 13,25 m hosszú és 3,25 m széles előmechanikai műtárgy főbb részei a következők

- fogadóakna
- gépi és kézi rács
- homokfogó tér
- zsírfogó tér és zsírtároló akna

b) Az iszapvonal fejlesztése

Az iszapvonal fejlesztésének lényege, hogy az üzemelő centrifugára kerül feladásra a keletkező fölösiszap elősűrítés után. A fejlesztés során a meglévő rács és homokfogó műtárgy alatt lévő cca. 150 m³ térfogatú TFH medence felosztásával lehetőség adódik a keletkező fölösiszap, a sűrített iszap, a tervezett rács és homokfogó leválasztott zsír, valamint a csökkenő méretű tengelyen behordott TFH szennyvizek tárolására. A meglévő 6,40 X 6,75 m alapterületű és 4,15 m belmagasságú beton medencét négy egymástól lefalazott különálló medencékké kell alakítani a terv szerinti kialakítással. A kialakítás után a következő terek keletkeznek:

- fölösiszap tároló 73 m³
- sűrített iszap-tároló 37 m³
- zsírtároló 13 m³
- TFH tároló 19,5 m³

c) A létesítendő teleprész folyamatirányításának/irányítástechnikájának kivitelezése

d) A technológiai rendszer módosítása

A tisztítási technológiai rendszer módosításának alapja, hogy +1 fűvóberendezés beépítésével a két Caroussel medencét külön-külön oxigénmérőről lehessen vezérelni, így a légfűvó gépháztól távolabbi medence a régi DN300 méretű vezetéken, a közelebbi medence az új DN150 méretű vezetéken lesz ellátva és miután a külön fűvó=k) látják el a két medencét, azok külön oxigénszabályozását egy-egy oxigénmérőről kell ellátni.

e) 14 naptári nap időtartamú üzempróba és 180 naptári nap időtartamú próbaüzem lefolytatása.”

Ahol a szennyvízelvezető-hálózatra rákötni nem lehet, ott a szennyvizek szakszerű kezeléséről, gyűjtéséről, tisztításáról és ártalommentes elhelyezéséről *egyedi szennyvíztisztító kisberendezés, illetve zárt szennyvíztároló létesítésével kell gondoskodni.*

Egyedi szennyvíztisztító kisberendezés:

Olyan létesítmény (építmény), amely a települési szennyvizek nem közműves elvezetésére-tisztítására és elhelyezésére szolgál, a közműves szennyvízelvezetéssel és -tisztítással egyenértékű környezetvédelmi megoldást biztosít. Biztosítani kell a szennyvizek szennyezőanyag tartalmának külön jogszabályban előírt mértékű eltávolítását, akár felszíni víz, akár a földtani közeg a befogadó.

Egyedi zárt szennyvíztároló:

Olyan létesítmény (építmény), amely egy vagy több, zártan és vízzáróan kialakított medencéből áll; a szennyvizek ártalommentes gyűjtésére és a szennyvízből keletkező települési folyékony hulladék időszakos tárolására szolgál.

Talajterhelési díj

A talajterhelési díjfizetési kötelezettség terheli azt a kibocsátót, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá, és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést, ideértve az egyedi zárt szennyvíztárolót is, alkalmaz.

Vonatkozó helyi szabályozás: Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-Testületének 10/2015. (V.28.) rendelete A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról.

2.5.1.3 Kiemelt hulladékok

Itt szerepelnek azon hulladékfajták, amelyeknél az általánostól eltérő szervezési, biztonsági és kezelési intézkedésekkel valósíthatók meg a környezetvédelmi törvényből adódó feladatok.

Kiemelt hulladékok a 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelet szerint, a rendeletben meghatározott cselekvési program – néhány gondolat Biatorbágyra kivetítve:

PCB/PCT tartalmú hulladékok: A program célja a további használatra alkalmatlan berendezések cseréje PCB mentes berendezésekre. Résztvevők: PCB/PCT tartalmú berendezések birtokosai, üzemeltetői. Biatorbágy esetében nincs pontosabb információ a tárgyi hulladékokról.

Hulladékolajok: A program célja a hulladékudvarokban fogadási lehetőség megteremtése. Benzinkutak, gépjárműjavító szervizek átvételi kötelezettségének bevezetése. Résztvevők: Gyártó és forgalmazó szolgáltatók.. Biatorbágy esetében lehetőség a forgalmazók igénybevétele a fáradt olaj leadására. A Depónia Kft lakossági veszélyes hulladékok elszállítására meghatározott időpontban elszállíthat ilyen hulladékot.

Elemek és akkumulátorok: A program célja a begyűjtési rendszer korszerűsítése. A forgalmazási helyeken a csere- és visszavételi kötelezettség bevezetése. Résztvevők: Gyártók és forgalmazók. Biatorbágy esetében az akkumulátoroknál a műhelyek és forgalmazóhelyek, elemek esetében a kihelyezett elemgyűjtők használata jelenthet megoldást.

Elektronikai hulladékok: A program célja a nagykereskedők és szervizek közvetlen megkeresése adatgyűjtés céljából. Az adat-pontosítás után a szükséges begyűjtő- és feldolgozó kapacitások meghatározása. A gyártók által finanszírozott visszavételi- és begyűjtési rendszer kialakításának ösztönzése. Résztvevők: Forgalmazók és szervizek, szakmai szervezetek. Biatorbágy esetében a forgalmazók igénybevétele (elektronikai kereskedelmi tevékenységet végző cégek) javasolt, ezenkívül a Depónia Kft

lakossági veszélyes hulladékok elszállítására meghatározott időpontban elszállíthat ilyen hulladékot.

Kiselejtezett gépjárművek: A program célja a járművek bontásából származó alkatrészek ismételt használatának és a maradékok hasznosításának együttesen 85 tömeg%-ra növelése. Hulladékhasznosító háttérpar kialakítása, fejlesztése. Résztvevők: Érdek-képviselői szervezetek Szakmai szövetségek Autóbontó és hulladékhasznosító vállalkozások

Biatorbágy esetében a gépjárműbontó, alkatrészkereskedő tevékenységet végző cégek igénybevétele javasolt.

Állati eredetű hulladékok: A program célja az állati eredetű hulladékok komposztálása/égetése kapacitásigényének felmérése. A döggutak bezárása. A korszerű regionális állati hulladékgyűjtő helyek kialakítása a bomlási folyamatok lelassítása érdekében. Résztvevők: ATEV Önkormányzatok , Állat-egészségügyi hatóságok, Nagy élelmiszer-ipari cégek

Biatorbágy esetében az önkormányzat a döggút bezárását végrehajtotta, jelenleg Tuncsik József gyepmester látja el az állati hulladékokkal kapcsolatos tevékenységet.

Egészségügyi hulladékok: A program célja az egészségügyi hulladékok keletkező mennyiségének pontosítása, az ártalmatlanító kapacitás felmérése. A kapacitások ismeretében a szükséges ártalmatlanító kapacitás meghatározása. Résztvevők: Népegészségügy, Kórházak , Magánorvos szektor. Biatorbágy esetében nincs pontosabb információ a rendelőkben keletkező egészségügyi hulladékokról.

Növényvédő szerek és csomagolóeszközök: A program célja a növényvédő szer hulladékoknál a magánszektor adatainak pontosítása. Az adatok ismeretében gyűjtési kapacitás meghatározása. A hulladékudvarokban elkülönített gyűjtőhelyek létesítése. Széles körű lakossági tájékoztatás, tudatformálás. Résztvevők: NTSZ , Civil szervezetek , Szakmai szervezetek , Érdek-képviselői szervezetek, Falugazdászok. Biatorbágy esetében nincs pontosabb információ a tárgyi hulladékokról. A Depónia Kft lakossági veszélyes hulladékok elszállítására meghatározott időpontban elszállíthat ilyen hulladékot.

Csomagolási hulladékok: A program célja a keletkező csomagolási hulladékok mennyiségének és minőségének felmérése, adatok pontosítása. Szelektív hulladékgyűjtés rendszerének kiépítése és üzemeltetése. Üveghulladék hasznosítására előkezelő technológia kiépítése. A koordináló szervezetek működésének teljessé tétele. Résztvevők: Gyártók és forgalmazók, illetve ezek koordináló szervezetei. Biatorbágy esetében a szelektív rendszerű házhoz menő hulladékgyűjtés része a papírhulladék elszállítása, további lehetőség a Szilikastélyban lévő komplex yzelekítv „gyűjtőudvar” használata.

Biomassza: A program célja Szelektív begyűjtés bevezetése. Házi komposztálás elterjesztése. Fermentálók létesítése (kapcsolódás a Zöld Energia Programhoz). Résztvevők: Önkormányzatok, Ipar, Érdek-képviselői szervezetek , Szakmai szövetségek. Biatorbágy esetében a szelektív rendszerű házhoz menő hulladékgyűjtés része a zöldhulladék elszállítása. Lehetőség lehet még a házi komposztálás támogatása.

Gumihulladék: A program célja a keletkező gumihulladék mennyiségének pontosítása. A meglévő hasznosító és ártalmatlanító kapacitások felmérése. A gumihulladék feldolgozó

üzem üzembe helyezése. A megfelelő hasznosító kapacitás kiépítéséig. Résztvevők: Lerakó üzemeltetők, Szolgáltatók, Feldolgozók. Biatorbágy esetében jelenleg nincs erre vonatkozó lerakási lehetőség, megoldás egy közeli hulladékudvar, vagy újrahasznosítási központ lenne.

A Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása alapján a település teljes hulladékmérlegére vonatkozó adatbázist – a Kormányhivatal által hivatkozott 1. mellékletet – teljes terjedelemben jelen program 2. sz. melléklete tartalmazza.

Tematikus Kivonat az adatszolgáltatásból:

II. Biatorbágyról átvett hulladékok listája (kivonat)

2. táblázat - gépjármű, alkatrész és építési hulladék

hulladékkód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév)		
		2015	2016	2017
160103	hulladékká vált gumiabroncsok	1610	n.a.	2360
160104	hulladékká vált gépjármű	21792	20474	25005
170101	beton	466220	274660	298500
170504	föld és kövek, amik különböznek a 170503-tól	524620	793540	1121880
170904	kevert építési-bontási hulladék, mely különbözik a 170901, 170902, 170903-tól	221480	115310	11580

A tendenciák: Növekedés tapasztalható a 160103, 160104, 170101, 170504 kóddal (az utolsó kód esetben jelentős növekedés) meghatározott hulladékfajták esetében, jelentős csökkenés a 170904 meghatározott hulladékfajták esetében tapasztalható.

III. Biatorbágyon keletkezett hulladék 2015-2018 (kivonat)

2. táblázat - gépjármű, alkatrész és építési hulladék

hulladékkód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév)		
		2015	2016	2017
160103	hulladékká vált gumiabroncsok	4246	4554	4506
170101	beton	6928450	332200	3926164
170102	tégla	115460	n.a.	1626680
170504	föld és kövek, amik különböznek a 170503-tól	14766400	337000	41283000
170904	kevert építési-bontási hulladék, mely különbözik a 170901, 170902, 170903-tól	212916	228720	1173180

A tendenciák: Jelentős növekedés tapasztalható a 170102, 170504, 170904 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében, csökkenés a 160103, 170101 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében tapasztalható.

IV. Biatorbágy, települési hulladékmérleg, fontosabb hulladékfajták és a hulladékfajták hasznosítási módjának feltüntetésével

1. táblázat - gépjármű, alkatrész és építési hulladék

hulladék-kód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév) / ártalmatlanítás, hasznosítás módja, mennyisége, azaz: anyagában hasznosítás; energiahasznosítással égetett; égetéssel ártalmatlanított; lerakott, X: egyik hasznosítási mód sem					
		2015	haszn. mód	2016	haszn. mód	2017	haszn. mód
160103	hulladékká vált gumiabroncsok	4246	X	4554	X	4506	X
170101	beton	6928450	anyagában: 68660	332200	anyagában: 3600660	3926164	anyagában: 23493
170102	tégla	115460	X	n.a.	X	1626680	anyagában: 1140850

170504	föld és kövek, amik különböznek a 170503-tól	1476640 0	anyagában: 13895740	337000	anyagában: 1506540	4128300 0	anyagában: 3256410
170904	kevert építési- bontási hulladék, mely különbözik a 170901, 170902, 170903-tól	212916	X	228720	anyagában: 1506540	1173180	x

A tendenciák: Az építési törmelék esetében - ahol történt hasznosítás – csak anyagában történt

2.5.1.4 Veszélyes hulladék

A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól a 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet rendelkezik. A **lakossági veszélyes hulladék elszállítását a közszolgáltató végzi április 24-én, a hulladéknaptár szerint.** A Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása alapján a település teljes hulladékmérlegére vonatkozó adatbázist – a Kormányhivatal által hivatkozott 1. mellékletet – jelen program 2. sz. melléklete (a levegőszennyező anyagokkal egyben) tartalmazza.

Tematikus kivonat az adatszolgáltatásból:

I. **Biatorbágyi telephelyen átvett hulladékok listája** (kivonat)

3. táblázat - veszélyes hulladékok

hulladékkód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév)			
		2015	2016	2017	2018. I.félév
080111	szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék	6601	7037	6347	1413
150110	veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	12646	15953	16265	4062
150202	veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	7061	7903	7202	2147

A tendenciák: Növekedés tapasztalható 150110 kóddal meghatározott hulladékfajta esetében, enyhe csökkenés, stagnálás a 080111 és 150202 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében tapasztalható.

II. **Biatorbágyról átvett hulladékok listája** (kivonat)

3.táblázat – veszélyes és kiemelt hulladékáram

hulladékkód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév)		
		2015	2016	2017
150110	veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	1050	634	767
150111	veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbeszt) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat	57	58	84
160601	ólomakkumulátorok	11058	8870	11735
170605	azbesztet tartalmazó építőanyag	1740	4900	n.a.
200136	kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezése, melyek különböznek 200121, 200123, 200135-től	42057	23567	36568

A tendenciák: Növekedés tapasztalható a 170605, 200136, 150111, 160601, kóddal meghatározott hulladékfajták esetében, csökkenés a 150110 kódszámú hulladékfajta esetében tapasztalható.

III. Biatorbágyon keletkezett hulladék 2015-2018 (kivonat)

3. táblázat – veszélyes és kiemelt, vagy külön kezelendő hulladékáram

hulladékkód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév)		
		2015	2016	2017
080111	szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék	24895	20126	3218
130508	homokfogóból és olaj-víz szeparátorokból származó hulladékok keveréke	158570	156370	128690
150110	veszélyes anyagokat maradvékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	28895	30813	24054
150202	veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	13803	12024	17499
160601	ólomakkumulátorok	48154	119144	156844
190805	települési szennyvíz tisztításából származó iszap	1787310	1584840	1872860
200121	fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék	328	3146	1643
200135	veszélyes anyagokat tartalmazó kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezése, melyek különböznek 200121, 200123 -tól	205	314	575
200136	kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezése, melyek különböznek 200121, 200123, 200135-től	27418	47642	54991

A tendenciák: Növekedés tapasztalható a 150202, 160601, 190805, 200135, 200136 kóddal meghatározott hulladékfajták esetében, csökkenés a 080111, 130508, 150110, 200121 kódszámú hulladékfajta esetében tapasztalható.

IV. Biatorbágy, települési hulladékmérleg, fontosabb hulladékfajták és a hulladékfajták hasznosítási módjának feltüntetésével

4. táblázat – veszélyes és kiemelt, vagy külön kezelendő hulladékáram

hulladék kód	hulladék megnevezése	bejelentett mennyiség (kg/tárgyév) / ártalmatlanítás, hasznosítás módja, mennyisége, azaz: anyagában hasznosítás; energiahasznosítással égetett; égetéssel ártalmatlanított; lerakott, X: egyik hasznosítási mód sem					
		2015	haszn. mód	2016	haszn. mód	2017	haszn. mód
080111	szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék	24895	égetéssel ártalmatlanítva: 4985	20126	égetéssel ártalmatlanítva: 6666	3218	égetéssel ártalmatlanítva: 6845
080117	festékek és lakkok eltávolításából származó, szerves oldószereket, vagy egyéb veszélyes anyagokat tartalmazó hulladék	47	égetéssel ártalmatlanítva: 3410	277	égetéssel ártalmatlanítva: 4630	309	égetéssel ártalmatlanítva: 5550
130508	homokfogóból és olaj-víz szeparátorokból származó hulladékok keveréke	158570	X	156370	X	128690	X

150110	veszélyes anyagokat maradókként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	28895	égetéssel ártalmatlanítva: 11545	30813	égetéssel ártalmatlanítva: 13025	24054	égetéssel ártalmatlanítva: 19106
150202	veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	13803	égetéssel ártalmatlanítva: 6824	12024	égetéssel ártalmatlanítva: 6200	17499	égetéssel ártalmatlanítva: 7546
160601	ólom-akkumulátorok	48154	X	119144	anyagában: 48072	156844	anyagában: 138591
190805	települési szennyvíz tisztításából származó iszap	178731 0	energia-hasznosítással égetve: 194960	158484 0	anyagában: 6540 energia-hasznosítással égetve: 1524300	187286 0	energia-hasznosítással égetve: 1872860
200121	fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék	328	X	3146	X	1643	X

Értékelés: A veszélyes hulladékok esetében - ahol történt hasznosítás – jellemzően égetéssel, ritkábban anyagában történt.

2.5.2 illegális hulladéklerakások

A város belterületein az utcák alapvetően tiszták, a közterületek tisztántartását a város megfelelően végzi.

A város elhagyatottabb, külterületi részein található elhagyott hulladék, ezek elszállításáról az önkormányzatnak gondoskodni kell. Szükség és lehetőség szerint az elhagyott hulladékok tulajdonosainak kiderítésére hatósági eljárás kezdeményezhető a hulladéktörvény vonatkozó előírásai szerint.

A helyszíni bejárás során jelentősebb elhagyott hulladékot az Etyek felé tartó főút mellett, a vasútállomás melletti véderdőben, kisebb mennyiség előfordult a Bolha-hegy „tetejének” közelében, a Nyakaskő felé tartó turistaút parkolója mögött, illetve a Füzes-patak mellett.

A helyszíni szemle során talált illegális hulladéklerakások helyszínei:

H1 – Biatorbágy, Karinthy Frigyes 33. számmal szemben, vasútállomás felőli lépcső és véderdő

Hulladéktípus, mennyiség: szórt hulladék – pet-palack, ágybetét, fém sörös-dobozok, zöldhulladék

A helyszínen készült fotó – 2018. október 28-i szemle

H2 – Biatorbágyi vasútállomás után (Bp. felé), MÁV területen, sín mellett, vasúti talpfák között

Hulladéktípus, mennyiség: szórt hulladék – pet-palack, üveg, fém sörös-dobozok, műanyag

A helyszínen készült fotó – 2018. október 28-i szemle

H3 – Biatorbágy, Zsigmond utca 3 sz. ház vasútállomás véderdő felőli oldala és a véderdőben

Hulladéktípus, mennyiség: 5-10 m³ lomhulladék, kommunális hulladék, vegyes műanyag hulladék, gumiabroncs viszonylag rendezetten (bár nem fedetten) tárolva és a véderdőben zöldhulladék, műanyag hulladék

A helyszínen készült fotó – 2018. október 28-i szemle

H4 – Fő utca 68 előtt, Füzes-patak melletti parkoló

Hulladéktípus, mennyiség: 1 db. „véltetően” használaton kívüli, rozsdás karosszériájú személygépjármű

A helyszínen készült fotó – 2018. október 28-i szemle

H5 – Herceghalom felé vezető főút, Szent István utca és Kamilla utca sarka, út jobb oldala felőli nyitott magánterület

Hulladéktípus, mennyiség: aszfalt, törmelék, salak kb. 15-25 m³ – tárolásra vonatkozó engedély megléte kérdéses (?)

A helyszínen készült fotó – 2018. október 28-i szemle

H6 – Etyek felé vezető főút, Nagy utca vége – Hatház utca és a földút közötti terület

Hulladéktípus, mennyiség: 2 db fotel, 1 db használt monitor, kb. 20-30 m³ építési törmelék, egyzsák vélhetően kommunális hulladék, egy zsák sörösdoboz

A helyszínen készült fotó – 2018. október 28-i szemle

H7 – Nyakaskő felé vezető turista út (földút) melletti „ideiglenes parkoló” mögött

Hulladéktípus, mennyiség: minimális szórt hulladék - zöldhulladék, sörösdobozok, műanyagzsák szőnyeg

A helyszínen készült fotó – 2018. október 28-i szemle

H8 – Bolha-hegy „teteje” – Szarvasbogár utca eleje, erdőrészlet

Hulladéktípus, mennyiség: minimális szórt hulladék – linóleum és zöldhulladék

A helyszínen készült fotó – 2018. október 28-i szemle

Az illegális hulladéklerakások helyszínei (H1, H2... H8) az 1. sz. mellékletben térképen is feltüntetésre kerülnek.

2.6 környezeti zajállapot a településen

A környezetből származó zajterhelés eredete szerint lehet:

- ipari-, mezőgazdasági-, építési zaj
- közlekedési zaj
- egyéb eredetű (sport, szórakozóhely, lakossági, stb.)

Jelenleg a településen nem működik olyan ipari, mezőgazdasági létesítmény, amely jelentős zajterhelést okozna. Egyrészt az ipari parkok a település szélén találhatóak, másrészt jelentősebb zajhatással járó tevékenységet nem végeznek Biatorbágyon.

A lakókörnyezet egyes térségeiben elsősorban a közúti közlekedésből adódó zajszennyezések okoznak problémát.

A Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása:

„1. Biatorbágy város területén átmenő 3 fő vonalas zajforrással kapcsolatban:

A nyilvántartásunk szerint hivatkozott időintervallumban (2015-2018. I.félév) Biatorbágy település fő közlekedési zajforrásaival kapcsolatban zajmérés nem áll rendelkezésre.

2. Egyedi zajkibocsátási határérték megállapítások (2004-től):

- KTVF: 36089-2/2011. számú határozat Biatorbágy, Szabadság út 10/A azám alatti telephely, üzemeltető: Magyar Telekom Távközlési Nyrt.
- PE/KTF/5849-5/2016. számú határozat Biatorbágy, Kölcsey u. 1. alatti telephely, Üzemeltető: Gerecse House Ingatlanforgalmazó és Generálkivitelező Kft.

A megjelölt intervallumban zajkibocsátási határérték túllépése miatt zajbírság fizetésére- és intézkedési terv készítésére való kötelezés nem történt.”

Általam végzett – tájékoztató jellegű, rövid idejű – zajszint mérések:

2018. október 14-én (vasárnap) zajszint méréseket végeztem Biatorbágy területén. A mérés során 16 zajmérési pontot vettem fel (növelve az előző környezetvédelmi programnál felvett pontok számát), valamennyi zajmérési ponton egyértelműen a közlekedési zaj határozta meg az uralkodó zaj-szintet.

A zajmérés paraméterei:

zajszint mérő műszer típusa: Soundlevel 322 (SL322)

mérés módszere: rövid idejű, 5-8 perces pontmérések, nem hitelesített műszerrel (tájékoztató mérés), a homlokzat előtt MSZ szerinti távolságra és magasságban, a mérési pontokat az itt szereplő jelekkel térképen is feltüntettem.

A mérések rövid idejű pontmérések, ezért a teljes napi forgalomról nem, csak egy pillanatnyi állapotról adnak tájékoztatást. A zajmérések során max., minimum zajszinteket is rögzítettem, illetve a mérések időpontjában forgalomszámolást végeztem. A maximum értékek közvetlen autó-elhaladáshoz köthetőek.

A mérési helyszínek térképi megjelenítése (Z1-Z16) az 1. sz. mellékletben található.

Az előkészítő munka során elvégzett zajszint mérés mérési eredményeket az alábbi táblázatban foglalom össze:

mérés jele	mérési helyszín leírása	mért érték (dBA)	maximum (dB)	minimum (dB)	mérési időpont	forgalmi állapot leírása, egyéb megjegyzés
Z1	Dózsa György – Gyöngyvirág utca sarka	51,7	58,9	45,2	10.14 h	autóforgalom, 5-6 autó/perc
Z2	Ország út vége, Biatorbágy bevezető, körforgalom, Prima boltnál	65,4	73,4	59,2	10.30 h	autóforgalom, 20-25 autó/perc
Z3	Patak utca, Csermely köz sarka, Füzes patak	35,3	37,9	34,4	15.30 h	autóforgalom nincs
Z4	Szabadság utca – Viadukt utca sarka	62,6	72,0	58,1	11.15 h	autóforgalom, 12-15 autó/perc
Z5	Viadukt utca – Vasút utca sarka,	53,4	73,0	44,6	11.30 h	autóforgalom, 5-10

	Faluházzal szemben					autó/perc
Z6	Baross Gábor – Akácfa utca sarka (méréskor végzett kerti munkák „szünetében”)	44,8	70,2	43,1	12.05 h	autóforgalom, 2-5 autó/perc (kerti munka zajhatás: 53,9 dB)
Z7	Angeli András utca – Hochwart utca sarka	37,7	57,6	35,7	12.30 h	autóforgalom, 2-3 autó/perc
Z8	Jókai u. – Hársfa utca sarka	42,3	61,7	39,4	12.45 h	autóforgalom 2 autó/perc
Z9	Jókai u. – Petőfi utca sarka	41,2	62,5	36,1	13.00 h	autóforgalom, 2-4 autó/perc
Z10	Szabadság utca – József utca	64,2	79,2	47,7	13.25 h	autóforgalom 10-15 autó/perc
Z11	Deák utca – Levente utca sarka	40,3	48,5	35,4	13.40 h	autóforgalom, 0 - 1 autó/perc
Z12	Nagy utca – Rákóczi utca sarka	62,9	73,5	50,0	14.05 h	autóforgalom, 12-15 autó/perc
Z13	Dózsa György út – Vendel tér, Felsőpátyi út	61,8	80,5	50,1	15.45 h	autóforgalom, 10-12 autó/perc
Z14	Viadukt körforgalomnál, Viadukt Fitt Kft	62,9	69,1	58,4	10.55 h	autóforgalom, 15-20 autó/perc
Z15	Peca-tavi Horgásztanya parkolója	42,4	50,3	40,1	15.00 h	autóforgalom, 0 - 2 autó/perc
Z16	Dózsa György út-1-es főút kereszteződése, Sarlós Boldog-asszony kápolna	63,9	79,5	55,1	16.10 h	autóforgalom, 15-20 autó/perc

A mérési eredmények figyelembe vételével:

Még egy vasárnapi, viszonylag csendesebb napon is megállapítható, hogy a város fő alapzaj-szintjét az átmenő forgalom zajhatása határozza meg. A legzajosabb városrészek a települést 1-es főúttal összekötő, illetve a Sóskút, Etyek felé eső tranzitot jelentő utcák, azaz az Ország út, Szabadság út, Nagy utca, Dózsa György út, Felsőpátyi út és az ide bekötő nagyobb utcák.

A legcsendesebb városrészek azon a területen találhatóak, melyek a főbb közlekedési útvonalaktól messzebb esnek, ezek a kisebb utcák a kisebb forgalom révén kisebb zajterhelést kapnak (pl: Levente, Hochwart, Patak, Hársfa utcák).

Az ipari park a várostól jól elkülöníthető, itt zajszint mérést nem végeztem. A vasúti zajforrás is csak a város érintett szakaszán észlelhető, a mérések időpontjában nem volt vonatelhaladás, de a korábbi mérések szerint a vasúti zajjal érintett utcák: Gyöngyvirág, Karinthy, Dózsa György, Iskola, Zsigmond, Pacsirta. Megjegyzendő, hogy az új típusú (utóbbi 5-10 évben rendszeresített, FLIRT) személyi szállításra beállított vasúti szerelvények zajkibocsátása

jelentősen csökkent a régi szerelvényekhez és különösen a tehervonatok zajkibocsátásához képest.

Zajmérés – Biatorbágy, 2018. október 14-e

Javaslat: forgalomterelés, lassítás, más szabályozás, lásd projektjavaslatoknál V. fejezetben.

Hatósági szabályozás és engedélyezés három szinten működik:

- környezetvédelmi hatóság: ipari üzemek üzemszerű zajkibocsátása (Biatorbágy ipari parkjában és más a városban működő zajforrásokra nézve), közlekedés zajhatása (M1 autópálya, 1-es főút, vasúti fő közlekedési pálya)
- jegyző: szórakozóhelyek, áruházak, közintézmények üzemszerű zajkibocsátása (zajkeltő üzemszerű berendezések)
- rendőrség: csendháborítás (utcán és ingatlanon hangoskodás, házibuli, lakossági zajkeltés)

A települési önkormányzatnak lehetősége van a magasabb rendű jogszabályokban nem szabályozott kérdésekben helyi rendelet alkotására: közterületi rendezvények és fokozottan zajos, ill. csendes övezetek kialakítására.

A fő közlekedési utak (főutak és vasúti közlekedés) Zajtérképei és intézkedési tervei (forrás: Közlekedéstudományi Intézet) TI) a 7. sz. mellékletben található.

Itt komplex rövid és hosszútávú intézkedés csomag készült, melyet kivonatolva bemutatok.

Fontos lehet továbbá a helyi zajrendelet megalkotása, a projekt javaslatok között is szerepel.

2.7 Természet és tájvédelem

A környezetvédelem lényeges feladata a természeti értékek megőrzése, állapotuk fenntartása, javítása. A területek védelme élővilág-védelmi szempontból is indokolt, ugyanis szerves részét képezik a zöldhálózatoknak, ami életteret biztosít védett növényeknek és állatoknak.

2.7.1 Élővilág

Részlet a Biatorbágy város sport, szabadidő és kulturális völgy turizmusfejlesztési és környezetrendezési tanulmánytervből:

„Flóra-fauna:

A település és környéke florisztikailag a Pilis-Gerecse flórajárásba (Pilisense) tartozik. A talajadottságoknak köszönhetően mind a mészkedvelő, mind a löszre jellemző flóraelemek megtalálhatók a területen. Fontosabb erdőtársulásai a tatárjuharos tölgyesek (Acereto tatarici-Quercetum), a gyertyános kocsánytalan tölgyesek (Quercus petraeae-Carpinetum), a cseres kocsánytalan tölgyesek (Quercetum petraeae-cerris) és a tölgy-köris-szil ligeterdők (Quercus-Ulmetum). A gypszint jellemző növényei: a felemáslevelű csenkesz (Festuca heterophylla), az egyvirágú gyöngyperje (Melica uniflora), a ligeti perje (Poa nemoralis), a hegyi sás (Carex montana), a nagyvirágú ibolya (Viola riviniana), a hölgymálfélék (Hieracium sp.) Az erdészetileg már bolygatott területen vegyeskorú, főként keménylombú fák, illetve telepített fekete fenyvesek (Pinus nigra), kisebb részben lombhullató erdők találhatók. (Az évenkénti átlagos fanövekedés 3,0-4,5 m³/ha között van.)

zoológiai értékek:

Kiemelt érték a felhagyott agyagbányában megtelepedett gyurgyalag-kolónia (Merops apiaster), és a gyakran megjelenő partifecske (Riparia riparia).

A terület hullókben és kételtűekben gazdag. Gyakori fajok: zöld varangy (Bufo viridis), barna varangy (Bufo bufo), barna ásóbéka (Pelobates fuscus), gyepi béka (Rana temporaria), mocsári teknős (Emys orbicularis). A Bolha-hegy illetve a Halastó kedvelt táplálkozási helye a ragadozó madaraknak. Jellemző fajok: egerészölyv (Buteo buteo), rétisas (Haliaeetus albicilla), nagykócsag (Egretta alba), szürkegém (Ardea cinerea), szárcsa (Fulica atra), bütykös hattyú (Cygnus olor)”

2.7.2 Tájhasználat

Részlet a Biatorbágy város sport, szabadidő és kulturális völgy turizmusfejlesztési és környezetrendezési tanulmánytervből:

„Tájkarakter, tájlesztítika

Biatorbágy és környéke évszázadok óta lakott terület, az ember jelenléte, tájalakító hatása alapvetően meghatározza karakterisztikáját, esztétikáját. A korábbi évszázadokban jellemzően lakó, mező- és erdőgazdálkodási kultúrtáj, de a rendszerváltás óta jelentős átalakuláson ment keresztül, megjelent a nagyobb léptékű ipari területfelhasználás. A város északi részén, a tájképileg és szerkezetileg is meghatározó közlekedési folyosók mentén települt ipari parkok jellegzetes karakterisztikája részben átformálta a táj képét. A rendezett ipari területek szerencsés módon szerkezetileg jól lehatárolhatóan elkülönülnek a többi településrészről. Az elhatárolást részben a közlekedési folyosók adják, részben pedig természetes domborzat, amelynek köszönhetően a turisztikai érdeklődésre számot tartó településrészek (lakóterületek, szőlőhegyek, üdülőterületek, kirándulóhelyek) irányából takarást biztosít, kedvező módon csökkent a rálátást. A település domborzata változatos, nagy szintkülönbségek jellemzik és teszik mozgalmassá. A dombvonulatok mellett meghatározó felszíni formáció a Hosszúréti-patak völgye, ill. a Halastó (18. század eleji nevén Nagy-völgy) és a Füzes-, majd a Benta-patak völgye. Előbbi a település belterületének is markáns eleme, fontos településszerkezeti és település-szervező tényező, különös tekintettel a völgy fölött átívelő viaduktokra.

A települést övező hegy- és dombvidékek változatossága tájlesztítikai szempontból igen értékes, mind kilátás, mind rálátás szempontjából. A Bolha-hegy árvalányhajás löszpuszta

gyepje nemcsak tájképi érték, hanem térségi jelentőségű természeti érték is. A Füzes-patak, majd a Benta-patak völgyétől keletre az erdők alatti táj rendkívül változatos, amelyet elsősorban a hajdani szőlőhegyek – későbbi zártkertek – uralnak. Az egyes szőlőhegyi dűlőket a beékelődő, továbbá a szomszédos erdők teszik változatossá. A terület északi része már lakóterülettel beépült, a szőlőhegyek nagy része azonban, annak ellenére, hogy az üdülési funkció is nagy mértékben elterjedt, még őrzi kertes tájkarakterét. Meghatározóan igaz ez az Öreghegy kertes területeire. Ennek a tájszerkezeti egységnek kiemelkedő tájképi és természeti értéke a Nyakaskő és az Öreghegyet végigkísérő sziklaperem, a Madárszirt, amelyek lenyűgöző látványukon túl turisztikai célpontként, mint kilátópontok is meghatározóak, egyben földtani értéket is képviselnek. Többek között ez a rendkívül szép táji környezet is hozzájárult a Peca-tó körüli hétvégi házas üdülőterület kialakulásához. A sziklaperem alatti gyepes bokorerdős terület szép természetes előteret ad a sziklavonulatnak. Ennek a területnek helyi védetté nyilvánítása 2005-ben megtörtént. A terület a Biai erdővel a Duna-Ipoly NP Igazgatósága által nyilvántartott természeti terület és a Natura 2000 nemzetközi élőhelyvédelmi program keretében területét EU Irányelv is védi. Ettől a tájszerkezeti egységtől délre az Űrgehegy kertes területe és a Peca-tó üdülőterülete között összefüggő erdőterület található, amelynek egy része értékes vadgesztenye liget. A szőlőhegyek fölötti észak-déli irányú gerincet összefüggő erdőterület borítja. Az erdőn túl a Tétényi-fennsík medencéjében a vasúttól délre a mezőgazdasági termelés jellemző a biatorbágyi területeken. A medence autópálya és 1-es főút menti területein jelentős változások történtek az utóbbi évtizedben. A Katalin-hegytől a budaörsi és törökbálinti területekig összefüggő kereskedelmi, logisztikai, gazdasági célú területté fejlődik a főutak és a vasút mentén. A Torbágyi erdő alatt lényegében már csak a Szőlőhegy alatti dűlő gyümölcsöse maradt meg, és a vasút és az autópálya között jellemző a mezőgazdasági termelés. Biatorbágy északkeleti határát a Torbágyi erdő zárja le, amely a Budai-hegység összefüggő erdőterületének déli határa.”

2.7.3 Zöldfelület

A zöldfelületi rendszeren belül szerkezet szerint megkülönböztetünk foltszerű (sziget) és vonalas (folyosó, összekötő) elemeket, eredet szerint természetes, természetközeli és mesterségesen létrehozott/fenntartott elemeket. A település zöldfelületi rendszerének foltszerű elemei az erdők, gyepek és legelők, szántók, szőlő és kertterületek, tavak és környezetük, belterületi közparkok, közkertek. Vonalas elemei a fasorok, út és vízfolyás menti fásítások, vízfolyások és környezetük.

Teljes mértékben természetes, vagyis érintetlen területekről Biatorbágy esetében nem beszélhetünk, mivel települési és településkörnyezeti kultúrtájról van szó, az ember átalakító, befolyásoló tevékenysége kisebb-nagyobb mértékben mindenütt jelen van. Szerkezetileg a települési belterületi zöldfelületeinek rendszere szigetes – vonalas elrendeződésű. Az egyes foltszerű, a település épített szövetébe szigetszerűen beékelődő zöldfelületek között fasorok biztosítanak kapcsolatot. A patak és a felhagyott vasúti nyomvonal pedig markáns, településszerkezetileg is meghatározó vonalas zöldfelületi elemként jelenik meg.

- Erdőterületek

Biatorbágyon jelentős, egybefüggő erdőterületek találhatók a közigazgatási terület keleti, délkeleti, valamint északkeleti határán. Az erdőterületek nagysága 1131,1 ha, ami az összes terület 27%-a. Az erdőterületek jelentős része, mintegy 80%-a egységes kezelés alatt áll, a kezelő a Pilisi Parkerdő Zrt. Budakeszi Erdészete.

Az erdők nagy része elsődlegesen gazdasági célt szolgál, kisebb részük - kisebb fásítások, erdőtelepítések (14,92 ha) – egyéb, elsődlegesen védelmi funkciót biztosítanak (vasút melletti

védőfásítás, szántóterületek védőfásításai). Elsődlegesen közjóléti szerepű erdő, parkerdő nem található a település területén, az erdők rekreációs, turisztikai célú hasznosítása jelenik meg.

vasútállomás melletti véderdő (saját fotó)

- Szőlő és gyümölcsterületek, kertes mezőgazdasági területek

Jellemzően intenzíven fenntartott mezőgazdasági kultúrák. A zöldségtermesztő területek jellemzően időszakos növényborítottságú, lágyszárú kultúrák, ellentétben a szőlő és gyümölcstermesztő területekkel, de Biatorbágyon e három típus jellemzően együtt, egy területi egységben ill. városrészben jelenik meg, ezért együtt érdemes vizsgálni őket. Gyümölcs, szőlő és kertterületek jellemzően a település északi és keleti részén találhatók, az ún. zártkerti övezetekben (Ürge-hegy, Katalin hegy, Öreghegy, Szarvashegy, Kutyahegy). Az utóbbi években a szőlő- és kertművelés némileg visszaszorult, terjedőben van az ingatlanok rekreációs célú használata. A szőlőkultúra megőrzése azonban nem csupán a zöldfelületi rendszer szempontjából, hanem kulturális szempontból is értékes.

- Gyepgazdálkodási területek (legelők és gyepterületek)

A művelésmódtól és használatától függően lehetnek mind termesztési célúterületek, mind pedig kondicionáló célúak. Utóbbi esetről akkor beszélhetünk, ha a környezetvédelmi, természetvédelmi ill. rekreációs szempontok kerülnek előtérbe a gyepgazdálkodás során (pl. bemutató gazdaság, védőgyepek, védett gyepek). Nagyobb, összefüggő legelő- és gyepterületek a közigazgatási terület délnyugati részén találhatók, az erdők, szőlő- és kertterületek, valamint a lakott (beépített) területek közé ékelődve. Ezen területek rendeltetészerű használata (legeltetés, kaszálás) évtizedek óta nem biztosított, így a funkcióból következő használat során kialakult jellegzetességek minden szinten (társulások, jellegzetes növény- és állatfajok, tájképi megjelenés) eltűnőben vannak, a területek bozótosodása, jobb esetben beerdősülése megkezdődött. Biatorbágyon a külterületi részen találhatóak.

- Nádas területek, vízfelületek, vízfolyások

A nádasok vízi, vízparti társulások, amelyek jellegzetes habitusát a nád, vagy nádhoz hasonló növények (pl. gyékény) állománya adja. A nádasok egész Európában veszélyeztetett társulások, részben a zavarás, részben a vizes élőhelyek megszűnése, területi csökkenése miatt. Értékes élőhelyek, sok védett növénynek és állatfajnak adnak otthont. Biatorbágyon elsősorban a tavak, a Pecató és a Biai Halastó parti sávjában találunk nádasokat, valamint kisebb mértékben és kiterjedésben a patakok külterületi szakaszai mellett. A jelentős nádas területek a tavakkal együtt természeti oltalom alatt állnak, valamint a ökológiai folyosó részei. Biatorbágy igen gazdag természetközeli felszíni vízfolyásokban, ill. mesterségesen kialakított, de a tájban természetes rendszerként megjelenő és ökológiailag természetközeli módon funkcionáló vízfelületekben (Pecató és a Biai halastó).

A két tó közül tájképileg és településszerkezetileg meghatározóbb a Biai halastó. A tó gazdasági funkciót lát el. Megjelenés és a part menti vegetációja természetközeli, csakúgy mint a Pecató esetében. Mindkét tó értékes madárélőhely. A patakok nagyrészt természetközeli állapotban vannak, különösen külterületen. Ez alól kivétel a Hosszúréti – patak, mely a Vendel Park ipari területen halad keresztül, és egyetlen kisebb szakasztól eltekintve 8a Törökbálinti-tóba torkollás előtti rész) gyakorlatilag teljes hosszában szabályozott és kiépített. A Füzes – patak biatorbágyi szakaszának jelentős része belterületen halad át. A településen áthaladó patak tájesztétikai és településszerkezeti szempontból is meghatározó. Partja intenzíven fenntartott (rendszeres kaszálás), de nem kiépített, amely lehetővé teszi, hogy a patak ökológiai folyosó szerepét is, bár részlegesen, de ellássa.

Biatorbágy területe igen gazdag forrásokban, melyek ex lege védettséget élveznek. A források egy része feltáratlan, nem, vagy csak nehezen megközelíthető, ill. kevesen ismerik elhelyezkedésüket. Mindez a védelem szempontjából előnyös.

Madár-forrás

Peca-tó (saját fotók)

Szántók

A szántóterületek időszakos növényborítású területek, a zöldfelületi rendszerben betöltött ökológiai szerepük ezért csekély. Egyértelműen termesztési célú területek. Ökológiai értéküket növelheti a megfelelő fásítás, mezsgyék kialakítása.

Biatorbágyon mezőgazdasági területhasználat az utóbbi évtizedekben visszaszorult, de még így is jelentős nagyságú összefüggő szántóterületek találhatók, főként a település északnyugati, délnyugati határán. A területek nagyrészt egységes kezelés, a Biatorbágyi Agrárgazda Szövetkezet művelése alatt állnak. A jelenlegi szántóterületek kisebb részét az érvényes szabályozási terv lakó-, ill. gazdasági területfejlesztésre irányozza elő (pl. Nyugati Lakóterület III. ütem, Bosmark melletti területek) Jellemző az összefüggő, nagytáblás művelés, gyakori termés a napraforgó, kukorica. Az összefüggő szántóterületeket a vízfolyások, vízfelületek (Békás-patak, Biai halastó) ill. a közutak és a közutak melletti fásítások tagolják. A település belterületi határa (lakott terület határa) és a szántóterületek közötti határfásítás a Nyugati Lakóterület mentén teljes mértékben hiányzik, amely a két funkció (lakó és mezőgazdasági) markáns eltéréséből adódóan jelentős konfliktusforrás mindkét funkció számára (por- és pollenszennyezés, zajszennyezés, lakó- ill. mezőgazdasági funkcióból adódó szennyezések).

Közparkok

A közparkok olyan zöldfelületek, amelyek a napi és a hétvégi szabadidő szabadban való eltöltésének kedvező feltételeit teremtik meg a lakosság számára a településen belül, lakó- vagy munkahelyükhöz közel, kötetlenül, bárki számára elérhető módon. Közösségi célú, közfunkciót ellátó, mesterségesen létrehozott és fenntartott zöldterületek. Sokfunkciójú létesítmények, a pihenést, a játékot, sportot, s egyéb szabadidős tevékenységet szolgáló, önálló és egymáshoz kapcsolódó kertek együttese. Elsődleges szerepük nem ökológiai, hanem a funkciójukból adódó rekreációs ill. közcél ellátása.

Biatorbágy közhasználatú közparkjai és játszóterei

- 1. Kodály téri díszpark és játszótér
- 2. Füzes-patak völgye, Füzes játszótér
- 3. Fő téri díszpark és játszótér
- 4. Szent Erzsébet tér- kamasz játszótér, kresz-park, gördeszka park
- 5. Herbrechtingen tér, Tavasz játszótér
- 6. Napsugár játszótér (Petőfi köz).
- 7. Dózsa György u. a torbágyi katolikus templom mögötti játszótér
- 8. A Vörös-pince melletti játszótér
- 9. Az Iharosi-tábor melletti játszótér
- 10. Egyéb, elsősorban díszter funkciójú területek: Kálvin tér, Szentháromság tér,

Intézményi zöldfelületek, temetőkertek

Az intézményi kertek egy adott intézményhez tartozó zöldfelületek, az intézmény funkciójából eredően, annak megfelelően kialakított funkcionális zöldfelületek (pl. iskolakertek, kórház kertek). Biatorbágyon három temetőkert található: a torbágyi katolikus, valamint a biai katolikus és református temető.

Fasorok, út- és térfásítások:

A település területét átszövő, vonalas jellegű zöldfelületek, ültetvények. Belterületen az utcafásítások, fasortelepítések mind a régi, mind az újonnan kialakított lakóterületeken jellemző, továbbá az út- ill. utcafelújítások alkalmával is gyakran sor kerül utcafásításra (pl. Dózsa György út, Ybl M. sétány). Az új telepítésű fasorokra jellemző az egységes kialakítás (pl. Szily K. utcai fasor), ami az utcakép szempontjából igen kedvező. A fiatal fák azonban még nem érik maximális díszítő, kondicionáló és rekreációs szerepüket. Jellemzően városi díszfák telepítésére kerül sor (juhar, platán). A régi telepítésű fasorok ill. utcafásítások esetén vegyes telepítés jellemző, főként gyümölcs fajokkal, leggyakoribb a dió és a meggy. Több utcában jellemző azonban a gyümölcsfákból kialakult egységes fasor, amely kiemelkedő településesztétikai érték (pl. Ady E. utcai és Diófa utcai diófásor, Meggyfa utcai meggyfasor). Sajnos a gyümölcsfák nagy része mára előregedett, a fasorok több helyen hiányosak, a gondozatlan fák adott esetben balesetveszélyesek.

(szöveg forrása: Szeghy Krisztina – környezetrendezési tanulmányterv)

2.7.4. Tájsebek

A település közigazgatási határa mellett közvetlenül, Pátyon található a korábbi regionális lakossági kommunális hulladéklerakó, jelenleg továbbra is rekultiválás alatt és a teljes rekultiváció előtt áll. Fontos a rekultivációs folyamatokat folyamatosan nyomon követni és mihamarabb befejezni az esetleges talajszennyezések elkerülése végett. További információval a rekultiváció állásáról nem rendelkezem.

2.7. 5 Védett természeti területek, természeti emlékek és természeti értékek

Biatorbágy területe négy kistájon osztozik: a történelmi Bia az Etyeki-dombsághoz, Torbágy a Zsámbéki-medence keleti végéhez tartozik, a város egyes részei a Budaörsi- és a Budakeszi-medence, valamint a Tétényifennsík kistájak területén helyezkednek el.

A **Tétényi-fennsík Természetvédelmi Terület**, amely a Tétényi-fennsík délnyugati negyedére terjed ki, 2011 vége óta élvez országos védeltséget. Védetté nyilvánításának oka és

célja a terület természetközeli állapotú pusztafüves lejtősztyep vegetációjának és az élőhelyhez kötődő állatvilágának hosszú távú megőrzése volt (129/2011. (XII. 21.) VM rendelet).

A Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása:

„Biatorbágy Város területét az alábbi természetvédelmi szempontú kijelöléssel érintett területek, illetve nyilvántartott természeti értékek érintik:

- a földtani alapszelvények és földtani képződmények védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelési tervéről szóló 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet által meghatározott **Nyakas-kő földtani alapszelvény természeti emlék, országos jelentőségű védett természeti terület,**
- a kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékek létesítéséről, valamint a kaptárkövek megóvását szolgáló természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló 17/2014. (X.27.) FM rendelet által meghatározott Biatorbágyi Kő-ghegy kaptárkövei természeti emlék és **Biatorbágyi Öreg-hegy kaptárköve természeti emlék, országos jelentőségű védett természeti területek,**
- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. (továbbiakban Tvt) 23§. (2) bekezdése alapján a törvény erejénél fogva védelem alatt álló, országos jelentőségű védett természeti területnek – **mint természeti emlék – minősülő forrás,**
- Tvt. 23§. (2) bekezdése alapján a törvény erejénél fogva védelem alatt álló barlangok, mint **védett természeti értékek,**
- az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8) Korm. rendelet és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet által meghatározott Érd-tényi plató (HUDI20017) elnevezésű **kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület** (Natura 2000 terület)
- a barlangok felszíni védőövezetének kijelöléséről szóló 16/2009. (X.8.) KvVM rendelet által megállapított barlang felszíni védőövezet,
- az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényben (továbbiakban: OTv) lehatárolt országos ökológiai hálózat övezete.

A Járási Hivatal táj- és természetvédelmi szempontú véleményét a Tvt., a 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet, az 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet, 17/2014. (X.27.) FM rendelet, a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet, a 16/2009. (X.8.) KvVM rendelet, illetve az OTv tv. figyelembevételével alakította ki.”

2.7.5.1 Helyi jelentőségű védett természeti területek

Biatorbágy közigazgatási területén belül országos jelentőségű természetvédelmi terület jelenleg nincs, de több **helyi jelentőségű védett természeti terület** található, ezek között vannak erdők, vizes élőhelyek, sziklaképződmények, egyedi gyepek területek. Biatorbágy Önkormányzata a legértékesebb természeti területeket 5/2006 (05.25.) Ör.sz. rendeletében nyilvánította védetté, valamint ugyanebben a rendeletben biztosította az 1977-ben megyei védelem alá vont Bolha-hegy természeti védelmének fenntartását. Az Önkormányzat rendeletében meghatározta a védetté nyilvánított területek alapvető természetvédelmi és hasznosítási célját, módját, rögzítette a természetvédelmi kezelés alapelveit és fő irányait.

Bolha – hegy Helyi jelentőségű védett Természeti Terület (64 ha)

A Bolha-hegy a Halastótól délre helyezkedik el, geológiai, botanikai és egyedi tájérték. A hegy oldalában felhagyott kőbánya található, melyben az Érd-Sóskút- Biatorbágy között húzódó "sóskuti" puha mészkövet bányászták. A mészkőrétegeken helyenként több méter vastagságú lösztakaró is rétegződött. Így mind a mészkedvelő, mind a löszre jellemző flóraelemek, löszpusztai vegetációk és sziklagyeppek is megtalálhatók itt (értékes növényfajok pl.: sárga len - *Linum flavum*; borzas len - *Linum glabrescens*; pézsmahagyma - *Allium moschatum*; pusztai árvalányhaj - *Stipa pennata*; közönséges napvirág - *Helianthemum ovatum*; hegyi ternye - *Alyssum montanum*). Gazdag a terület hullókben, és ezért különböző ragadozómadarak kedvelt táplálkozóhelye is.

A Bolha – hegy kevesek által ismert különlegessége a Bolha-hegyi hasadék-barlang (hossza: 23 m, mélysége: -4,5 m). A régi kőfejtőhöz közel, a D-i irányban emelkedő hegyoldalon nyílik a barlang. Bejárata csak közvetlen közlelől látható. A Bolha-hegyi barlang kialakulásában főként a mozgások okozta törések játszottak túlnyomóan szerepet, azonban néhány helyen gyenge eróziós nyomok utalnak a felszínről beszivárgó, -a növényzet gyérségéből adódóan-enyhén agresszív víz munkájára, tehát mind a tektonikus hasadék, mind a korrózió nyomait magán viseli. A természetvédelmi célkitűzés a pusztafüves lejtőssztyepp növény-és állatvilágának, földtani értékeinek és tájképi egységének megőrzése, a terület hagyományos használatával a beerdősülés, cserjésedés megakadályozása (kaszálás, legeltetés), valamint a bányaüreg elhagyott hulladékkal való szennyezésének felszámolása, megakadályozása.

A löszpuszta rét itt a Budai – hegységben védett és ritka maradvány vagy reliktum társulásnak számít. Ezért a lejtőssztyepp vegetáció és a sóskuti mészkő felszínre bukkanási helyén kialakult védett társulásnak számító szikla-gyep vegetációk jelenléte indokolta a természetvédelmi területté nyilvánítást.

Feljegyzések már 1756-ból említik, bányászati helyként. Itt is fejtették a szarmata mészkövet a nagy budai-pesti építkezésekhez. Többek között ebből a mészkőből épült fel, például a Lánchíd, a Margit-szigeti Fürdő, a Mátyás templom és a Vigadó épülete. A kevés ősmaradványt tartalmazó sóskuti típusú ikrás mészkövet több mesterséges és természetes feltárásban tanulmányozhatjuk. A védettség miatt gyűjteni szigorúan tilos, azonban a mészkő-mállási formái, például a növényzetnek a mészkőfelszínre gyakorolt hatásai jól megfigyelhetők.

Az itt kialakult lejtőssztyepp vezérnövényei a fűfélék, a csenkeszek és a tollas árvalányhajak. A kunkorgó árvalányhaj mellett több védett árvalányhaj faj tömegesen fordul elő. Májustól megfigyelhető és nagy borítási értéket ad a védett hegyi-, és a hosszúlevelű árvalányhaj. Eszmei értékük 2000 Ft/tő ezek gyűjtése a védettség miatt tilos. Fő gyepalkotók a csenkeszek (itt a pusztai és a réti csenkesz) és az élesmosófű. Az itt felhalmozódott váztaaj tápanyagban gazdag, ezért több olyan faj is megtelepedett, mely másutt gyomnak számít, itt természetes közegben él. Tipikusan ilyen az a mezei iringó. A tavaszi aspektusban nagy borítási értéket ad a védett tavaszi hérics, és több kutyatej faj. Számos védett nappali lepke tanulmányozható itt, többek között a nappali pávaszem, a gyöngyház lepke és a fecskefarkú lepke. Az egyenesszárnnyúak közül a védett ájtatos manót figyelhetjük meg. A sziklák között hantmadarak fészkelnek, melyek jellemző tartózkodási helye a köves lejtők, parlagföldek. Fészket a fücsomók közé építi és április végén, májusban költ. Főként különféle rovarokkal táplálkozik. Az itt bemutatott természeti értékek alapján látható a Bolha-hegy gazdag természeti értéke és az a biológiai sokféleség, melynek megőrzése érdekében természetvédelmi védettséget kapott ez a terület.

/forrás: Bolford Gabriella–Kiss Gábor: Javaslat tanösvény létesítésére Biatorbágy területén/

Nyakaskő – Ürgehegy Helyi jelentőségű védett Természeti Terület (90,45 ha)

Az Öreg-hegy alatti terület kiemelkedő tájképi és természeti értéke a Nyakaskő, és az Öreg-hegyet végigkísérő sziklaperem, a Madárszirt. Lenyűgöző, vizuális hatásukon túl kilátópontként is értékesek, továbbá földtani értéket is képviselnek. A sziklaperem alatt gyepes, bokorerdős terület húzódik. A terület a Biai erdővel a Duna-Ipoly NP Igazgatósága által nyilvántartott természeti terület, és a Natura 2000 nemzetközi élőhelyvédelmi program keretében területét EU-irányelv is védi.

A sziklaperem tövében a bányászat során feltárt barlangok, hasadékok nyílnak, melyek az építőkőzet szerkezetébe nyújtanak bepillantást, emellett kultúrtörténeti értéket képviselnek. A cél a kultúrtörténeti és földtani értékek, sziklaalakzatok védelme, a biodiverzitás megőrzése, élőhely- és tájképvédelem. A természetvédelmi célok között szerepel a terület értékeinek bemutatása, a látogathatóság feltételeinek megteremtése, a terület ökoturisztikai feltárása, a kilátópontokat feltáró tanösvény kialakításával. Alkalmazható stratégiák és használati módok a hagyományos gyephasználat (kaszálás, legeltetés), a cserjésedés visszaszorítása, megakadályozása, a vadgesztenyeliget megőrzése és a természetközeli erdőgazdálkodás.

Pecató Helyi jelentőségű védett Természeti Terület (4,49 ha)

A tó egy régi malomtó, az ún. Alsó malom tava helyén alakult ki, mely a 20. század elején a malom megszűnésével elmocsarasodott, de 1955-ben új célra és módon helyreállításra került. A cél a tó élővilágának, az ökológiai egyensúlynak a megőrzése. A tó jelenleg horgásztóként üzemel, természetközeli módon parkosított, partján körbefutó sétánnyal, stégekkel, pihenőhelyekkel.

Biai Halastó Helyi jelentőségű védett Természeti Terület (270,47 ha)

A Biai-tórendszer nádasaival, összefüggő nagyobb kiterjedésű vízfelületeivel rendkívül jelentős természeti és ökológiai értékkel bír, hosszú történeti múltra tekint vissza. A halastó és környéke a térség ökológiai hálózatának fontos része. Hozzákapcsolódik zöldfolyosóként a Disznólápa mocsaras, ligetes területe. A cél a tórendszer halastóként vagy horgásztóként való hasznosítása, a tájképi egység, a biodiverzitás és kiemelten a madárvilág védelme a vizes élőhelyek, tóközeli nádasok, őshonos ligetek és cserjék megőrzésével. A célok figyelembe vételével természetkímélő halgazdálkodás folytatható. Célkitűzés továbbá a terület értékeinek bemutatása.

Forrás – völgy, Helyi jelentőségű védett Természeti Terület(29,74 ha)

A terület védetté nyilvánításának elsődleges célja magának az ex lege védett forrásnak a védelme. Emellett természetvédelmi célkitűzés a terület biodiverzitásának, az ott élő védett növény- és állatfajok, valamint élőhelyük, védelme, a forrás vízminőségének védelme. Cél a terület természetkímélő ökoturisztikai hasznosítása, elsősorban a helyi lakosság pihenését, kikapcsolódását biztosító feltárása, bemutatása tanösvény, pihenőhelyek, turistautak kialakításával, ha szükséges a vizes élőhelyek rekonstrukciójával.

2.7.5.2. Natura 2000 területek Biatorbágyon

Természeti területek

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény a természetvédelem feladatait kiterjeszti a védett területeken, fajokon kívül az ún. "természeti területekre" is, vagyis azon területekre,

ahol a területet még természetközeli állapotban lévőnek tekinthetjük, mivel nem volt még jelentős az emberi beavatkozás. A törvény szerint ide tartozik például a gyepek, az erdők, vagy a nádas művelési ágú termőföld.

Natura 2000 területek

A Natura 2000 területek jelentik az Európai Uniónak a biodiverzitás-csökkenés megakadályozására létrehozott ökológiai hálózatát, mely olyan értékes természeti területek, élőhelyek többé-kevésbé összefüggő láncolata, amelyek az eredeti európai élővilágot őrzik (Magyarország területének kb. 21%-a került a hálózatba). A hálózat alapját egyrészt a Nemzeti Ökológiai Hálózat, másrészt az Európai Unió két természetvédelmi irányelve – az 1979-es madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) és az 1992-es élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) – alapján kijelölt különleges madárvédelmi területek és különleges természetmegőrzési területeket adják.

A Natura 2000 területekre, azaz az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekre vonatkozó szabályozásokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Tv. mellett az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló **275/2004. (X.8.) Korm. rendelet** szabályozza.

A 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 5. sz. melléklete szerint a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek („Natura 2000 területek”) helyrajzi számos listája:

Érd-tétényi plató (HUDI20017)

Biatorbágy

0105/1, 0112, 0113/1, 0118, 0119, 0120/2d, 0120/3, 0132/3, 0132/18, 0132/19, 0132/20, 0132/21, 0132/22, 0132/23, 0132/24, 0133, 0134/1, 0134/2, 0135

Általános célkitűzések: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok: Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése: A jó állapotú szubpannon sztyeppék, pannon sziklagyepek természetszerű szerkezetének, fajkészletének megőrzése. A jelölő fajok populáció nagyságának megőrzése, az elterjedési terület csökkenésének megelőzése. Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül - jelölő élőhely típusonként vizsgálva -több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba. A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fajok elegaránya nem növekedhet.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés: Invazív fajok, különösen a fehér akác, bálványfa fajok által veszélyeztetett jelölő gyeptársulások megóvása a degradációtól, az invazív fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése. A jelölő élőhelyet veszélyeztető invazív erdőállományok lehetőség szerinti átalakítása őshonos fajú erdőkké, vagy az erdőterületen belül őshonos fajokból álló puffer terület létrehozása. A xilofág rovarok állományának növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása. A becserjésedés miatt degradálódó jelölő gyepek területén a szukcesszió lassítása, a cserjék visszaszorítása

mozaikos foltokban, a cserjések túlzott térfoglalásának megakadályozása. Az élőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás, hulladék lerakás) megszüntetése, a jogilag nem létező, de kijárt földutak felszámolás

(forrás: Az Érd-tétényi plató, NATURA 2000-es területek honlapja)

2.7.5.3. Természeti területként nyilvántartott területek a településen

- Biai erdő (Kőhegy, Dobogóhegyi-barlang)
- Nyakas-kő térsége (forrás, Csizgegy-árok)
- Madárszirt, Százlépcső
- Torbágyi erdő
- Gesztenyéstanya
- halastótól ÉK-re, a Pörösök-dűlőben található felhagyott bánya (gyurgyalag fészkelőhelyek)

vizes élőhelyek:

- Biai-halastó
- Benta-patak mentén lévő társulások (Peca-tótól délre) és a Peca-tó
- Disznó-lápa
- Papréti-patak völgye
- Füzes-patak menti jegenyék
- Forrás utcai Záportározó tó

A Tó melléki-dűlőben, a Papréti-vízfolyás melletti területet a rendezési terv is "védendő tájhasználatú övezet" kategóriába sorolja. A Füzes-patak völgye a település teljes egészén áthaladó ökológiai folyosót képez. Kiemelendő a biai erdő területe, ahol a geológiai értékeken kívül védett növény- és állattársulások is találhatóak. A Nyakas-kő és az Öreghegyen végighúzódó Madárszirt megnevezésű sziklaperem különleges földtani értékkel is bír.

Bolha-hegyi hasadékbarlang

A Pecától északi irányban, a Bolha hegyen található egy nagyon különös, védett hasadékbarlang, amit a helyiek sem nagyon ismernek. Az internetes kutakodás sem vezet eredményre, csupán a www.termeszetvedelem.hu oldalon található információ a barlangról.

Általában nem így képzelünk el egy barlangot, ha valaki nem figyelmes, akár el is sétálhat mellette. Csupán közvetlen közeli fedezhető fel a néhány galagonyabokor tövében található bejárata, ami tulajdonképpen egy körülbelül 3 méter hosszú és kevesebb mint fél méter széles repedés a földfelszínen. Ha óvatosan közel megyünk, látjuk, hogy igen mély, pontosan 4,5 m.

Vagyis ha kutyával, vagy kisgyerekekkel sétálunk arra, óvatosan közelítsük meg, mert a bejárat környezete lefelé lejt és igen omladékos. A barlangba a nagyon mély és keskeny lejárata miatt megfelelő gyakorlat és felszerelés nélkül igen veszélyes leereszkedni. A 23 méter hosszú járatot 1990-ben Szabó Zoltán és Visnyei Zsolt feltérképezte.

(szöveg forrása: <http://www.pecato.hu/2014/02/bolha-hegyi-hasadekbarlang.html>)

Kaptárkövek Biatorbágyon

A Kő-hegy déli oldalán kelet-nyugat irányú mészkővonulat húzódik végig, az itt magasodó három sziklában összesen tíz sziklafülke található – közülük az egyik az ún. óriás fülkéhez tartozik, nyílásának magassága 100 cm, alsó szélessége és mélysége közel 50cm, alapja a földfelszínnel egy vonalban van. A szabadon látogatható sziklákhöz jelzett turistaút vezet (piros jelzés).

(A szöveg és a fotó forrása: www.dunaipoly.hu/sziklaleso, a térkép: google kereső)

A TIR (Természet irányítási rendszer) ADATBÁZISÁBÓL (OKIR – Országos Környezetvédelmi információs rendszer) letöltött, nyilvános, Biatorbágy területén található egyedi tájértékek nyilvántartása:

NEV	AZONOSITO_TIPUS	AZONOSITO	TIPUS	NPI_NEV_ANGOL	ID
Öreg-hegyi fülkés szikla (P.3.b)	Jelzet	Biatorbágy_002	Egyedi tájérték	Duna-Ipoly National Park	21091
Öreg-hegy	Azonosító	104536	Ex lege védett földvár	Duna-Ipoly National Park	17307
Nyakas-kő földtani alapszelvény természet	Törzskönyvi szám	388/TE/15	Természeti Emlék	Duna-Ipoly National Park	46743
noh	Azonosító	91756	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	9431
noh	Azonosító	94568	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	12243
noh	Azonosító	91839	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	9514
noh	Azonosító	94704	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	12379
noh	Azonosító	88111	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	5786
noh	Azonosító	94298	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	11973
noh	Azonosító	86910	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	4585
noh	Azonosító	94332	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	12007
noh	Azonosító	94439	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	12114
noh	Azonosító	94300	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	11975
noh	Azonosító	86441	Országos ökológiai hálózat	Duna-Ipoly National Park	4116
Kő-hegyi fülkés szikla (P.3.a)	Jelzet	Biatorbágy_001	Egyedi tájérték	Duna-Ipoly National Park	21090
Biatorbágy/567	Azonosító	161475	Barlangok felszíni védőövezete	Duna-Ipoly National Park	47658
Biatorbágy/566	Azonosító	161474	Barlangok felszíni védőövezete	Duna-Ipoly National Park	47657
Biatorbágy/565	Azonosító	161457	Barlangok felszíni védőövezete	Duna-Ipoly National Park	47640
Biatorbágyi Öreg-hegy kaptárköve természet	Törzskönyvi szám	335/TE/14	Természeti Emlék	Duna-Ipoly National Park	17415
Biatorbágyi Kő-hegy kaptárkövei természet	Törzskönyvi szám	334/TE/14	Természeti Emlék	Duna-Ipoly National Park	17414

A Biatorbágy természeti értékeiről készült további saját készítésű fotók a 8. sz. mellékletben találhatóak

2.8 Épített környezet állapota

2.8 1. Épített környezet

A biai rész településszerkezetének kialakulásában a legfőbb strukturáló elemnek, tekinthető észak-nyugat – dél-kelet irányban elhelyezkedő főutca mellett a domborzat - a református temető dombja. A két kastély és a dél-nyugatról gátat szabó halastó is befolyásolta a településszerkezet formálódását, jelenlegi állapotának kialakulását. A falu régi településmagja

részben még őrzi az évszázadok alatt kialakult telekszerkezetet. A Nagy utca és a vele helyileg párhuzamos utcák által határolt tömbökben megmaradtak a hagyományos telekosztás jellegzetességei: a leginkább szalagformájú, változatos nagyságú telkek kevésbé rendezett csoportjai közé markánsan ékelődik be a Sándor kastély és a Szily kastély telke. Szalagtelkek mellett megtalálhatók a domborzati viszonyokra visszavezethetően kialakult kisebb méretű, felaprózódott telkek, szabálytalanul elhelyezkedő csoportjai is. A beépítési módot tekintve hagyományosan az oldalhatáron álló beépítés volt a jellemző, de szórványosan megjelenik az előkerttel rendelkező kertvárosi jellegű, és a zárt sorú kisvárosi jellegű beépítés is, ez utóbbi alakulhatott az „L” alakú vagy a telkek mindkét oldalán beépített beépítési módokból. Bia arculatához és történelméhez szorosan kapcsolódik a két műemlék kastély, a két templom és a Szentháromság szobor. A klasszicista stílusú Sándor kastély „H” alakú épületének mindkét oldalán U-alakú díszudvar található. A főbejárata timpanonos kapu. A Szily kastély U-alakú tömbje barokk stílusú, kétszintes épület, melynek belső udvarán árka dos tornác található. A két kastély között a főút mentén helyezkedik el az 1800-ban Szent Anna tiszteletére emelt, klasszikus stílusú római katolikus templom és a romantikus stílusú 1870-ben épült református templom, mely utóbbi a tájkép meghatározó eleme.

A torbágyi rész településszerkezetének kialakulásában fontos szerepe volt az észak-déli irányú Fő utcának és a mellette futó Füzes-pataknak, ami meggátolta - egy ideig - a település nyugati irányú fejlődését. Torbágy eredeti telekszerkezete meglehetősen megváltozott, csak egy-két helyen lelhető fel, az eredeti hosszú telkes falusias telekstruktúra. Torbágy szerkezetének meghatározó eleme a Viadukt és környezete, a torbágyi Római katolikus templom környéke, az ott létrejött teresedés és a volt vasúti terület helyén kialakult, illetve kialakuló városközponti rész. A régi vasútvonal Bia és Torbágy határát ferdén átmetsző környéke nagyrészt csak az elmúlt évtizedben kezdett beépülni, jellemzően szabadonálló beépítéssel, nagy zöld tereket hagyva az egyes intézmények között. A Szalonna utca, környékén szabálytalan alakú és méretű telekstruktúra alakult ki a domborzati viszonyoknak köszönhetően. Torbágy más részein jellemzően saktábla rendszerű, egymásra merőleges úthálózat alakult ki a XIX. század végén a XX. század elején. A beépítési mód is meglehetősen változatos, az oldalhatáron, utcafronton álló falusias beépítés mellett megjelentek a szabadon álló és az előkertes, oldalhatáron álló beépítések is.

A településmag már nagyrészt átépült, bár még mindig a falusias beépítés mód dominál. Ezeken a részeken az utcafronton oldalhatáron álló épületek a jellemzőek. Torbágy Bia felőli részére a kertvárosias beépítés a jellemző. Az előkertek mérete meglehetősen gyakran változik, de az épületek többségében oldalhatáron állnak. Az épületek nagy része nyeregtetős parasztház, de megjelentek már a négyzet alaprajzú sáto rtetős épületek is. A Fő utca mentén pedig egy- két zárt sorú, kétoldali beépítésű XIX. századi paraszt polgári lakóház is fellelhető. A kertvárosias beépítésű területeken alakult ki inkább egységes szerkezet, utcakep. Torbágy esetében településképi szempontból az épített értékeken kívül, mint a viadukt, a Római Katolikus Templom, a Faluház a Füzes-patakot is meg kell említeni. A Füzes-patak medre mentén széles zöldsáv található, ami sajátos jelleget kölcsönöz a településrésznek. A nyugati fejlesztési lakóterületen a szabályozási terv kertvárosias és kisvárosias lakóterületek építésére adott helyet, továbbá intézmény építésre is lehetőséget adó "településközpont vegyes" területeket jelöltek ki. A kertvárosias területeken több lakásos szabadonálló nagy alapterületű földszint+tetőtér vagy földszint+emelet+tetőtér beépítésű épületeket emeltek. A kisvárosias területen földszint+egyemeletes sorházas beépítést találunk. A központi vegyes területen földszint+kéte melet+tetőtér beépítésű több lakásos társasházak zárt sorú beépítéssel épültek meg.

(forrás: Biatorbágy honlap, előző Környezetvédelmi Program)

2.8.2. Védett építészeti értékek, Településfejlesztés

A védett építészeti értékekre vonatkozó helyi szabályozás:

- Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének Az építészeti értékek helyi védelméről szóló 4/2006. (05.25.) sz. rendelet

Országos védetség alatt álló építészeti értékek (településképi szempontból)

- a biai volt *Sándor-Metternich-kastély*; klasszicista stílusban épült 1823-ban, jelenleg iskola illetve mezőgazdasági üzem (hrsz.: 110, 111, 112/1-6, 114).
- a biai *Szily-Fáy-kastély*; a XVIII.sz. első felében épült barokk stílusban, jelenleg használaton kívül áll (hrsz.: 452)
- a biai református temetőben lévő *Szent Kereszt Kápolna romja*; késő román stílusban épült a XIII. században, Biatorbágy legrégibb építészeti emléke (hrsz.: 437)
- az Iharos településrészben található *Szent Vendel (Szily) Sírkápolna*; klasszicista stílusban épült 1810 körül (hrsz.: 0113/1)
- a *Biai Szent Anna* római katolikus templom; 1800-1823 között épült, klasszicista stílusban, 1909-1910 között bővítve lett (hrsz.: 113)
- a *torbágyi római katolikus templom*; XV. század végéről eredeztethető, gótikus stílusban épült, többször átépítésre került (hrsz.: 2051)
- a *Torbágyi és a biai* római katolikus templomok előtt álló, egy-egy 18. századi *Szentháromság-oszlop*; mindkettő barokk stílusban épült 1739-ben illetve 1760-ban (hrsz.: 1987/5 ill. 293)
- *Ilona malom*

Helyi védelem alatt álló építészeti értékek

Helyi védett és műemlék épületek, építmények katasztere (Biatorbágy Nagyközség Képviselő-testülete 4/2006.(05.25.) Ör. számú rendelete Az építészeti értékek helyi védelméről):

Helyi védett és műemlék épületek, építmények katasztere

Sor sz.	Megnevezése	HRSZ	Épület címe	Jelenlegi védeettségi fok
1.	Kastély	111	Szentháromság tér 4.	Műemlék
2.	Szily kastély	452	Kálvin tér 4.	Műemlék
3.	Biai katolikus templom	112/1	Nagy utca	Műemlék
4.	Szentkereszt templom	437/1	Református temető	Műemlék
5.	Szily sírkápolna	0113/1	Iharos	Műemlék
6.	Biai Szentháromságsz obor		Szentháromság tér	Műemlék
7.	Torbágyi Szentháromságsz		Dózsa György út	Műemlék

8	Rozália Kápolna	2667/3 4	Rozália park	Helyi egyedi védelem
9	Református templom	455/1	Nagy utca 45.	Helyi egyedi védelem
10.	Faluház	1518/1 1	Viadukt utca	Helyi egyedi védelem
11.	Torbágyi Katolikus templom	1987/3	Dózsa György út	Műemlék
12.	Viadukt		Torbágy	Helyi egyedi védelem

Településfejlesztés

Fontosabb programok:

- Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)– 2014-2020
- Biatorbágy város településfejlesztés koncepciója (TFK) - 2014

Részletek és kivonat az ITS-BŐL:

„A TFK:Biatorbágy számára a következő jövőképet fogalmazta meg: Biatorbágy olyan harmonikusan fejlődő, innovatív kertvárossá váljon, amely kiegyensúlyozott fejlesztés során a helyi értékek érvényesítését és az életminőség javítását helyezi középpontba, összhangot teremt az ökológiai és a gazdasági folyamatok között, és amelyet közösségi együttműködésben valósít meg.

Javasolt beavatkozások:

I. NYUGATI LAKÓTERÜLET fejlesztési beavatkozásai:

A fejlesztési beavatkozás címe: Iskola- és óvodaépítés a Nyugati Lakóterületen A fejlesztési beavatkozás tartalma: A városrész nyugati részének, az ún. „Háromszög” területének belterületbe vonásával 16 osztálytermes általános iskola és óvoda építése valósul meg a következő időszakban.

II. BIA KÖZPONT fejlesztési beavatkozásai:

A fejlesztési beavatkozás címe: Bia Központ integrált humánerőforrás-, és helyi gazdaságfejlesztő város-rehabilitációja A fejlesztési beavatkozás tartalma: az alábbi projektelemek egy komplex program elemeinek tekinthetők, amelyek megvalósíthatók együtt egy integrált városrehabilitációs program keretében, illetve külön-külön önálló projektként is.

- Közterület-rehabilitáció: Szentháromság tér és Kálvin tér, valamint a Szent István és Nagy utca környezetrendezése a közterületek mentén zajló intézményi fejlesztésekhez igazodóan. A Kálvin tér komplex közterület-rehabilitációja.

- Nagy utcai óvoda fejlesztés: Az önkormányzat által megvásárolt ingatlanon hat csoportos óvoda fejlesztés valósulna meg a hozzá tartozó szükséges út- és parkoló építésekkel együtt.

- Sándor Metternich kastély rekonstrukciója és oktatási célú bővítése: Kulturális örökségvédelmi szempontokat szem előtt tartva. A jelenlegi épület egy részében működő 8 osztályos általános iskola bővítése valósul meg szabványos 16 osztályos iskolává (középiskola) és saját lelátóval rendelkező osztható tornateremmel.

- A SZILY-kastély rekonstrukciója és oktatási célú bővítése: A Kastély és környezetének oktatási-képzési célú revitalizálása keretében sor kerül a kastély épületének rekonstrukciójára, környezetének rendezésére, valamint a szomszédos területen új iskolaépület létrehozására.

- Kisvállalkozás fejlesztés: A Biai tó közelében a „Háromszög-terület”-el szomszédos külterületi jellegű területen kisméretű, nem zajos, környezetbarát, az ökológiával kapcsolatos tevékenységet folytató vállalkozások települhetnek be.
- Vörös Pince és környezetének turisztikai és közösségi célú hasznosítása Beruházási prioritás: VEKOP 4.
- Biai Római Katolikus parókia funkcióbővítése

III. KÖZPONTI LAKÓTERÜLET fejlesztési beavatkozásai:

Szabadság út „korzósítása”: A város főutcája az Ország út - Szabadság út, amely összeköti a korábbi két önálló településrészt, egyben a település két központját, a Városközpontot (Torbágy) és a Bia alközpontot. A település identitásának és „összeforrasztásának” erősítése céljából a következő időszakban megvalósul a Szabadság út humanizálása, gyalogosbarát, forgalom-csillapított útszakasz kialakításával, a gyalogos felületek növelésével, a parkolási lehetőségek kialakításával kerékpárút nyomvonal kiépítése és a parkolási helyzet rendezése mellett.

IV. VÁROSKÖZPONT – TORBÁGY fejlesztési beavatkozásai

- Vásártér létrehozása: Jelenleg szombatonként délelőtt kerül sor termelői helyi piacra a Faluház parkolójában. A piacon Biatorbágyi és környékbeli őstermelők és kistermelők minőségi termékeit vásárolhatják meg az idelátogatók.

- Közlekedés-fejlesztés

1. A Vendel tér (Öntöde u. – Fő u. – Dózsa György u.) kereszteződésében szükségessé vált a forgalmi rend szabályozása (lámpás kereszteződés) a gyalogos közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében. Becsült költség mintegy 100 millió Ft.
2. A Gyöngyvirág utca megnyitása. A stratégiai időszakban szükséges lehet a Gyöngyvirág utca - Állomás utca településszerkezeti kapcsolatainak felülvizsgálata, egy közvetlen gépjárműforgalmi kapcsolatot is biztosítani tudó az „Ország út - Állomás utca - Gyöngyvirág utca - Felső Pátyi út” utcakapcsolat létrehozása.

V. FÜZES – IHAROS fejlesztési beavatkozásai Iharos Ökoturisztikai Központ

Az Iharos Ökoturisztikai Központ projekt annak a hosszú távú, komplex sport-szabadidő-, és kulturális völgy programnak az eleme (Biatorbágy Természeti Élményparkja), amely a 2009. évi turisztikai stratégiában szerepel, és kiterjed a Kutya-hegy – Madárszirt – Nyakaskő és környékére, valamint az egykori községi legelő területére is.

1. Lovas turizmus. A Zsámbéki-medencei településeken elérhető lovas turisztikai szolgáltatási körbe Biatorbágy jól illeszthető – a lovastúrák pihenőhelyeként.
2. Kerékpáros turizmus. A Budapest-Balaton kerékpárút Budapestről kivezető első szakaszának nyomvonala a tárgyban készült döntéselőkészítő tanulmány szerint Biatorbágy érintésével kerül kialakításra. A völgyet látogató kerékpáros turistákat elsősorban kereskedelmi (élelmiszerbolt, étterem, kerékpárszerviz) és szálláshely szolgáltató (motel, panzió, apartmanház) funkciókkal javasolt kiszolgálni. Ezen kívül felmerülhet még a pihenést és testedzést szolgáló építmények biztosítása, úgymint pihenőpark, erdei tornapálya, játszótér, tűzrakóhely, valamint az alapvető szociális igényeket biztosító nyilvános wc, mosdó.
3. Kirándulás, természetjárás. Az Iharos-völgy meglévő sportlétesítményeivel, séta- és túraútvonalaiival a helyi lakosok kedvelt pihenő-, sport- és kirándulóhelye. A völgyet övező hegy- és dombvidék változatossága tájépzetékai szempontból igen értékes mind kilátás, mind rálátás vonatkozásában. A szóba jöhető kiránduló útvonalak célpontja lehet a Forrás-völgy, a Keserű-kút és Szent Vendel kápolna, a Szarvashegyen és Öreg-hegyen át a Madárszirt, a Százlépcső és a Nyakaskő, a Bolha-hegyi hasadékbárány, a Pecató.

4. Gyermektáboroztatás. A völgy északnyugati részén elhelyezkedő, jelenleg gyermektáboroztatást és turistacsoportok elszállásolását biztosító ingatlanrész a jövőben is szolgálhatja ezt a funkciót, bár felmerül az épületek teljes bontás utáni, az egész éves hasznosíthatóságot biztosító apartmanházként történő újraépítése.

5. Városi rendezvények fogadása. A fejleszteni kívánt terület ideális helyszínül kínálkozik a futballtornát, népművészeti és kézműves vásárt, mesterség bemutatót, lovas és hagyományőrző programokat felvonultató Majális rendezvényeinek fogadására, ugyanakkor jó otthona lehet a már hagyománnyá vált Ördöglovas-nap és Kocsiünnep lovas programjainak is.

6. Kalandpark. A domborzati viszonyok és a természeti környezet adottságai alkalmassá teszik a területet egy kalandpark kiépítésére. A gyermek és felnőtt kötélpályák a Közép-hegy északkeleti lejtőjén alakíthatók ki, míg a völgybelsőben lovaglás, íjászat, mászófal, trambulin, játszótér és játszóház telepíthető.

VI. IPARI, LOGISZTIKAI, KERESKEDELEMI NEGYED fejlesztési beavatkozásai Ipari parkok szolgáltatás fejlesztése, bővítése az innovatív tevékenységet végző, elsősorban kis- és középvállalkozások irányába.

- „Vállalkozás Háza/Vállalkozásfejlesztési Központ” építése
- Multifunkcionális Csarnok építése
- ÖKO-lánc A településhasználtnál új szerkezeti elem az ún. „öko-lánc”, amely ökohálózatot alkotva a Katalin-hegytől a Füzes- és Benta-patakok mentén húzódik, bekapcsolva és összekötve az Iharos-völgyet, a Biai-tó környezetét.
- Erdei kisvasút program
- Szolár Park Külső napelemek telepítése az önkormányzat tulajdonában, erre a célra alkalmas területen.
- Katalin-hegy és Peca-tó infrastrukturális fejlesztése Közművek és közterületek fejlesztése.
- TÓPARK: A stratégia készítésének időszakában éledt újjá a 2009-ben megakadt TÓPARK fejlesztés Biatorbágy külterületén.

A Biatorbágy építészeti (és természeti) értékeiről készült saját készítésű fotók a 8. sz. mellékletben találhatóak

2.9 Környezet-egészségügyi helyzet, környezetbiztonság

Biatorbágy és környezete szerencsére csak kevésbé szennyezett. Az ipari parkok a település határain kívül helyezkednek el. Egyre *jelentősebb környezeti hatással bír viszont a településen áthaladó gépjárművek átmenő-forgalma, ennek por- és zajhatása.* A zajhatással részletesen a 2.6, levegőtisztaság-védelemmel a 2.4 fejezet foglalkozik.

Légszennyezés szempontjából említésre méltó a mezőgazdasági művelésből származó porszennyeződés. Ezek ellen erdősávok telepítésével lehet védekezni. Időszakosan és elszórtan előfordul a háztáji állattartásból keletkező bűzhatás, de ez nem jelentős. A lakossági *fűtésből* eredő légszennyezés mértéke a gázfűtésre történő átállással kezdetben a 2000-es évek elejétől jelentősen csökkent, azonban az utóbbi években szociális okokból többen visszaálltak fa, szén tüzelésre, ill. sok a vegyes használatú kazán. *Konkrét felmérés ennek kapcsán a településről nincs, ez a feladat a projekt-javaslatok között szerepel.*

2.9.1 Környezetegészség

Az utóbbi évek egyik jelentős környezet-egészségügyi problémáját az *allergén pollenek* – parlagfű, kanadai aranyvessző, és egyéb adventív növények – okozzák.

Éves pollennaptár: <http://allergia.network.hu/blog/allergia-klub-blogja/pollenjelentes-eves-pollennaptar>

A környezeti hatások jelentős szerepet játszanak az allergia kialakulásában. A légszennyezés hatására a nyálkahártyák védekező funkciója csökken, az allergia könnyebben kialakul. A mikrorészecskék károsítják az immunrendszer működését. A település külterülete művelés alá van vonva, így alacsony a parlagon hagyott területek aránya.

A településhez legközelebb eső pollenmérési helyszín (Budapest), novemberi időszakra készült pollenmérési adatai a 10. sz mellékletben találhatóak.

Magyarországon előforduló allergén fajok listája:

latin név	magyar név	allergenitás	gyakori pollenadó fajok, taxonok
<i>Acer</i>	juhar	2	mezei, korai, hegyi juhar
<i>Aesculus</i>	vadgesztenye	2	
<i>Alnus</i>	éger	3	
<i>Betula</i>	nyírfa	3	
<i>Carpinus</i>	gyertyán	2 (f)	
<i>Corylus</i>	mogyoró	3	
Cupressaceae	ciprusfélék	2-3	boróka, életfa, tuja
Eleagnaceae	ezüstfafélék	1	ezüstfa, homoktővis
<i>Fagus</i>	bükk	1 (f)	
<i>Fraxinus</i>	kőris	3	
<i>Ginkgo biloba</i>	páfrányfenyő	2(f)	
<i>Juglans spp.</i>	diófa	2-3 (f)	
Oleaceae	olajfafélék	2	fagyal, orgona, aranyfa
Moraceae	eperfafélék	3 (f)	narancseper, eperfa
Pinaceae	fenyőfélék	1 (f)	cédrus, luc-, fekete fenyő
<i>Platanus</i>	platán	3	
<i>Populus</i>	nyárfa	2 (f)	rezgő, fehér, fekete nyár
<i>Quercus</i>	tölgy	3	kocsányos, kocsánytalan, cser tölgy
Rosaceae, Rhamnaceae	rózsafélék, bengefélék	1	rózsza, alma, körté, szilva, barack, cseresznye, meggy; kutyabenge
<i>Salix</i>	fűz	3	fehér-, szomorú-, kecskefűz
Taxaceae	tiszafafélék	2-3 (f)	tiszafa
<i>Tilia</i>	hársfa	1 (f)	
<i>Ulmus</i>	szilfa	2 (f)	ostorfa

Jelmagyarázat:

0: nem, vagy csak nagyon ritkán okoz allergiát

1: enyhén allergén

2: közepesen allergén

3: erősen allergén

4: igen erősen allergén

f: az allergenitása további vizsgálatot igényel

Budapest, 2016. 02. 25.

(forrás: Országos Közegészségügyi Központ honlapja, összeállította: Országos Környezetegészségügyi Igazgatóság Levegőhigiéniai és Aerobiológiai osztály)

A javasolt programok között szerepel az allergén fajok kivágása pótlással és a parlagfüves területek gondozása, parlagfű irtással.

Programok között: Biatorbágy Nagyközség Képviselő-testülete 4/2001.(02. 01.) Öh. számú határozata az egészségügyi ellátásának fejlesztési koncepciójáról megtárgyalta és jóváhagyja **Biatorbágy egészségügyi ellátásának fejlesztési koncepcióját. Javasolt az Egészségügyi Koncepció aktualizálása, felülvizsgálata.**

A talajvizek elszennyeződését a lakossági közműpótló kisberendezésekből elszivárgó kommunális szennyvizek okozták. Mivel a település vezetékes ivóvízzel történő ellátása megoldott, a meglévő probléma, - emberi egészséget károsító - közvetlen hatása kiküszöbölhető. A környezet állapotával összefüggő gyakori megbetegedések a településen nem voltak kimutathatóak a közelmúltban.

2.9.2 Környezetbiztonság

Az emberiség fejlődésének egyik legnagyobb kihívása a globális és a helyi szintű biztonság megteremtése, ennek keretében a fenntartható fejlődés környezetbiztonsági garanciáinak szavatolása. A legmagasabb nemzetközi szintű fórumokon is kiemelt fontossággal kezelik a környezetbiztonság ügyét, amelynek időszerűségét az élet egyre gyakrabban igazolja a különböző súlyos, ipari eredetű környezeti katasztrófák bekövetkezésével.

A település számára az esetlegesen bekövetkező veszélyhelyzetekre való felkészülés, védekezés jelent megoldást.

A KBIR (Környezetbiztonsági Információs Rendszer) adatai alapján a település veszélyforrásai a következők:

- **1.sz. autópálya**, Közlekedési veszélyforrás - *Fokozottan veszélyes közlekedési csomópontok*
- **főút** (Ország út), Közlekedési veszélyforrás - *Fokozottan veszélyes közlekedési csomópontok*
- **M1 autópálya**, Közlekedési veszélyforrás - *Fokozottan veszélyes közlekedési csomópontok*

A Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása:

„A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX.4) Korm. rendelet 10 §. (1) bekezdése értelmében, vízvédelmi és vízügyi hatóságként és szakhatóságként első fokon, a területileg illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság jár el.

Tájékoztatom, hogy a Járási Hivatal nyilvántartása szerint **Biatorbágy területe folyamatban lévő kármentesítést nem érint.**”

Veszélyes üzemek, küszöbérték alatti üzemek

Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság adatszolgáltatása:

„Értesítem, hogy Biatorbágy település közigazgatási területén elhelyezkedő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre vonatkozó megkeresését kézhez kaptam, az abban foglaltakat megvizsgáltam.

Tájékoztatom, hogy **Biatorbágy település közigazgatási területén** a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 3. § 28. pontja szerinti **veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemről nincs tudomásunk.**

A fent említett területen **egy küszöbérték alatti**, „Súlyos Káresemény Elhárítási Terv” készítésére kötelezett **üzem van**, mely nem minősül veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemnek, mely az **ALDI MAGYARORSZÁG ÉLELMISZER Kereskedelmi Betéti**

Társaság (2051 Biatorbágy, Mészárosok útja 2, tevékenysége: Nagy- és kiskereskedelmi tárolás és elosztás (kivéve az LPG-t, propán, bután, Propán-bután, ipari gázokat).”

A jelentősebb – környezetvédelmi adatbázisban nyilvántartott – tevékenységek felsorolása az OKIR – KAR (Környezetvédelmi Alapnyilvántartó rendszer) adatbázis alapján a 6. sz. mellékletben találhatóak.

Kiegészítés kármentesítési szempontból:

A földtani közeg minősége nem veszélyeztethető. A kockázatos anyagokkal kapcsolatban be kell tartani a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet előírásait.

2.10 Energia felhasználás, infrastruktúra

Energiagazdálkodás

Az energiafelhasználás mértéke rendkívül fontos része mindennapjainknak, akár az önkormányzat gazdálkodását, akár a háztartásokat tekintjük. Lényeges, hogy meglévő készleteinkkel optimálisan gazdálkodjunk. Fontos, hogy az EU-s és országos vállalatokkal összhangban növeljük települési szinten is megújuló energiaforrások felhasználását

Gázellátás

A településrészek vezetékes gázzal való ellátása megoldott. A *gázhálózat* teljes egészében kiépítésre került az 1990-es években. A település eredetileg a TIGÁZ Rt. ellátási körzetéhez tartozna, de a gázellátás kiépítését a MOL Rt., az ÉGÁZ Rt. és a ZSÁMBÉKGÁZ Rt. valósította meg. Szolgáltató szerv: az ÉGÁZ Rt. A gázátadó állomás Zsámbék község határában épült meg, innen látják el a környező településeket földgázzal. Jelenleg két gázfogadója van a településnek. Egyik a lakosság részére, a másik később létesült, az M1 út mellett található vállalkozási terület kiszolgálására. A rácsatlakozások nagyrészt lezajlottak a településen. Elég nagy számban vannak azonban még, akik a hagyományos tüzelési eljárásokat használják (szén, olaj, fa).

Elektromos energia

A településen az áramszolgáltatást a *Budapesti ELMŰ Rt. Dél-Budai Régiója* végzi. Az elektromos-hálózat kiépítettsége teljeskörűnek tekinthető. A *villamos-energiaellátás* a jelenlegi közel 60 db transzformátorállomásról biztosított. Az állomások szabad kapacitással rendelkeznek, igény esetén ezek bővíthetők. A település közvilágítása a kisfeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpákkal megoldott. Korszerű, földkábeles megoldás csak a nemrég létesített üzleti-vállalkozási területen jellemző.

Kommunikációs hálózat

A *távbeszélő-hálózat* kiépült, valamennyi vezetékes táv- és hírközlési szolgáltató megfelelő vételi lehetőséget tud biztosítani. A vezetékes telefon-szolgáltatást a Magyar Telekom Rt. –a MATÁV Rt. jogutódja - végzi. (Figyelembe kell venni, hogy a településen belül elhelyezett antennák mikrohullámú összeköttetésének biztosítása magassági korlátozást okoz.)

Megújuló energia

A *szélerergia* hasznosíthatóságát vizsgálva az Országos Meteorológiai Szolgálat mérési adatai alapján az éves átlagos szélesebbesség mintegy 2,5 m/s erősségűre tehető.

A *napenergia* hasznosítására országos tekintetben átlagosak a feltételek, a napsütéses órák száma 1970-1980 körül alakul, a vízszintes felületre érkező napsugárzás értéke 1200 kWh/m².év. A település adottságait figyelembe véve, megfelelő gazdaságossági számítások után, elsősorban közintézmények esetében térülhet meg a napenergia-hasznosítást célzó beruházás, elsődlegesen használati melegvíz készítésében.

A *geotermikus* energia hasznosításának lehetőségéről nem áll rendelkezésünkre adat. Információim szerint a település területén nem található hőforrás.

A gazdaságtalanul művelhető szántókon illetve a felhagyott legelők egy részén *energiaerdő-ültetvény* létesíthető. A szilárd biomassa, mint lehetséges alapanyag forrásainak felmérésekor minden esetben, első lépésben az adott területen keletkező mezőgazdasági, faipari és egyéb hulladékok, melléktermékek potenciálját kell figyelembe venni, melyre területi leltárak készítését javasolt. Az energetikai célú növénytermesztés csak ezek kiegészítésére szolgálhat.

A jövőben a tiszta mélységi vízkészletekkel való takarékoság érdekében törekedni kell a talajvíznek a háztartásokban való szélesebb körű használatára. Ilyen felhasználási területek lehetnek az állattartási és ház körüli tisztítótiszta, WC öblítőtiszta, stb. A csapadékvíz felhasználási lehetőségeit a tárolás/tározás formája és a tisztítás mértéke határozza meg. A házi ciszternákban tárolt csapadékvíz kertöntözési és háztartási vízként hasznosítható.

A közterületekről lefolyó csapadékvizek tározásával a felszíni vízkészlet növelhető. A *csapadéktározó (vagy záportározó)* rekreációs célokra is alkalmas lehet. A vízfelületek a környező táj-település arculatának részei, azok klímájára is hatással vannak.
(részben igénybe vett forrás: Autonóm kistérségek – országos ajánlás)

Energiaellátással összefüggő adatok a KSH nyilvános adatbázisából, forrás: www.ksh.hu/statinfo - gáz-, kommunális fogyasztásra, villamosenergiára vonatkozó adatbázisa

évek	háztartási gázfogyasztó száma (db)	kommunális fogyasztók (db)	ipari fogyasztók száma (db)	Egyéb fogyasztók (db)	Fogyasztók száma összesen (db)
2013	3793	21	17	178	4019
2014	3938	21	17	20	4006
2015	3831	18	18	163	4041
2016	3837	10	18	186	4074
2017	3892	12	19	197	4131

évek	összes szolgáltatott villamos energia (1000kWh)	lakosság részére szolgáltatott villamos energia (1000kWh)	összes fogyasztók száma (db)	kisfeszültségű hálózatok hossza (km)	lakossági fogyasztók száma (db)
2013	74870	14118	7540	132,8	4959
2014	75155	13941	7491	134,0	4977
2015	77264	14360	7364	134,2	5200
2016	79269	14698	7321	134,2	5452
2017	81733	15132	7352	134,2	5475

Megújuló ipar:

Helybeli cég ajánlásai megújuló energia felhasználásra: padlófűtés, mennyezetfűtés, mennyezethűtés, földenergia használata, hővisszanyerő szellőztetés

Napelemeket beépítő cég ajánlásai:

A napelem Biatorbágyra is egyre nagyobb ismertségnek örvend. A háztartás méretű napelemes rendszer által megtermelt áramot kötelező átvenni az áramszolgáltatónak, így a napelem Biatorbágyon is teljes körűen engedélyezett és használható megoldás. Biatorbágyon a napsütéses órák száma alapján szintén teljes mértékben alkalmas napelemes rendszer telepítésére és használatára.

(cégneveket reklám miatt nem írtam)

Programok az önkormányzat (biatorbagy.hu) honlapjának ajánásaiból:

Két hazai program is segítheti idén a háztartások energiafelhasználásának korszerűsítését. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 2017. június 6-án 8:00 órától megnyíló Otthon Melege pályázata vissza nem térítendő támogatást biztosít a lakóépületek illetve a társasházi lakások fűtési rendszereinek energetikai korszerűsítésére, míg a Magyar Fejlesztési Bank – egyelőre társadalmi egyeztetés alatt álló – hitelprogramja a lakóépületek energiahatékonyságának és a megújuló energia felhasználásának növelését célozná.

Otthon melege program

Pályázat gázkazán és konvektorok cseréjére (Pályázat kódszáma: ZFR-KAZ/2017)

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 3,5 milliárdos keretösszegű vissza nem térítendő támogatást biztosít lakóépületek illetve társasházi lakások fűtési rendszereinek energetikai korszerűsítésére. A legújabb alprogram célja a lakóépületekbe, illetve társasházi lakásokban található gázkazánok és gázkonvektorok cseréjének támogatása. A fűtőberendezések cseréje mellett a meglévő fűtési rendszer korszerűsítéséhez, a radiátorok cseréjéhez és a kivitelezéshez kapcsolódó járulékos munkálatokhoz – mint például kéményátépítés – igényelhető maximum 40%-s támogatási intenzitás mellett maximum 700.000 forint összegű vissza nem térítendő támogatás. A támogatási kérelmeket a hivatalos pályázati portálon keresztül, elektronikus úton nyújthatják be az ügyfélkapus regisztrációval rendelkező magánszemélyek 2017. június 6-án 8:00 órától.

Lakóépületek energiahatékonyságának és megújuló energia felhasználásának növelését célzó hitel

Azonosító jel: VEKOP-5.2.1-16

Elérhető a VEKOP-5.2.1-16 kódszámú hitelprogram felhívás tervezete, melynek keretein belül lehetséges a lakóépületek energiahatékonyságának javítására, valamint megújuló energia felhasználására vonatkozó tevékenységekre kérelmet benyújtani. A kölcsönfelvevők természetes személyek és társasház vagy lakásszövetkezet lehet. Az igényelhető hitel természetes személy esetén 1-10 millió forintig terjedhet, társasház vagy lakásszövetkezet kölcsönfelvevő 1-7 millió forint közti összeget kérelmezhet 0%-os kamattal.

A hitelprogramban elszámolható költségek az energiahatékonyság javításához és a megújuló energiaforrást hasznosító berendezések kialakításához kapcsolódó tevékenységek. Természetes személy hiteligénye társasházi vagy lakásszövetkezeti lakás korszerűsítése esetén kizárólag az energiahatékonyság növelésére irányulhat.

Elszámolható költségek energiahatékonyság növelése esetén:

- hőszigetelés
- nyílászárók cseréje
- árnyékoló szerkezetek beépítése
- fűtési- és használatimelegvíz korszerűsítése
- hővisszanyerő berendezés korszerűsítése
- világítási rendszerek energiatakarékossá való átalakítása

Társasház vagy lakásszövetkezet kölcsönfelvevő esetén lehetséges továbbá a közös használatú gépészeti rendszerek korszerűsítése és cseréje, valamint a szellőző- és hűtőberendezések cseréje is. Elszámolható költségek megújuló energia felhasználására vonatkozó tevékenységek esetén:

- napkollektoros rendszer
- brikett, pellet, faapríték, faelgázosító kazánrendszer
- napelemes rendszer
- hőszivattyús rendszerek

Napelemes házak Biatorbágyon:

Öröndötes, hogy Biatorbágyon is több magánház használ napelemes és más környezetbarát technológiát, részletek egy hirdetésből (cím és helyszín-megjelölés nélkül, reklám elkerülése végett):

„Ikerház Biatorbágyon napelemes rendszerrel! a ház a mai kor igényeinek megfelelő építőanyagokból épül, *teljesen kiépített 8kw teljesítményű napelemes rendszerrel, mellyel a villanyszámla nullára redukálható.* A rendszer tervezve, szerelve, átadva a vételár részét képezi. Házi szennyvíztisztító berendezés és a csapadék elszívárogató rendszer a vételár részét képezi. A két ikerház fél között *dupla hangszigetelés kerül kialakításra.* A fűtési rendszer villanyradiátorokkal megoldott ...”

Programszintű tervek: Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020

A megvalósítandó programok közé javasoltam **Energiastratégia, Energiakoncepció elkészítését, vagy legalább irányelvek meghatározását.**

2.11. Ipar, közlekedés

A város belterületén főleg kisebb vállalkozások, szolgáltatást végző cégek találhatóak, a jelentősebb mértékű ipari tevékenységet végző cégek a város peremén lévő ipari parkba települtek ki. Jelentős környezeti kockázatot jelentő ipari üzemek (bányászat, vegyi üzem, gépgyártás, kohászat, erőmű, stb.) az ipari parkban nem találhatóak, jellemzőek az összeszerelő, szolgáltató, kereskedelmi, logisztikai tevékenységet végző cégek. A településen található veszélyes üzem(ek) a 2.9.2 pontban kerülnek felsorolásra.

2.11.1 Biatorbágy ipari parkjai, cégek listája

VENDEL-PARK cégei:

Atlas Copco Kft. - Kompresszor Divízió
Bunzl Magyarország
CWS-Boco Hungary Kft.
DR-PAck II. Kft.

Ecofix Cleaning Kft.
FIX NET Kft.
Formance Kft.
Jungheinrich Hungária Kft.
Kärcher Hungária Kft.
Melior Laser Kft.
Michael Huber Hungaria Kft.
Mirbest Kft.
Pannon Falap-Lemez
TERRACOTTA Kft.
Tubo Hungária Kft.
Városkert Kft.
Wallis Automotive Europe
Weishaupt Hőtechnikai Kft.

ROZÁLIA PARK

Bau-Trans Nemzetközi Fuvarozó és Szolgáltató Kft.
Den Braven Magyarország Kft.
Eurodoc 2000 Kft.
Két Kör Kft. - Épületgépészeti kis és nagykereskedés
Liberatus Hungary Kft.
MetAlCu Trade Kft. - színesfém félgyártmány kereskedés
REHAU Kft.
Ruukki Hungary Kft.
Scania Hungária Kft.
Szűcs Ferrotrade Fém- és Acélkereskedelmi Kft.
Truckquarius kamionmosó
WestLog Distribution Center

Nagyobb Áruházak, boltok

Belterület: COOP, CBA, Príma, Penny market áruházak

Budaörs felé eső, autópálya melletti „Outlet bevásárló központ”:

Overstone, Bloombergs, Head Outlet, Adidas Outlet, Heavy Tools, Cazdenonia, Nike Factory, Home&Cook Outlet-Tefal, Griff Collection, Helly Hansen, Mustang Jeans, Elmu, Helly Hansen

Biatorbágyra vonatkozó nagy ipari, kereskedelmi szolgáltatókra vonatkozó kibocsátások (levegő, hulladéktermelés) a Pest Megyei Kormányhivatal, Érdi Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának adatszolgáltatása alapján a 2.4 és 2.5 fejezetben találhatóak

2.11.2 Közlekedés

Biatorbágy település közlekedési kapcsolatai kiválóak. A települést számos országos jelentőségű út érinti, valamint az 1.sz. vasúti fővonal is a településen halad keresztül. Kiemelkedő fontosságú az M1 autópálya, az MO autótűt és az 1.sz. főút szerepe. Az M1

autópálya a település északi részén halad keresztül. Az autópályával közel párhuzamosan haladó 1.sz. főút a települést közvetlenebbül szolgálja. A gyűjtőúthálózat hátránya, hogy viszonylag kevés közvetlen kapcsolata van az 1-es főúttal. Mindössze két helyen, a Dózsa György utcai jelzőlámpás csomópontnál és az Ország utcai körforgalomnál.

A település legfontosabb gyűjtőútjai:

8104.sz. út (Nagy utca – Sós-kúti út)
8101.sz. út (Ország utca – Szabadság utca – Szent István utca)
8106.sz. út (Etyek felé)
81106.sz. út (Pátyi út – Fő utca)

További fontosabb gyűjtőutak:

Szily Kálmán utca – (Juhász Gyula utca, tervezett)
Dózsa György utca (– Gerinc utca)
Baross Gábor utca – Viadukt utca

Jelentősebb kiszolgáló utcák:

Forrás utca – Iharos út
Deák Ferenc utca – Füzes utca

Biatorbágy jó közlekedési kapcsolatainak hátránya is van, mégpedig azért, mert a térségen belüli települések kapcsolata az M1-es autópályával valamint az 1-es főúttal csak a településen keresztül lehetséges. Etyek és Sós-kút irányából az 1-es főút és az M1-es autópálya leggyorsabb megközelítési módja Biatorbágyon keresztül (8104.sz. – 8106.sz. 8101.sz. utakon) lehetséges. Páty irányából érkező 81106.sz. út is keresztülhalad Biatorbágyon, és a 8101.sz. úthoz csatlakozva éri el az 1-es főutat.

A belső úthálózat legtöbbje aszfalt burkolattal rendelkezik, kisebb részük talajstabilizált vagy zúzottköves borítású. A helyi közutak és járdák javítását a település folyamatosan végzi. A mellékutak állapota változó, helyenként az úttest minősége, teherbírása és azok elégtelen szélessége miatt nem kielégítő. A meglévő mellékúthálózat fejlesztése mellett új utak építésére is szükség van.

A távolsági autóbusz közlekedés lehetőséget biztosít a tömegközlekedés használatára, amivel a lakosság egy része folyamatosan él is. Az autóbuzsmegállók kialakítása általában megfelelő, túlnyomó többségük öbölben van elhelyezve, esőbeállóval. A tömegközlekedést segítik a fővárosból és Budaörs felől érkező viszonylag sűrű járatok, melyek a továbbjutást biztosítják.

Legnagyobb problémát az Ország út – Szabadság utca, Etyeki út átmenő forgalma jelenti (zaj és levegőterhelés), jelentős átmenő forgalma révén. A belterület tehermentesítő úthálózat megépítése indokolt a nyugati lakóterületen, és a Füzes-patak völgyében is.

Nagyon fontos tényező Biatorbágy szempontjából a jó vasúti közlekedés, mely a főváros és a szomszédos települések felé is biztosítja a kapcsolatot. A vasúti pályaszakasz felújítása részben lezajlott, részben tervezett, a vonalon a komfortos új személyvonatok is járnak az utóbbi néhány évben.

Kerékpárutak:

Biatorbágyon jelenleg is jelentős a kiépített kerékpárutak hossza.

Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 194/2018.(IX.19.) határozatot hozott a „Kerékpárutak létesítésének, felújításának és korszerűsítésének támogatása Pest megye területén (PM_KEREKPARUT_2018)” című pályázattal összefüggő kérdésekről: a Budapest-Balaton kerékpárút és az ehhez kapcsolódó helyi kerékpárút kiépítése folyamatban van. A „BU-BA” áthalad Biatorbágyon.

Nagy beruházás keretén belül a vasútállomás felújítási lezajlott, buszmegálló, P+R parkoló, kerékpártároló épült a vasútállomással szemben.

Biatorbágyi vasútállomás, P+R parkoló, buszmegálló és kerékpártároló – saját fotó, 2018.10.14-i szemle

További fontos programok, tervek:

- Biatorbágy közösségi közlekedésének felülvizsgálatáról szóló vizsgálati dokumentáció készült 2018-ban
- Biatorbágy városközpont környezetrendezési terve – 2017 koncepcióterv
- Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) , 2014-2020 – lásd kivonatolva 2.8.2 fejezetben)

3. Az önkormányzat környezetvédelmi tevékenysége, környezetvédelmi szakterületek

3.1 Szervezeti egységek (osztályok):

Adóügyi osztály

Műszaki osztály (környezet- és természetvédelem, építészet, kommunális és csapadékelvezetéssel összefüggő igazgatás, közterület-használat, stb.)

Humán- Erőforrás osztály

Pénzügyi osztály

Igazgatási osztály

Polgármesteri Kabinet

Szervezési osztály

Városgondnokság (zöldterület és parkfenntartás, önkorm. épületek fenntartása)

Környezetvédelmi, természetvédelmi, egyéb csatlakozó fenntartási feladatok:

Műszaki osztály

Városgondnokság

3.2 Biatorbágy Környezetvédelmi vonatkozású rendeletei:

Hulladékgazdálkodás

- A települési szilárd hulladékkezeléssel kapcsolatos közszolgáltatás ellátásáról szóló 17/2013. (VI.28.) sz. rendelet
- 2/2007. (03.29) rendelet Biatorbágy Hulladékgazdálkodási Tervéről
- 4/2014. (II.28.) rendelet A kerti hulladék nyílt téri égetéséről
- 10/2015. (V.28.) rendelet A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról

Építés, településképi, értéktár

- A településképi véleményezési és településképi bejelentési eljárás, valamint a településképi kötelezés szabályairól szóló 15/2013. (IV.26.) sz. rendelet
- Az építészeti értékek helyi védelméről szóló 4/2006. (05.25.) sz. rendelet
- 16/2016. (VII.20.) rendelet Biatorbágy Tópark helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről
- 12/2016. (VII.15.) rendelet Biatorbágy város helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről
- 21/2018. (X.26) rendelet Biatorbágy város településképe védelmének helyi szabályairól
- 24/2016 (XII.2.) Biatorbágy Város Önkormányzata Értéktárának működéséről

Egyéb környezet és természetvédelem, zöldterületek

- Az önkormányzat sporttal, testneveléssel és egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos feladatairól szóló 9/2011. (04.01.) sz. rendelet
- 5/2006. (05.25.) rendelet A természeti értékek helyi védelméről
- 14/2016. (VII.11.) rendelet A zöldterületek megóvásáról, fenntartásáról és a fák védelméről
- 5/2000 (05.01.) rendelet A „Szép porta Biatorbágyért” cím adományozásáról
- 8/2017 (III.31.) A védett övezetekbe történő behajtás rendjéről

Egyéb fontos tervek:

- Biatorbágy Város Környezetvédelmi Programja (2013-2019)
- Biatorbágy Településfejlesztési koncepciója (2014)
- Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (2014-2020)
- Sport, szabadidő és kulturális völgy - turizmusfejlesztési és környezetrendezési tanulmányterv (2009. javított kiadás)
- Biatorbágy közösségi közlekedésének felülvizsgálata (szakértői anyag, 2018)

3.3 Környezetvédelmi- és természetvédelmi hatósági hatáskörök

A környezetvédelmi törvény és a magasabb rendű környezetvédelmi részterületekre vonatkozó jogszabályok (pl. Kormányrendeletek) a polgármesterhez, jegyzőhöz és az önkormányzati képviselőtestülethez telepít egyes környezetvédelmi hatósági jogköröket.

A helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatai a környezetvédelmi tv. szerint

46. § (1) A települési önkormányzat (Budapesten a Fővárosi Önkormányzat is) a környezet védelme érdekében

a) biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat;

b) önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki a 48/E. §-ban foglaltak szerint, amelyet képviselő-testülete (közgyűlése) hagy jóvá;

- c) a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz;
- d) együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, egyesületekkel;
- e) elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot;
- f) a fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását

FONTOSABB KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI HATÁSKÖRÖK

3.3.1 Zaj

Települési jegyzői jogkör: kereskedelmi és szabadidős (pl. szórakoztatás) tevékenységek esetén elsőfokú zajvédelmi hatósági jogkör

Vonatkozó rendeletek:

- Zaj- és rezgésvédelmi ügyekben a 284/2007 (X.29.) Korm. rendelet a környezeti zaj- és rezgés védelem egyes szabályairól
- 27/2008. (XII.3) KvVM-EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgéshatárértékekről
- 93/2007. (XII.18) KvVM rendelet a zajkibocsátási határérték megállapításáról és a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzéséről

Ezenkívül a **képviselőtestület helyi zaj- rezgésvédelmi rendeletet** alkothat a magasabb rendű jogszabályokban nem szabályozott kérdésekben (szabadtéri rendezvények, csendes és fokozottan zajos területek kijelölése, mobil hangosítók), illetve egyes esetekben (pl. kerthelyiségek zeneszolgáltatása, csendrendelet helyi szinten) hozhat szigorúbb rendeletet is.

3.3.2 Levegő

A **képviselőtestület** helyi levegővédelemmel kapcsolatos rendeletet alkothat (füstköd-riadó) a magasabb rendű jogszabályokban nem szabályozott kérdésekben.

Polgármester: a rendkívüli levegőtisztaság-védelmi intézkedési tervről (füstköd - riadó) helyi szinten rendeletben rendelkezhet, a füstköd - riadó elrendelése a polgármesterhez telepített jogkör

(Biatorbágy esetében ez nem releváns, városokban javasolt, ahol riasztási küszöbértékek túllépésének veszélye fennáll ÉS a településen működik automata mérőállomás, ahol ellenőrizhető a változás. 200 Ezernél nagyobb lélekszámú településeken kötelező.)

3.3.3 Víz, szennyvíz:

Települési jegyzői jogkör:

- 72/1996 (V.22) Kormányrendelet a vízgazdálkodási hatáskör gyakorlásáról (évi 500m³/év mennyiséget nem meghaladó fúrt talajvíz-kutak és házi szennyvíztározók) közcélú vízi-létesítményeknél a járási hivatal jár el

Polgármester és önkormányzat: Az önkormányzatok vízgazdálkodási feladatait az önkormányzatokra vonatkozó rendeleteken túlmenően az 1995. évi LVII. vízgazdálkodásról szóló törvény szabályozza, a 4. §- szerint a települési önkormányzat feladata:

a) a helyi vízi közüzemi tevékenység fejlesztésére vonatkozó - a vízgazdálkodás országos koncepciójával és a jóváhagyott nemzeti programokkal összehangolt tervek kialakítása és végrehajtása;

b) a település belterületén a csapadékvízzel történő gazdálkodás;

c) a közműves vízellátás körében a települési közműves vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó terv jóváhagyásáról és a vízfogyasztás rendjének megállapításáról való gondoskodás;

d) a vízgazdálkodási feladatokkal kapcsolatos önkormányzati hatósági feladatok ellátása;

e) a természetes vizek fürdésre alkalmas partszakaszainak és azzal összefüggő vízfelületének kijelölése;

f) a helyi vízrendezés és vízkárelhárítás, az árvíz- és belvízelvezetés.

Az **árvizek, települési katasztrófhelyzetek kapcsán a védekezés vezetője a polgármester.** (vízkár elhárítási terv alapján)

az **önkormányzat** feladata a településen az *egészséges ivóvíz* hozzáférhetőségének biztosítása. Ezenkívül a képviselőtestület helyi vízgazdálkodással/vízvédelemmel kapcsolatos rendeletet alkothat a magasabb rendű jogszabályokban nem szabályozott kérdésekben.

3.3.4 Hulladék

Települési jegyzői jogkör: elhagyott hulladékokra vonatkozóan a hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 61§. szerint: Az ingatlanon ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett vagy elhagyott hulladék elszállításának és kezelésének kötelezettsége a hulladék tulajdonosát vagy korábbi birtokosát terheli. A környezetvédelmi hatóság (helyben a jegyző) a jogellenesen elhelyezett vagy elhagyott hulladék elszállítására és kezelésére kötelezi azt a személyt, aki e kötelezettségének önként nem tesz eleget.

A települési önkormányzat közterület tisztán tartására vonatkozó kötelezettségének teljesítése a hulladék jogellenes elhelyezéseért, illetve elhagyásaért felelős személyt nem mentesíti a felelősség alól.

Az **önkormányzat** feladata a településen a ***hulladékgazdálkodási rendszer üzemeltetésére a közszolgáltatóval a szerződés megkötése***, azaz a hulladékok elszállítására a szolgáltatás megszervezése és a településen a ***közterületek és önkormányzati tulajdonú területek tisztántartása***. Ezenkívül a *képviselőtestület helyi hulladékgazdálkodással kapcsolatos rendeletet* alkothat a magasabb rendű jogszabályokban nem szabályozott kérdésekben.

3.3.5. Természetvédelem

Települési jegyzői jogkör:

- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről szóló helyi természetvédelmi értékek kapcsán hatósági jogkör (amennyiben vannak helyileg védett természeti értékek vagy területek, Biatorbágy esetében ez jelenleg nem releváns)

A **képviselőtestület** rendeletet alkot a helyileg védetté nyilvánítandó területekről és természeti értékekről. A fenntartás forrásait kell előteremteni, a terület karbantartására ügyelni.

3.3.6 Települési önkormányzatok fontosabb környezetvédelmi vonatkozású feladatai

- A települési önkormányzat (képviselőtestület) kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére *hulladékkezelési közszolgáltatást* szervez, és tart fenn.
- a település önkormányzat biztosítja a lakosságnak az *egészséges ivóvizet* és a keletkező szennyvizek elvezetésére *szennyvízközmű hálózat*, a csapadékvizek elvezetésére pedig *csapadékvíz-elvezető hálózat* üzemeltetését biztosítja.
- A kezelésében lévő *vízfolyásokat karbantartja*
- *A közterületeket és önkormányzati tulajdonú ingatlanokat tisztántartja*
- A helyileg védett természeti értékeket* a rendeletben szabályozott kezelési elvek szerint *karbantartja*
- *A helyileg védett építészeti értékeket* a rendeletben szabályozott kezelési elvek szerint *karbantartja*

Egyéb

A **képviselőtestületnek** meg kell alkotnia a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a város *településrendezési tervét, a szabályozási terve(ke)t és a helyi építési szabályzatokat ki kell dolgozni.*

Egyéb stratégiai tervek:

Településfejlesztési Konceptió és Integrált Településfejlesztési Stratégia, ezen terveket Biatorbágy városa elkészítette.

III. ELŐZŐ KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM (2013-2019) RÖVID KIÉRTÉKELÉSE

A Programok/Projektok teljesülésének kiértékelését Kovács Márta titulus.....-tól kapott információk alapján végeztem el alábbiakban.

Az előző programban meghatározott program / projektjavaslatok

Feladatok rangsorolása

feltétlenül szükséges feladat (F)

kiemelt fontosságú, *nagy jelentőségű feladat vagy kitörési lehetőség (J)*

opcionális feladat (O)

1. Földtani közeg és talajvédelem

Projekt –javaslatok:

- 1.1 Pátyi hulladéklerakó rekultiválási folyamatának naprakész követése, a folyamatok felgyorsításának ösztönzése, hatósági kontroll igénylése (F)

Teljesülés vizsgálata: A rekultiválásról nincs bővebb információ

- 1.2 Környezetföldtani - környezetérzékenységi felmérések elvégzése. Ökológiai folyosók felmérése (O)

Teljesülés vizsgálata: nem történt meg.

- 1.3 A gazdálkodók és az intézmények közötti gyors információcsere feltételrendszerének kialakítása. (O)

Teljesülés vizsgálata: nem történt meg.

- 1.4 A szakmailag megalapozott szaktanácsadás biztosítása a talajvédelem területén. Talaj-gazdálkodási segédletek készítése (O)

Teljesülés vizsgálata: nem történt meg.

- 1.5 A különböző műtrágyák alkalmazásának korszerűbb, a megváltozott termelési viszonyoknak megfelelő, szabályozása (szerves- és zöldtrágyák, biotrágyák széleskörű alkalmazása) (J)

Teljesülés vizsgálata: nem történt meg.

- 1.6 Mezőgazdaságilag kevésbé hasznosítható területeken a viszonyoknak megfelelő hasznosítás (gyepesítés, erdősítés, vizes élőhelyként való hasznosítás) (O)

Teljesülés vizsgálata: nem történt meg.

- 1.7 Racionális földhasználat, vegyszerhasználat csökkentése, az ökológiai szempontok alapján művelési-ág rendezés. (J)

Teljesülés vizsgálata: nem történt meg.

- 1.8 A tájrendezési feladatok végrehajtása (rekultivációk). (J)

Teljesülés vizsgálata: vizsgált időszakban nem volt tájrendezés

- 1.9 Kárfelmérés és – mentesítés (F)

Teljesülés vizsgálata: vizsgált időszakban nem volt jelentősebb kármentesítés

1.10 A meglévő öntözési és meliorációs létesítmények védelme, hasznosítása és fejlesztése. (O)

Teljesülés vizsgálata: vizsgált időszakban nem történt ilyen jellegű fejlesztés

1.11 Védelmi növényzet telepítése (talaj- és tájvédelmi fásítás) (O)

Teljesülés vizsgálata: vizsgált időszakban nincs tudomás ilyen jellegű fejlesztésről

1.12 Védtett, illetve érzékeny természeti területek védelme. (F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati rendelet alapján, folyamatos

1.13 Ár- és belvízvédelmi művek korszerűsítése. (Különösen a vízelvezető-rendszerek esetében.) (F)

Teljesülés vizsgálata: Minden évben van keretösszeg elkülönítve a csapadékvíz elvezető rendszer karbantartására, amelyből a feladat folyamatosan ellátásra kerül

1.14 Illegális hulladéklerakások megszüntetése (F)

Határidő: folyamatos

Költségigénye, források: önkormányzati költségvetésben tervezhető pénzügyi helyzet függvényében, kötelező feladat

Teljesülés vizsgálata: Az illegális hulladéklerakások felszámolása. Az önkormányzat 3 helyen létesített hulladéklerakó konténert, melyet kártyával lehet kinyitni és a hulladékot ott elhelyezni (Városgondokság üzemelteti)

Összegezve: A fontos, kötelező feladatok megvalósítása folyamatos, a javasolt és opcionális feladatok – vélhetően forráshiány miatt – nem történtek meg.

2. Levegőtisztaság-védelem:

(Légszennyezettség – csökkentési program)

Projekt –javaslatok:

2.1 A tömegközlekedés szolgáltatásának színvonalának emelése, acélból, hogy minél többen részesítsék előnybe ezeket a közlekedési módokat (Ennek jegyében zajlik a Biatorbágy és Tata közötti vasútpálya felújítás nagy projektje is, a buszközlekedés irányában lehetne még fejleszteni) **(J)**

Teljesülés vizsgálata: Közösségi közlekedés felülvizsgálata történt 2018-ban.

2.2 Kerékpárút-hálózat kiépítésének folytatása (J)

Teljesülés vizsgálata: Budapest-Balaton kerékpárút és az ehhez kapcsolódó helyi kerékpárút kiépítése folyamatban van. A „BU-BA” áthalad Biatorbágyon.

2.3 Sétáló utcák kialakításának lehetőségét vizsgálni kell (O)

Teljesülés vizsgálata: Erre a programjavaslatra vonatkozóan készültek koncepciótervek. A település honlapján hozzáférhetőek.

2.4 Az ipari eredetű kibocsátások csökkentése és megelőzése érdekében, a kisebb környezeti terhelést adó technológiákat alkalmazó vállalkozások előtérbe helyezése az engedélyeztetési eljárások során. (J)

Teljesülés vizsgálata: Az ipari kibocsátások minimálisak, az engedélyeztetés során

fentiek figyelembe vannak véve.

2.5 Állandó vagy ideiglenes imissziós mérőpont kiépítése a környezeti levegő minőségének megfigyelése céljából. Alternatíva lehet az is ha évente / kétevente imissziós méréseket végeztet az önkormányzat (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen vizsgálat

2.6 A település közigazgatási területén belül a növényzettel borított, zöld területek nagyságának növelése (J)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetés függvényében, folyamatosan

2.7 Parlagfű irtása, a parlagon hagyott területek tulajdonosait fel kell kutatni, jogi eszközökkel élve el kell érni a területek karbantartását. Önkormányzati területeket karban kell tartani (F)

Teljesülés vizsgálata: folyamatosan történik az önkormányzati területek karbantartása és a hatósági munka az egyéb parlagterületek kapcsán

2.8 Továbbra is szükség van a földgáztüzelés arányának a növelésére a lakosság körében – szociális okok miatt a fatüzelés újra terjed (J)

Teljesülés vizsgálata: Biztosítva van belterületen.

2.9 A városi egyedi tüzelőberendezéseinek felmérése, nem megfelelő tüzelőanyagot használó lakosok kiszűrése (műanyag, gumiabroncs, veszélyes anyagok, stb.) (F)

Teljesülés vizsgálata: Lakossági tájékoztatás folyamatos, honlapon, újságban, Egészség-nap keretén belül

2.10 Füstköd- riadó terv és rendelet készítése (J)

Teljesülés vizsgálata: nem készült

Összegezve: A fontos, kötelező feladatok megvalósítása folyamatos, a javasolt és opcionális feladatok részben megtörténtek, többször koncepciótervek, tanulmányok formájában

3. Vízvédelem

Projekt –javaslatok:

FELSZÍNI VIZEK VÉDELME

3.1.1 A szennyvízcsatorna-hálózat teljes kiépítése - zártkert és külterület (kiköltözések esetén különösen indokolt) (J)

Teljesülés vizsgálata: Belterületen kiépítésre került, zártkerti településrészen és külterületen egyedi szennyvíztisztító berendezéseket alkalmazhatnak az ott élők.

3.1.2 A szippantott szennyvíz leürítés ellenőrzése, az illegális leürítések felszámolása. – hatósági feladat, folyamatos ellenőrzés megszervezése (F)

Teljesülés vizsgálata: Folyamatos

3.1.3 Komplex vízvédelmi / vízgazdálkodási terv készítése - a többi környezeti elem védelmének együttes figyelembevételével (vízbázis védelme, öntözési szokások, záportárolók telepítésének lehetősége, stb) (J) (települési vízkárelhárítási terv már elkészült)

Teljesülés vizsgálata: Komplex vízvédelmi/vízgazdálkodási terv nem készült el, azonban a települési vízkárelhárítási terv felülvizsgálata 2017 évben megtörtént.

3.1.4 A vízelvezetők és csapadécsatornák kitisztítása, állapotának javítása (árvízvédelmi szerep). (F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetés szerint, folyamatosan történik.

3.1.5 A vizes élőhelyek, patakmedrek kitisztítása, rendbetétele (árvízvédelmi szerep), a meder eredeti állapotának helyreállításával (ökológiai szerep), turisztikai vonzerejének növelése. (J)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetés szerint, folyamatosan történik.

3.1.6 A vízfolyások teljes szakasza mellett védőgyep ill. erdősáv létesítése. (O)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt meg.

3.1.7 A felszíni vízfolyások vízminőségének folyamatos ellenőrzése – évente egyszer kb 5-8 helyen általános vízkémiai és vízbakteriológiai vizsgálat (patakok, két tó) (J)

Teljesülés vizsgálata: Az önkormányzat nem végzett vízminőségvizsgálatot, azonban a vízfolyások és a tavak mentén a Vízügyi Igazgatóság végzett vízminőségelemzést, aminek az eredménye a programban és a mellékletekben szerepel

3.1.8 Kemikáliák alkalmazásának csökkentése a mezőgazdasági termelésben (J)

Teljesülés vizsgálata: Nincs erre vonatkozó információ

FELSZÍN ALATTI VIZEK VÉDELME

3.2.1 Pátyi hulladéklerakó rekultiválási folyamatának naprakész követése, a folyamatok felgyorsításának ösztönzése, hatósági kontroll igénylése (F)

Teljesülés vizsgálata: Nincs erre vonatkozó bővebb információ, a rekultiváció valószínűleg nem fejeződött be.

3.2.2 Komplex vízvédelmi terv készítése - a többi környezeti elem védelmének együttes figyelembevételével (vízbázis védelme, öntözési szokások, záportárolók telepítésének lehetősége, stb) (J) (települési vízkárelhárítási terv már elkészült)

Teljesülés vizsgálata: Komplex vízvédelmi/vízgazdálkodási terv nem készült el, azonban a települési vízkárelhárítási terv felülvizsgálata 2017 évben megtörtént.

3.2.3 A felszín alatti vízkészletek minőségének nyomon követése, a szennyező források felderítése. (J)

Teljesülés vizsgálata: Nincs erre vonatkozó információ

3.2.4. A szennyvízcsatorna-hálózat teljes kiépítése - zártkert és külterület (kiköltözések esetén különösen indokolt) (J)

Teljesülés vizsgálata: Belterületen kiépítésre került, zárkerti településrészen külterületen egyedi szennyvíztisztító berendezéseket alkalmazhatnak az ott élők.

3.2.5 A szippantott szennyvíz leürítés ellenőrzése, az illegális leürítések felszámolása. –

hatósági feladat, folyamatos ellenőrzés megszervezése (F)

Teljesülés vizsgálata: Folyamatos

3.2.6 Kemikáliák alkalmazásának csökkentése a mezőgazdasági termelésben (J)

Teljesülés vizsgálata: Nincs erre vonatkozó információ

3.2.7 Ivóvízbázisok fokozott védelme (F)

Teljesülés vizsgálata: Ivóvízszolgáltató feladatkörén belül.

3.2.8 A vízkivételek mennyiségi optimalizálása (J)

Teljesülés vizsgálata: A Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása szerint az engedély szerinti kereteken belül. (A vonatkozó fejezetében található a táblázat)

Összegezve: A fontos, kötelező feladatok megvalósítása folyamatos, a javasolt és opcionális feladatok csak részben teljesültek. Az általánosabb, tematikus jellegű feladatok kapcsán kevés az információ.

4. épített környezet védelme

Projekt –javaslatok:

4.1 A települési környezet védelme

4.1.1 Helyi környezetvédelmi vonatkozású rendeletek elkészítése, ill. felülvizsgálata.

Teljesülés vizsgálata: Szükség szerint, folyamatosan

4.1.2 A lakosság, a civil szervezetek bevonása a települési környezetvédelmi döntésekbe és azok végrehajtásába – folyamatos, lakossági akciók, (pl. hulladékgyűjtéssel kapcsolatban), kapcsolattartás a civil szervezetekkel (J)

Teljesülés vizsgálata: Szükség szerint, folyamatosan – honlapon, lakossági tematikus fórumokon

4.1.3 Védett épületek fenntartása (F)

Teljesülés vizsgálata: Szükség szerint, folyamatosan, költségvetés függvényében történik

4.1.4 Bontásra váró, felhagyott épületek bontása (J)

Teljesülés vizsgálata: Nincs erre vonatkozó információ

4.2. Települési környezet tisztasága

4.2.1 Kommunális szilárd hulladékok megfelelő kezelése és ártalmatlanítása. (Határidő: folyamatosan) (F)

Teljesülés vizsgálata: Közzszolgáltatóval, szerződés szerint, folyamatosan

4.2.2 Szelektív hulladékgyűjtés folyamatos ellenőrzése, fenntartása, igény szerinti bővítése. (Jelenleg Szili-kastélyban szelektív gyűjtőudvar + lakossági házhoz menő zsákos gyűjtés) (F)

Teljesülés vizsgálata: Elszállítás közzszolgáltatóval, szerződés szerint, folyamatosan

4.2.3 A köztisztasági feladatok ellátásának fejlesztése. (F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetés alapján, Városgondnokság felügyeli

4.3 Csapadékvízvezetés, bel- és árvízvédelem

4.3.1 Pangó, feliszapolódott árkok rendezése. (F)

Teljesülés vizsgálata: Folyamatos

4.3.2 Települési vízkárelhárítási terv elkészítése és folyamatos felülvizsgálata (F)

Teljesülés vizsgálata: a települési vízkárelhárítási terv felülvizsgálata 2017 évben megtörtént.

4.3.3 Csapadékvíz-elvezető rendszerek kiépítése, a víz folyamatos lefutásának biztosítása az egyes befogadókig. (Határidő: folyamatosan, ill. 2007. dec. 31.) (F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetés alapján, folyamatos

4.3.4 Meglévő árkok rendezése, kitisztítása, karbantartása. Természetes árkok állapotjavítása, karbantartása, eredeti állapotának megőrzésével (F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetés alapján, folyamatos

4.3.5 Csapadékvíz-befogadók állapotjavítása, szükség szerint újak létesítése (F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetés alapján, szükség szerint

4.3.6 Ár- és belvízvédelmi művek korszerűsítése (F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati és kezelői, tulajdonosi költségvetés függvényében, folyamatos

4.3.7 A csapadékvíz-elvezető árkokba történő illegális szennyvíz bevezetések felmérése és mielőbbi megszüntetése (F)

Teljesülés vizsgálata: nincs tudomás ilyen szennyezésekről

4.3.8 Szükség szerint a veszélyeztetett területeken növényzet telepítése (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs tudomás ilyen telepítésekről

4.4 Ivóvízellátás

4.4.1 Az ivóvízhálózat-rendszer műszaki felmérése, hibák feltérképezése – megbízott közműcég feladata (J)

Teljesülés vizsgálata: Belterületen teljesen kiépített

4.4.2 Lakosság ösztönzése a hálózati víz-bekötésekre, szerelvények cseréjére. (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ

4.4.3 Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása – megbízott közműcég feladata (J)

Teljesülés vizsgálata: esetileg elbírálva

4.4.4 Oltóvíz-hálózat fejlesztése, ellenőrzése (tűzcsapok) – helyi tűzoltó egyesület bevonásával (F)

Teljesülés vizsgálata: nincs tudomás ilyen jellegű fejlesztésről

4.4.5 A kutak védőterületének fokozott ellenőrzése, valamint az ott lévő szennyezések megelőzése és megszüntetése. (Elsősorban hatósági munka erősítésével.) (F)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen szennyezés

Összegezve: A fontos, kötelező feladatok megvalósítása folyamatos, a javasolt és opcionális feladatok csak részben teljesültek. Az általánosabb, tematikus jellegű feladatok kapcsán kevés az információ.

5. Természet- és tájvédelem, zöldterület gazdálkodás

Projekt –javaslatok:

5.1 Természetvédelem

5.1.1 További védendő természeti és egyéb kultúrtörténeti értékek feltárása, nyilvántartása, esetleges károsító tényezők számbavétele. (J)

Teljesülés vizsgálata: nem történt meg.

5.1.2 A védett természeti értékek fenntartása, folyamatos értékmegőrzés (kötelező feladat) (F)

Teljesülés vizsgálata: költségvetés függvényében, a vonatkozó önkormányzati rendeletben foglaltak szerint, folyamatos

5.1.3 Az elhanyagolt vizes élőhelyeinek rekultivációja illetve környezetük kitisztítása, rendbetétele (árvízvédelmi funkció is) (F)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ

5.1.4 „Érzékeny Természeti Területek”, a NATURA 2000 területek folyamatos ellenőrzése, állapotának javítása, eredeti állapotának visszaállítása. (F)

Teljesülés vizsgálata: fenntartó, kezelő feladata, nincs információ

5.1.5 Helyileg védett területeken fakataszter (darab és típus) készítése, azok felvitele és térképi megjelenítése (J)

Teljesülés vizsgálata: Az önkormányzati rendeletben foglaltak betartása történik.

5.2 Tájvédelem

5.2.1 Fenntartható extenzív rét- és legelőgazdálkodás fejlesztése. (O)

Teljesülés vizsgálata: nem történt meg.

5.2.2 Külterületen a korábbi bányászati tevékenység során keletkezett tájsebek (gödrök, meddőhányók, stb.) rekultiválása. (F)

Teljesülés vizsgálata: nem történt rekultivációs tevékenység

5.2.3 Mezőgazdaságilag kedvezőtlen területek ökológiai szempontú hasznosítása (gyepesítés, erdősítés) (J)

Teljesülés vizsgálata: nem volt ökológiai szempontú hasznosítás

5.2.4 A fejlesztési-, rendezési tervek készítése, felülvizsgálata során a tájvédelmi szempontok kiemelt figyelembevétele. (F)

Teljesülés vizsgálata: nincs pontos információ.

5.2.5 Ökopark, naturpark kialakításának lehetőségét vizsgálni, őshonos állatfajták

bemutatása, ritka növényfajok feltérképezése, erdei iskolák létrehozása, zöldszturizmus (erdei és vízi) fejlesztése (kitörési pont!) (F)

Teljesülés vizsgálata: nem készült erre vonatkozó vizsgálat, tanulmány

5.2.5 Légvezetékek földkábelre történő kiváltása. (J)

Teljesülés vizsgálata: csak az új lakóparkban vannak földkábelek

5.3 Zöldterület gazdálkodás

5.3.1 Zöldterületek mennyiségének megőrzése, növelése, minőségének javítás, parkosítás, fenntartás (J)

Teljesülés vizsgálata: Családfa sor-telepítés volt az Etyek felé vezető úton.

5.3.2 Zöldfelületi fejlesztési tervek készítése. Erdő- és fasortelepítés az arra alkalmas helyeken (patakpart, utak mellett). Utak melletti védőfásítások, zöldsávok megvalósítása. (A talaj defláció elleni védelmét is biztosítják, emellett „ökofolyosót”

Teljesülés vizsgálata: Biatorbágy Város Önkormányzata a városkép szépítése és a levegő tisztaságának javítása érdekében, 2018. október 13-án, szombaton 9.00 és 15.00 óra között, facsemetéket ültetett a József Attila-, Bethlen Gábor-, illetve a Petőfi utcában. A korábban elpusztult, kivágott fák helyére Díszgalagonya és Vérszilva díszfa csemeték kerülnek. A növényeket a Jungheinrich Magyarország Kft. dolgozói önkéntes közösségi nap keretében ültették el Biatorbágy Város Önkormányzat Városgondnokságának felügyelete alatt.

5.3.3 Virágos területek megnövelése (pl.: iskolai, óvodai program segítségével, lakosság bevonásával) (O)

Teljesülés vizsgálata: Az önkormányzat minden évben tart egy Virágvásárt, ahol a lakosok kedvezőbb áron jutnak palántákhoz.

5.3.4 Játszóterek létesítése, meglévők fejlesztése. (J)

Teljesülés vizsgálata Csak bővítés történt (Herbrechtingen tér) új játszótér nem létesült

5.3.5 Mezőgazdasági művelés alá vont területek szélein fasorok, védősávok telepítése (O)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

5.3.6 Invazív, özönfajok felmérése a településen – ökológus, kertész, erdész bevonásával (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen felmérés

Összegezve: A természetvédelmi és tájvédelmi feladatok csak részben teljesültek (itt egyébként sok a nem önkormányzati feladat, mely a kezelőkre hárul), a zöldterületek fenntartása és fejlesztése viszont folyamatosnak tekinthető. Az opcionális és javasolt egyéb feladatok csak kis részben teljesültek.

6. zaj- rezgésvédelem

Projekt –javaslatok:

6.1 Önkormányzati zajrendelet megalkotása (közterületi rendezvények szabályozása,

csendes és zajos övezetek kijelölése, stb.), zajszakértő bevonásával (F)

Teljesülés vizsgálata: Nem készült zajrendelet

6.2 Ország út zajterhelésének csökkentése a települést elkerülő utak létesítésével. (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt meg.

6.3 Zajszennyező-források felmérése, nyilvántartása adatgyűjtés, zajszint mérések szükség szerint (főleg közlekedés, ipari zajforrások) (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt meg.

6.4 Zajkibocsátási határértékek megállapítása. Hatósági feladat (szórakozóhelyek, kereskedelmi és lakossági zajforrások) (F)

Teljesülés vizsgálata: Nics tudomás hatósági határértékek megállapításáról

6.5 zajtérkép készítése (nem kötelező feladat) a legzajosabb utcákra, vagy az egész településre (O)

Teljesülés vizsgálata: Nem készült zajtérkép

6.6 Szükség esetén zajvédő (erdő)sávok telepítése. (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem lettek új, zajvédő jellegű erdősávok telepítve

Összegezve: Zaj- rezgésvédelmi jellegű projektek nem történtek a vizsgált időszakban.

7. Hulladékgazdálkodás

Projekt javaslatok:

Települési szilárd hulladék

7.1 Nemzeti, régiós hulladékgazdálkodási tervben szereplő előírások teljesítése. (J)

Teljesülés vizsgálata: közszolgáltatói feladatkörben teljesül

7.2 helyi közszolgáltatásokra vonatkozóan önkormányzati rendelet megalkotása, illetve a meglévő rendelet felülvizsgálata. (J)

Teljesülés vizsgálata: Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2013. (VI.28.) önkormányzati rendelete A települési szilárd hulladékkezeléssel kapcsolatos közszolgáltatás ellátásáról

7.3 Szelektív hulladék gyűjtési rendszer fejlesztése (hulladékgyűjtő udvar bővítése, vagy több kisebb – rendezett – gyűjtőpont kialakítása) (J)

Teljesülés vizsgálata: Szili-kastélyban esetleg is lehetséges, közszolgáltató szállítja el + hulladéknaptár szerinti frakciók rendszeres szállítása zajlik házhoz menő rendszerben

7.4 a „háztól-házig” gyűjtés fenntartása (F)

Teljesülés vizsgálata: közszolgáltatási szerződés szerint zajlik, hulladéknaptár mellékletben

7.5 Az illegális hulladéklerakók felmérése és felszámolása (F)

Teljesülés vizsgálata: Külterületen hulladékpont került kialakításra (kamerával megfigyelt terület, konténer, melyet kártyával lehet nyitni, a hulladékot elhelyezni – Városgondokság felügyeli)

7.6 Hulladékszegény technológiák kialakítása, hulladékhasznosítás arányának növelése. (Ipari parkok cégei, közintézmények) (J)

Teljesülés vizsgálata: Részben nem önkormányzati hatáskör, nincs információ

7.7 Regionális és házi komposztálás népszerűsítése. (kiadvány készítése, lakossági fórum, helyi sajtó, gyakorlati bemutatók, stb.) (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

7.8 Lakosság ösztönzése a szervezett települési szilárd hulladék gyűjtő-rendszerben való részvételre. (fórum, tájékoztató anyag, helyi sajtó, stb.) (J)

Teljesülés vizsgálata: közszolgáltatás használata kötelező, önkormányzat és közszolgáltató ellenőrzi

7.9 Biogáz-hasznosítás lehetőségének vizsgálata (O)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

7.10 Újrahasználati központ kialakítása - Nyugat-Európában komoly múltja van az újrahasználatnak, Magyarországon még nem elterjedt, lényeges a hulladékképződés megelőzése szempontjából, helyben keletkezett hulladékká váló termékek visszaforgatása (pl. bútorok, ruhák, elektronikai termékek) (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

Települési folyékony hulladék

7.11 Szennyvízcsatorna-hálózatra történő rákötések folyamatos szorgalmazása (támogatások, hitellehetőségek), szennyvízcsatorna-hálózat teljes kiépítése - zártkert és külterület (kiköltözések esetén különösen indokolt) (J)

Teljesülés vizsgálata: Belterületen a csatornahálózat kiépítésre került, zárkerti településrészen külterületen egyedi szennyvíztisztító berendezéseket alkalmazhatnak az ott élők.

7.12 Szennyvízcsatorna-hálózatra történő rákötés lehetőségének hiánya esetén közműpótló-berendezések alkalmazása. A szippantott szennyvíz leürítés ellenőrzése, az illegális leürítések felszámolása. – hatósági feladat, folyamatos ellenőrzés megszervezése (F)

Teljesülés vizsgálata: Belterületen a csatornahálózat kiépítésre került, zárkerti településrészen külterületen egyedi szennyvíztisztító berendezéseket alkalmazhatnak az ott élők.

7.13 A települési folyékony hulladék kezelésének kötelező közszolgáltatásáról és a talajterhelési díjról szóló 5/2008. (04. 25.) sz. rendelet betartása / betartatása. (F)

Teljesülés vizsgálata: Önkormányzat időszakosan/esetileg ellenőríz.

Termelési nem veszélyes hulladék

7.14 A keletkező termelési nem veszélyes hulladék mennyiségének felmérése.

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

7.15 A hulladékszegény és fajlagosan kevesebb alapanyagot felhasználó technológiák bevezetésével a keletkezett hulladékmennyiség csökkentése - az újrafelhasználás és újrahasznosítás arányának növelésével.

Teljesülés vizsgálata: közszolgáltatás igénybevétele és a házhoz menő gyűjtés ennek egyik eleme

Veszélyes hulladékok

7.16 A keletkező veszélyes hulladék-mennyiségek felmérése. (F)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen, nem teljesen önkormányzati feladat

7.17 A veszélyes hulladék elkülönített gyűjtése, tárolása és ártalmatlanítása, különös tekintettel a háztartási veszélyes hulladékokra (akkumulátor és elem, építési és bontási hulladék, kiselejtezett gépjármű, stb.) (F)

Teljesülés vizsgálata: közszolgáltatás használata kötelező, az ipari veszélyes hulladékok kezelése nem önkormányzati hatáskör, a legfrissebb mennyiségek a vonatkozó fejezetben a Kormányhivatal adatszolgáltatásában szerepelnek

7.18 A mezőgazdaságban felhasznált anyagok veszélyes hulladéknak minősülő göngyölegeinek szakszerű gyűjtése, kezelése és elszállítása. (J)

Teljesülés vizsgálata: Nincs információ, nem önkormányzati feladatkör

7.19 Az egyes veszélyesnek minősülő települési hulladékok mennyiségére vonatkozó csökkentési előírások betartása a törvényben előírtak szerint. (J)

Teljesülés vizsgálata: közszolgáltatás használata kötelező, az önkormányzat és közszolgáltató feladatát ennek megszervezése kapcsán ellátja

Összegezve: A hulladékgazdálkodásra vonatkozó közszolgáltatás megfelelően üzemel, beleértve a szelektív és elkülönített gyűjtést is. A fontos, kötelező feladatok megvalósítása folyamatos, a javasolt és opcionális feladatok csak kis részben teljesültek. A tematikus jellegű feladatok (pl. veszélyes hulladékok gyűjtése) kapcsán kevés az információ.

8. energiasztratégia, energiagazdálkodás

Projekt-javaslatok

2.6 Beruházásoknál az energiatakarékos technológiák megvalósításának támogatása. (F)

Teljesülés vizsgálata: települési honlapon akciók közzé téve

8.2 A lakossági gázbekötések ösztönzése (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

8.3 Utólagos hőszigetelések, energia-megtakarítást eredményező beruházások, közintézményeknél (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

8.4 Megújuló energiaforrások hasznosításának népszerűsítése, ezek alkalmazása (napkollektor, napelem, geotermikus energia, stb.) – közintézmények (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ

Energiahatékonysággal kapcsolatos ismeretek népszerűsítése, terjesztése. (O)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

8.5 Biomassza kiserőmű, vagy akár csak egy/két kisebb kazán – alkalmazásának lehetősége iskolák, közintézmények fűtésére (kitörési pont!) – megvalósíthatósági tanulmány (O)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

8.7 energiaültetvények telepítésének vizsgálata a parlag területeken – összefügghet a biomassza kiserőmű ellátásával (O)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

8.8 szélérőmű alkalmazási lehetőségének felmérése (O)

Teljesülés vizsgálata: Nem történt ilyen.

Összegezve: Energiagazdálkodási jellegű projektek, beruházások nem történtek a vizsgált időszakban.

9 Környezet-egészségügy

Projekt-javaslatok

9.3 A vezetékes ivóvízhálózatba még be nem kapcsolt háztartások bekötése (rendelkezésre álló információk szerint max. néhány háztartásról lehet szó) ill. e lehetőség híján az egészséges ivóvíz más módon való biztosítása (F)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ, kevés ilyen lehetséges

9.4 Az ingatlanon belül történő szennyvízszikkasztások felszámolása. (F)

Teljesülés vizsgálata: nincs tudomás ilyenről

9.5 Parlagfű, és egyéb allergizáló gyomnövények irtása, folyamatos gyommentesítés.(F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetésből, folyamatos

9.6 Az allergizáló növényekkel kapcsolatos lakossági tájékoztatás, „gyűjtési akciók” szervezése. (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ

9.7 salakbeépítéses épületek (aljzat, földém) felmérése (O)

Teljesülés vizsgálata: nem készült felmérés

9.10 Hőség és UV riadó terv készítése(J)

Teljesülés vizsgálata: nem készült hőség és UV riadó terv

9.11 Szűrési programok szervezése a háziorvosok, szakorvosok és a népegészségügyi intézet szervezésében (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ, nem önkormányzati feladat

Összegezve: Környezetegészségügyi jellegű projektek közül a parlagfűirtás folyamatos,

más nem teljesült.

10. Közlekedés

Javasolt projektek:

10.1 Forgalomtechnikailag nem megfelelő csomópontok átépítése, korszerűsítése (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ

10.2 Páty – Herceghalom községek közötti gyűjtőút megépítése. (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem épült meg.

10.3 A 8101 és 8104.sz. utak települést elkerülő szakaszának megépítése (J)

Teljesülés vizsgálata: Nem épült meg.

10.4 Járdaépítés, parkolók építése (J)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetésből, folyamatos

10.5 Közlekedésbiztonság növelése, forgalomcsillapítások bevezetése (Forgalomtechnikai terv) (F)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetésből, folyamatos

10.6 Meglévő utak korszerűsítése, szilárd útburkolat kialakítása. (J)

Teljesülés vizsgálata: önkormányzati költségvetésből, folyamatos

10.7 Új útszakaszok tervezésénél a természeti területek figyelembevétele (ökológiai hálózat), az utak mentén zöldsáv, alattuk átereszt kialakítása az élővilág migrációjának biztosítására. (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ, nem jellemző

10.8 A tömegközlekedés szolgáltatásának színvonalának emelése, acélból, hogy minél többen részesítsék előnybe ezeket a közlekedési módokat (J)

Teljesülés vizsgálata: Biatorbágy közösségi közlekedésének felülvizsgálatáról szóló vizsgálati dokumentáció készült 2018-ban, a vasútállomás fel lett újítva és parkolók, kerékpártárolók is épültek.

10.9 Kerékpárút-hálózat kiépítésének folytatása (J)

Teljesülés vizsgálata: Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 194/2018.(IX.19.) határozatot hozott a „Kerékpárutak létesítésének, felújításának és korszerűsítésének támogatása Pest megye területén (PM_KEREKPARUT_2018)” című pályázattal összefüggő kérdésekről: a Budapest-Balaton kerékpárút és az ehhez kapcsolódó helyi kerékpárút kiépítése folyamatban van. A „BU-BA” áthalad Biatorbágyon.

10.10 Sétáló utcák kialakításának lehetőségét vizsgálni kell (O)

Teljesülés vizsgálata: Biatorbágy városközpont környezetrendezési terve készült el 2017-ben – vizsgálja??

Összegezve: A kötelező fenntartási feladatok (járda, parkoló, forgalomcsillapítás, útburkolatjavítás folyamatosan zajlik, 2017-2018-ban közlekedésre és környezetrendezésre vonatkozó tervek, koncepciók készültek, kerékpárút fejlesztés

folyamatban. A vasútállomás fel lett újítva és parkolók, kerékpártárolók is épültek az állomás épületéhez kapcsolódón.

11. Környezetbiztonság

Javasolt projektek:

11.1 Az önkormányzatok és a lakosság felkészítése egy esetlegesen bekövetkező környezeti káresemény esetén végzendő teendőkről – gyakorlatok polgárőrség, tűzoltó egyesület bevonásával (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ, nem önkormányzati feladat

11.2 Potenciális veszélyforrások feltárása. Kárelhárítási terv készítése települési szinten. Katasztrófavédelem bevonása (F)

Teljesülés vizsgálata: Települési Vízkár elhárítási terv elkészült és 2017-ben felül is lett vizsgálva

11.3 Helyi környezetbiztonsági rendszer kiépítése. Környezeti kockázat vizsgálata polgárőrség, tűzoltó egyesület bevonásával (J)

Teljesülés vizsgálata: nem készült erre vonatkozó felmérés

11.4 A környezeti káresemények során riasztásra kerülő szakszemélyzet felkészítettségének ellenőrzése, szükséges pótlólagos és kiegészítő oktatások és gyakorlatok végrehajtása. (F)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ, csak részben önkormányzati feladat

Összegezve: A települést érintő kötelező feladatok közül Biatorbágy Települési Vízkár elhárítási terve elkészült és 2017-ben felül is lett vizsgálva, egyéb programok jellemzően nem, vagy nem teljes mértékben érintenek önkormányzati hatáskört (katasztrófa- és polgári védelmi feladatok).

12. Környezetpolitika, oktatás, nevelés, képzés

Javasolt projektek:

12.1 Lakosság bevonása a környezetvédelmi döntésekbe. (Lakossági fórum, stb.) Lakosság folyamatos tájékoztatása a környezet állapotáról. (Helyi sajtó, hirdetmény, stb.) (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ

12.2 Városi környezeti nevelési program készítése, a környezettudatos nevelés beépítése a helyi oktatásba. (Iskola, óvoda) (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ

12.3 Lakosság környezettudatos „nevelése”. (Fórumok, klubok, konkrét akciók, előadások, stb.) (J)

Teljesülés vizsgálata: nincs információ

12.4 Környezetvédelmi célú rendezvények megvalósítása. (közös virágültetés, stb.) (J)

Teljesülés vizsgálata:

2018. október 13-án, szombaton 9.00 és 15.00 óra között, facsemetéket ültetett a József Attila-, Bethlen Gábor-, illetve a Petőfi utcában. A korábban elpusztult, kivágott fák

helyére Díszgalagonya és Vérszilva díszfa csemeték kerülnek. A növényeket a Jungheinrich Magyarország Kft. dolgozói önkéntes közösségi nap keretében ültették el Biatorbágy Város Önkormányzat Városgondnokságának felügyelete alatt.

12.5 Civil szervezetek környezetvédelmi tevékenységének elősegítése. (Közös programok, fórumok, rendezvények anyagi támogatása, stb.) (J)

Teljesülés vizsgálata: időszakosan, pályázati lehetőségek biztosítása

ÖSSZESÍTETT ÉRTÉKELÉS:

A kitűzött feladatok egy része megvalósult, folyamatban van, folyamatosan zajlik, más feladatok szervezési, illetve főként forráshiány miatt elmaradtak, illetve csak tervezettek, ezek közül az aktuálisakat az új projektek közé átvezettem.

Az új programcsomag kialakításánál a szükségesség és prioritás elve mentén állapítottam meg a javasolt projekteket.

Számos esetben van szükség új feladatok, projektek megvalósítására, az új környezetvédelmi program-javaslatok ezeket tartalmazzák, azonban egyes projekteket kivettem az új programcsomagból, főleg azokat a projektelemeket melyek nem önkormányzati feladatokat érintenek, vagy már nem aktuálisak, illetve célkitűzéseik túl általánosak.

IV. KÖRNYEZETI CÉLÁLLAPOT KITŰZÉSE

4.1.4 Általános célkitűzések

- környezetkárosító hatások csökkentése, káros kibocsátások minimalizálása, megelőzése, megszüntetése, környezeti elemek hatékony védelme
- tájrendezés, kárfelmérés és helyreállítás
- hulladékgazdálkodásban a megelőzés, anyag-csökkentés elvének növelése, a szelektivitás arányának emelése, a hulladéktörvény szerinti hulladékhierarchia elvének betartása mellett
- megfelelő energiastratégia kialakítása, megújuló energiák alkalmazása, energiahatékonyság
- hiányzó helyi környezetvédelmi rendeletek megalkotása
- az egészséges környezet feltételeinek biztosítása, az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások csökkentése, megszüntetése, a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása és helyreállítása,
- az élő- és élettelen környezet természet közeli állapotának megőrzése, a természetes rendszerek és természeti értékek megóvása, fennmaradásuk biztosítása, a bioszféra sokszínűségének megtartása,
- a természeti erőforrásokkal való gazdálkodásban a fenntartható fejlődés figyelembevétele, a természeti erőforrásokkal való takarékos és értékvédő gazdálkodás,
- a gazdasági fejlődés és a környezet összefüggésében a harmonikus környezet igénybevételre és a minimális környezetkárosításra való törekvés,
- a helyi társadalom környezettudatosságának és a környezet fejlesztésben való érdekeltiségének növelése, a közösségi részvétel fokozása lakossági szemléletformálás, környezeti nevelés

4.1.5 környezeti célállapot meghatározása

A környezeti célállapotnál ügyeltem a magasabb jogszabályokban és nemzeti vagy megyei szintű programokkal való analógiára és az előző környezetvédelmi programban meghatározott célok jelentős részének folytatására, szükség szerint azokat kiegészítve, bővítve. A legtöbb célkitűzéshez – ésszerűség, célszerűség és a megvalósíthatósági elvek mentén – projektjavaslat is tartozik.

Földtani közeg, talajvédelem

Célkitűzések:

- ♦ A földtani közeg és a talaj védelme érdekében szennyezések megelőzése, kialakult szennyezések megszüntetése
- ♦ Földtani közeg és talaj állagának megóvása, védett földtani közeg megőrzése
- ♦ tájrendezési feladatok – szükségesség szerint – végrehajtása a bolygatott területeken
- ♦ védelmi növényzet telepítése (védőerdők, talajvédelmi sávok kialakítása)
- ♦ talajszennyező vegyszere, műtrágya használatának minimalizálása, optimalizálása
- ♦ A fennálló és kialakuló kármentesítési, kárelhárítási és rekultivációs feladatok ütemezett végrehajtása

Levegőtisztaság-védelem

Célkitűzések:

- ♦ A levegőminőség javítása, állapot romlásának megakadályozása az ipari, lakossági, települési és közlekedési eredetű légszennyező anyag kibocsátások csökkentésével, az EU-s környezetvédelmi normákban előírt célállapotnak megfelelően.
- ♦ határokon átnyúló és helyi légszennyezések kontrolljának erősítése
- ♦ Pollenzint csökkenése
- ♦ Égetéses emisszió csökkentése
- ♦ Szállópor mennyiségének csökkenése
- ♦ A fűtésből származó légszennyezés mérséklése.
- ♦ Az ipari eredetű szennyezőanyag kibocsátások megelőzése, csökkentése.
- ♦ A diffúz légszennyező források kibocsátásának csökkentése.
- ♦ A közlekedési eredetű légszennyezés csökkentése.

Felszíni, felszín alatti vizek és talaj védelme, csapadék- és szennyvízkezelés

Célkitűzések:

- ♦ Vízkészletek takarékos használata, fenntartható vízgazdálkodás elősegítése, vízhiányos helyzetek kialakulásának elkerülése
- ♦ Felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelme
- ♦ A jó minőségű ivóvízzel történő biztonságos és teljes körű ellátás megvalósítása, fenntartása
- ♦ A felszíni vízfolyások, források, tavak vízminőség-romlásának megakadályozása.
- ♦ Az élővízbe bevezetett szennyvizek által okozott szerves-anyag terhelés csökkentése
- ♦ A vízelvezető csatornák vízminőségének és állapotának vizsgálata, megőrzése, javítása.
- ♦ Felszíni vízfolyások természetes víztisztulásának biztosítása (fenntartási munkák)
- ♦ Ivóvízbázis-védelem fejlesztése, meglévő vízkészletekkel való biztonságos gazdálkodás
- ♦ A földtani közeg, a felszín alatti vizek további terhelésének elkerülése.
- ♦ Csapadékvíz-elvezetés megoldása, a település védelme az esetleges bel- és árvizektől.
- ♦ az intenzifikált szennyvíztisztító telep egységeinek átadása

Zaj- és rezgés elleni védelem

Célkitűzések:

- ♦ Közlekedési eredetű és egyéb környezeti zajszintek csökkentése
- ♦ Ipari zaj- és rezgésterhelések csökkentése.
- ♦ A lakosság nyugodt pihenésének biztosítása.
- ♦ az ipari és elsődlegesen a közlekedési szolgáltatásokból eredő zajszennyezés csökkentése és az esetleges intézkedések megtétele érdekében kapcsolat kiépítése (hatóságok, szolgáltatók, fenntartók felé)

Zöldterület-fenntartás, természetvédelem

Célkitűzések:

- ♦ A belterületi zöldfelület arányának növelése, zöldterületek állapotának javítása, ütemezett park-felújítással, a meglévő zöldterületek rendszeres gondozása, kezelése

- ◆ A zöldfelületek és természeti területek jelenlegi állapotának felmérése, változásának dokumentálása
- ◆ A táj megóvása, az ember által befolyásolt területek természetesebbé tétele
- ◆ A parlagterületek hasznosítása
- ◆ Település környezeti- és természeti értékeinek védelme, fenntartható használata.
- ◆ Helyi természetvédelmi területek, értékek kijelölési lehetőségének vizsgálata
- ◆ Természetvédelmi és tájvédelmi szempontok, célok érvényesítése a beruházásokban és együttműködés a helyi gazdálkodókkal ezek kapcsán

Köztisztaság, hulladékgazdálkodás

Célkitűzések:

- ◆ a lerakásra kerülő hulladékok mennyiségének csökkentése, a szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztésével, támogatásával, fenntartásával
- ◆ házhoz menő rendszerű elkülönített hulladékgyűjtés fenntartása (közszolgáltató)
- ◆ a minimális hulladéktermeléssel járó gazdálkodás és fogyasztás ösztönzése
- ◆ meg kell szüntetni az illegális lerakókat
- ◆ A hulladékok keletkezésének megelőzése.
- ◆ A közszolgáltatás fenntartása
- ◆ lakossági veszélyes hulladékok begyűjtésére eseti, rendszerezett lehetőség teremtése

Energiagazdálkodás

Célkitűzések:

- ◆ Az önkormányzati intézmények, középületek energiatakarékos működtetése, energiatakarékosság javítása (fűtés, világítási rendszerek modernizálása, épületszigetelés), korszerűsítése
- ◆ Energiakoncepció, energiastratégia készítése
- ◆ Az energiatakarékosság, energiahatékonyság növelése
- ◆ Helyi megújuló energiapotenciálok felmérése, megújuló energiaforrások felhasználásának növelése
- ◆ A klímaváltozás helyi hatásához való alkalmazkodással kapcsolatos programok (üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, energiatakarékosság, környezettudatos vásárlás, fenntartható fogyasztás és más stratégiai elemek) támogatása

Közlekedés és szállítás szervezés

Célkitűzések:

- ◆ A közlekedés környezeti terhelésének (zaj, rezgés, levegőszennyezés) csökkentése
- ◆ a környezetbarát közlekedés részarányának további növelése (pl.: kerékpárhasználat), a tömegközlekedés feltételeinek minőségi javítása, korszerűsítése.
- ◆ kerékpárút hálózat további bővítése
- ◆ Kül- és belterületi úthálózat fejlesztése.

Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása

Célkitűzések:

- ◆ Környezetveszélyeztetés mérséklése, helyi katasztrófák elleni védekezés
- ◆ A környezetet és a lakosságot veszélyeztető hatásokra való hatékony felkészülés megvalósulása.

- ♦ vízkár-elhárítási terv folyamatos felülvizsgálata, aktualizálása

2.9 Környezeti neveléssel kapcsolatos feladatok

Célkitűzések:

- ♦ Környezeti nevelés fejlesztése, környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése
- ♦ Oktatási intézmények, társadalmi szervezetek környezeti nevelési törekvéseinek ösztönzése, támogatása
- ♦ Fenntartási fogyasztási szokások térnyerése, lakosság környezeti informáltságának növelése
- ♦ Klímavédelmi szempontok érvényesítése, szemléletformálás (tudatos vásárlás, fogyasztási szokások, jó gyakorlatok ösztönzése) a gyermek és a felnőtt lakosság körében

Környezetegészség

Célkitűzések:

- ♦ Lakosság egészségi állapotának javítása.
- ♦ Megfelelő minőségű és mennyiségű ivóvíz biztosítása, szolgáltatás fenntartása, támogatása.
- ♦ A talaj szennyeződésektől való védelme az egészségre ártalmas anyagok táplálékláncba való bejutásának megakadályozása céljából.
- ♦ A levegő allergén hatású pollenterhelésének csökkentése az asztmás és allergiás megbetegedések visszaszorítása érdekében.
- ♦ Sportolási és rekreációs lehetőségek biztosítása.
- ♦ A környezeti tudatosság szintjének emelése.

V. KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM A PROJEKT-JAVASLATOKKAL

1. Általános környezeti problémák, konfliktusok kezelése, kibocsátás csökkentés, értékmegőrzés, karbantartás

A környezetet terhelő, szennyező források kibocsátásainak mérséklése, ellenőrzése, optimalizálása érdekében célszerű a szakmai és egyeztetési folyamatok elindítása, megállapodások elérése az önkormányzat és az érintett szervezetek, cégek, hatóságok között.

Nagyon fontos a kiemelt és kötelező szolgáltatások megfelelő szintű fenntartása (ivóvíz-szolgáltatás, csatorna- és szennyvíztisztítás, energiahálózat fenntartása, hulladék-közszolgáltatás. Szintén kiemelt fontosságú a rendkívüli környezet károk megelőzésére tervek készítése (pl. a már meglévő vízkárelhárítási terv mellé más környezeti elemekre vonatkozó komplex tervek, szabályozó rendeletek – füstköd-riadó terv, zajrendelet – elkészítésének megfontolása)

A kibocsátások mérséklésénél érintettek az ipari park cégei, a legnagyobb terhelést adó fő közlekedési útvonalak – vasúti fő közlekedési pálya, 1-es főút és az átmenő utak (pl. Etyek felé). Fontos a bemosódó és diffúz szennyeződések mérséklése, valamint az illegális hulladéklerakások felszámolása. A hulladékgazdálkodásban fontos a szelektív gyűjtés mértékének növelése.

Emellett szükséges energiastratégia – vagy energiagazdálkodási program - kialakítása és a környezeti nevelés, lakossági szemléletformálás, klímatudatosság támogatása.

A természeti környezeti értékek, az élővilág és az épített környezet védelme környezetminőség –javító funkcióval bír. Itt is nagyon fontos a meglévő értékek megtartása karbantartással, terület-rehabilitációval, értékmegőrzéssel (pl. védett természeti és építészeti értékek)

2. Intézményi, szervezési feladatok, környezetpolitika

2.1.Intézményi feladatok

A város környezetvédelmi programjának végrehajtásához több külön részfeladat megvalósítása szükséges.

A programban javasolt beavatkozások megvalósítása érdekében az önkormányzatnak

- szakmai és szervezeti rendszert kell működtetnie a városi környezeti, környezetfejlesztési feladatok megoldásának elősegítésére, biztosítva a feladatok környezeti szempontú koordinálást és menedzselését
- területi, valamint környezetvédelmi információs és adatrendszert kell létrehoznia, fenntartania, összhangban a törvényi előírásokkal és biztosítva annak szakmai és társadalmi használatát, elérhetőségét.
- együttműködést kell kialakítania és azt szervezetté kell tennie a program megvalósításában érdekelt környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi, környezet-egészségügyi és más társhatóságokkal; a jelentősebb kibocsátó üzemekkel a technológiai fejlesztések elősegítésére, a környezetvédelmi, természetvédelmi és városszépítő civil szervezetekkel, valamint a lakossággal a célok megismertetésére és a programok végrehajtásának elősegítésére.

- biztosítani kell a környezeti nevelést és a rendszeres tájékoztatást, a környezettudatos gondolkodásra való nevelést már óvodás-iskolás korban meg kell kezdeni az oktatási intézmények közreműködésével, a rendszeres lakossági tájékoztatást pedig a civil szervezetek bevonásával, lakossági fórumok szervezésével

2.2 szervezési feladatok, környezetpolitika

A Környezetvédelmi Program eredményes megvalósítása számos társadalmi és gazdasági tényező függvénye. A környezeti szempontoknak kiemelt szerepet kell kapniuk a város térségében tervezett gazdaságfejlesztési programokban.

Ennek érdekében a következők szükségesek:

A környezetet érintő beavatkozások, fejlesztések tervezésénél a környezeti/környezetvédelmi feltételek, érdekek érvényesítése, a megfelelő környezeti elvárásokat is rögzítő telepítési, létesítési, működtetési feltételek megadása és megkövetelése.

A városi önkormányzat hatékony szakmai koordináló, szervező szerepének fejlesztése, az információs háttér kialakítása és működtetése. A megfelelő gazdasági alapok megteremtését a feladatok megvalósításához. A környezeti nevelés, környezettudatos gondolkodás fejlesztését a lakosság körében, összhangban a fenntartható fejlődés és a környezet-egészségügy igényeivel.

3. PROGRAM / PROJEKTJAVASLATOK

A projektek tervezése során a helyzetértékelés, a célkitűzések és az előző környezetvédelmi programmal való folytonosság elve lett figyelembe véve.

A projektek, programok számát emellett igyekeztem optimalizálni, racionálni a valós megvalósíthatóság érdekében. A nem önkormányzati feladatok száma le lett csökkentve, csak a kiemelt jelentőségű feladatok maradtak, a külsős felelős megjelölésével. Fentiek alapján egyes projekteket kivettem a programcsomagból, főleg azokat a projektelemeket melyek nem önkormányzati feladatokat érintenek, illetve több nem kiemelt jelentőségű, vagy kötelező feladat opcióba (forrás megléte esetén megvalósítandó) került át. **Megszüntettem az ismétlődéseket is, amikor egy projekt több területhez is hozzárendelhető, csak egy – a leginkább jellemző helyen – szerepel.**

Számos esetben van szükség új feladatok, projektek megvalósítására, az új környezetvédelmi program-javaslatok ezeket tartalmazzák. Több új elem került be város Integrált Településfejlesztési Stratégiájából is.

Feladatok rangsorolása

1. feltétlenül szükséges feladat, *kötelezően* megvalósítandó, általában *jogszabály szerint előírt feladat* (K)
2. kiemelt fontosságú, *nagy jelentőségű, fontos* feladat (F)
3. *opcionális* feladat, környezeti állapot minőségét növelő *lehetőség* (O)

Feladatok folytonossága

1. Előző programból átvezetett elem (E)
2. Új javaslati elem (Ú)
3. Előző programból átvett, bővített tartalmú, aktualizált elem (E + Ú)

Határidő, felelősök: ésszerűen és kivitelezhetően meghatározva. Felelősök megnevezése, vezetőség vagy az illetékes osztály vezetője, ahol lehetséges az ügyintéző is

A források: város költségvetése, pályázati források (állami és Uniós), illetve több esetben a feladat nem az önkormányzathoz tartozik, így annak költségei sem. **Ahol a feladat nem vagy nem csak az önkormányzathoz tartozik azt sötétzöld színnel jelöltem.**

A feladatok költségigénye és forrása sötétkék színnel kerültek feltüntetésre a táblázatokban.
(MFt - millió forint, EFt - ezer forint)

Határidő - ésszerűen és kivitelezhetően meghatározva

3.1 Földtani közeg és talaj védelme

Földtani közeg és talaj védelme				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladat	Határidő	Felelős /költségigény, forrás		
1.	Pátyi hulladéklerakó rekultiválási folyamatának naprakész követése, a folyamatok felgyorsításának ösztönzése, hatósági kontroll igénylése	folyamatos	Polgármester, költség: nincs, adminisztratív	F	E
2.	Mezőgazdaságilag kevésbé hasznosítható területeken a viszonyoknak megfelelő hasznosítás (gyepesítés, erdősítés, vizes élőhelyként való hasznosítás)	folyamatos	Polgármester, önkormányzati költségvetés –erre tervezett sorról	O	E
3.	Fennálló, vagy fellépő tájrendezési feladatok végrehajtása (ha lesz erre vonatkozó kötelezése)	folyamatos	Polgármester, önkormányzati költségvetés – vagy pályázati forrás	K	E+Ú
4.	Fennálló, vagy fellépő kárfelmérési és – kármentesítési feladatok végrehajtása (ha lesz erre vonatkozó kötelezése) – földtani közeg és vízbázis védelmi szempontokból is fontos	folyamatos	Polgármester, önkormányzati költségvetés – vagy pályázati forrás	K	E+Ú
5.	Védelmi növényzet telepítése (talaj- és tájvédelmi fásítás) – önkormányzati tulajdonú területeken		Polgármester, önkormányzati költségvetés tervezett soráról, vagy pályázati forrás	O	E+Ú
6.	Talajvédelmi és műtrágyahasználattal kapcsolatos feladatok, felmérések – kapcsolat szakmai szervezetekkel, hatóságokkal		Polgármester, önkormányzati költségvetés , szükség szerint tanulmány, segédlet költsége	O	E+Ú

3.2 Levegőtisztaság-védelem (légszennyezettség csökkentése)

Levegőtisztaság-védelem				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladat	Határidő	Felelős /költségigény, forrás		
1.	A városi egyedi tüzelő-berendezéseinek felmérése, nem megfelelő tüzelőanyagot használó lakosok kiszűrése (műanyag, gumiabroncs, veszélyes anyagok, stb.)	2020. Jún.30	Polgármester, minimális költség (50-100 E Ft között) (későbbiekben: ktsz), adminisztratív	F	E+Ú
2.	A tranzit forgalom emmissziós légszennyező hatásának csökkentése, az 1-es főút, és a település nagy forgalmú gyűjtő-útjainak (8104., 8101., 8106., 81106) forgalmából eredő kibocsátások csökkentésére intézkedéscsomag készíttetése – közútkezelő megkeresésével	2021. Jún.30	polgármester + állami közútfenntartó (Magyar Közút) tanulmányterv ktsz: 0,8-1,8 MFt	F+O	E+Ú
3.	A pollen koncentráció csökkenés érdekében folyamatosan gondoskodni kell az önkormányzati és közterületek parlagfű mentesítéséről, belterületen az előregedett, vagy allergén fák (pl: kanadai nyár) cseréjéről. Önkormányzati területeket karban kell tartani szükséges. Allergén fajoknál megvizsgálni: az adott allergizáló fa környezetében fordulnak-e elő allergiás panaszok, a fa milyen mértékben allergizáló, milyen korú és állapotú, mekkora szerepe van a klímaváltozás megfékezésében, illetve az adott környezetben van-e más fa.	folyamatos	Polgármester önkormányzati költségvetés – zöld- terület fenntartásra tervezetett sorról	K	E+Ú
4.	Az ipari eredetű kibocsátások csökkentése érdekében, a kisebb környezeti terhelést adó technológiákat alkalmazó vállalkozások előtérbe helyezése az engedélyeztetési eljárások során. (Tekintettel klímavédelmi szempontokra is, pl: CO ₂ kibocsátás)	folyamatos	polgármester hatóságok Költségigénye: nincs, hatósági kontroll és szakmai kapcsolatok támogatása	F	E
5.	Füstköd-riadó terv és rendelet készítése	2020. Jún.30	polgármester minimális adminisztratív + szakértő díja (kb. bruttó 400-500 E Ft)	F+O	E
6.	A település fejlesztése, rendezése során a légszennyezés csökkentésében szerepet játszó parkok, zöldterületek, fasorok állapotának megőrzése, a zöldterület ütemezett növelésére	folyamatos	Polgármester, Településfejlesztési Osztály önkormányzati költségvetés – zöld- terület fenntartásra tervezetett sorról	F	E+Ú

3.3 Felszíni, felszín alatti vizek és a talaj védelme, vízbázis-védelem, csapadék- és szennyvízkezelés

3.3. Víz – és talajvédelem, csapadék- és szennyvízkezelés				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladat	Határidő	Felelős /költségigény, forrás		
1.	megfelelő minőségű ivóvíz biztosítása, ellátatlan területek ellátásba történő bekapcsolása igény esetén	folyamatos	Fővárosi Vízművek Zrt Polgármester szolgáltatói szerződés alapján	K	Ú
2.	A szippantott szennyvíz leürítés ellenőrzése, az illegális leürítések felszámolása – hatósági feladat, folyamatos ellenőrzés megszer-vezése	folyamatos	polgármester, jegyző minimális, adminisztratív, hatósági ellenőrzések	K	E
3.	Komplex vízvédelmi / vízgazdálkodási terv készítése - a többi környezeti elem védelmének együttes figyelembevételével (vízbázis védelme, öntözési szokások, záportárolók telepítésének lehetősége, stb)	2021. október 31.	polgármester, 700 E Ft – 1,3 MFt között, önkormányzati költségvetési forrás, vagy pályázatok	O	E
4.	A csapadékvíz-elvezetők és csapadékcatornák kitisztítása, állapotának megtartása, javítása (árvízvédelmi, klímaadaptációs szerep)	folyamatos	polgármester, önkormányzati költségvetésben erre tervezett sorról	K	E+Ú
5.	A vizes élőhelyek, patakmedrek kitisztítása, pangóvízes árkok rendbetétele (árvízvédelmi szerep), a meder eredeti állapotának helyreállításával (ökológiai szerep), turisztikai vonzerejének növelése.	folyamatos	polgármester, önkormányzati költségvetésben – erre tervezett sorról	F	E+Ú
6.	Az önkormányzat a lakosság megfelelő tájékoztatása, szemléletformálása érdekében kommunikációs programot indít a takarékos vízhasználatról, esővíz hasznosításáról.	2019-2020	Polgármester minimális költség (50-100 E Ft között) adminisztratív	O	Ú
7.	A felszíni vízfolyások vízmi-nőségének eseti ellenőrzése – éven-te egyszer kb 5-8 helyen általános vízkémiai és víz-bakteriológiai vizsgálat (patakok, két tó)	folyamatos	Polgármester/önkor mányzat önkormányzati költségvetésben erre tervezett sorról	O	E
8.	Települési Vízkárelhárítási Terv folyamatos felülvizsgálata	folyamatos	polgármester becsült: 500-700 E Ft	K	Ú
9.	A szennyvízcsatorna-hálózat teljes kiépítése, a kiépítettség fenntartása új épületeknél - zártkert és külterület esetén zárt egyedi szennyvíztárolók kialakításának megkövetelése (szükség szerint hatósági ellenőrzéssel)	folyamatos	Polgármester, jegyző Fővárosi Vízművek Zrt, szolgáltatói szerződés alapján és tulajdonosi ktsg. (zártkeretek)	K	E+Ú
10.	Biatorbágyi szennyvíztisztító telep intenzifikációjának elvégzése	2021	Polgármester, jegyző Fővárosi Vízművek Zrt szolgáltatói, önkor- mányzati források	F	Ú

11.	Ár- és belvízvédelmi művek korszerűsítése (vízkárelhárítási célok)	folyamatos	Polgármester Vízügyi Igazgatóság kezelői, fenntartói, önkormányzati forrás	K	Ú
12.	Ivóvíz-kutak, védendő, kiemelt objektumok védőterületének fokozott ellenőrzése, valamint az ott lévő szennyezések megelőzése és megszüntetése.	folyamatos	Polgármester önkormányzati kötségvetésben tervezett sorról, elhárítás havária keretből	F	E+Ú
13.	Biatorbágy Települési Szennyvíz-kezelési Programjának elkészítése	2019. december 31.	Polgármester önkormányzati kötségvetés	F	Ú
14.	A vízelvezető árkok, vízfolyások, patak és tópartok zöldítése, ehhez támogatások igénybevitelével, (Nemzeti Agrárgazdasági Kamarától tájékoztatás kérése a forrásokról)	folyamatos	polgármester Vidékfejlesztési és Operatív Programok	O	Ú

3.4 Épített környezet védelme

3.4 Épített környezet védelme				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határidő	Felelős /kötségigény, forrás		
1.	Bontásra váró, felhagyott épületek bontása	folyamatos	Polgármester önkormányzati kötségvetésben erre tervezett sorról	F	E
2.	Védett épületek fenntartása	folyamatos	Polgármester önkormányzati költség- vetésben erre tervezett sor	F	E
3.	Csapadékvíz-elvezető rend- szerek kiépítése, kar- bantartása, a víz folyamatos lefutásának biztosítása a befogadóig	folyamatos	Polgármester (önkormányzati tulajdonú közművek esetében) önkormányzati kötségvetésben tervezett sor	K	E
4.	Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása – megbízott közmcég feladata	folyamatos	Polgármester közmcé szolgáltató önkormányzati költ- ségvetésben tervezett sorról + szolgáltató költségvetése	F	E
5.	Sándor Metternich kastély rekonstrukciója és oktatási célú bővítése	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás (ITS-ben tervezett elem)	F	Ú
6.	SZILY-kastély rekonstrukciója és oktatási célú bővítése	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás (ITS-ben tervezett elem)	F	Ú
7.	Ipari, logisztikai, keres- kedelmi negyed fejlesztés: „vállalkozás háza /vállalko- zásfejlesztési központ”, multi- funkcionális csarnok építése	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás (ITS-ben tervezett elem)	O	Ú

8.	Katalin-hegy és Peca-tó infrastrukturális fejlesztése Közművek és közterületek fejlesztése.	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás (ITS-ben tervezett elem)	O	Ú
9.	Játszóterek létesítése, meglévők fejlesztése.	folyamatos	Polgármester önkormányzati költség- vetésben erre tervezett sorról	F	E

3.5 Zaj- és rezgés elleni védelem

3.5. Zaj- és rezgés elleni védelem				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határidő	Felelős /költségigény, forrás		
1.	Önkormányzati zajrendelet megalkotása (közterületi rendezvények szabályozása, döntés szerint övezetek kijelölése, stb.), zajszakértő bevonásával (jogszabály szerint kötelező)	2020. szeptember 30.	polgármester, testület, jegyző önkormányzati költségvetés zajszakértő igénybevétele, kb. 400-600 EFt	F	E
2.	Ország út – és a jelentősen terhelt átmenő főutak - zajterhelésének csökkentése a települést elkerülő utak létesítésével.	folyamatos	polgármester Jegyző pályázati forrásokból	F	E+Ú
3.	Zajkibocsátási határértékek megállapítása	folyamatos	Jegyző nincs, kötelezett költsége, hatósági feladat	K	E
4.	Szükség esetén zajvédő (erdő)sávok telepítése.	2018-2023	polgármester, MÁV Zrt., állami útkezelők belső utak mellett önkormányzat (pályázati forrás) – út/ vasút állami üzemeltető	F	E + Ú
5.	A közlekedési eredetű zaj- és rezgés kibocsátással terhelt területeken forgalom szabályozás, korlátozások bevezetése.	folyamatos	polgármester útkezelő nincs, adminisztratív	F	Ú
6.	A közlekedéstudományi Intézet M1, 1 főútra, 8101 főútra és vasútpályára vonatkozó Intézkedési tervében és stratégiában foglalt intézkedések megtétele	folyamatos, stratégia szerint	MÁV Zrt., állami útkezelők nincs (feladat: kapcsolat- tartás)	F	Ú

3.6 Természetvédelem, tájvédelem, zöldterület-fenntartás

3.6. Zöldterület-fenntartás, természetvédelem, tájvédelem				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határidő	Felelős /költségigény, forrás		

1.	A védett természeti értékek fenntartása, védett és érzékeny területek védelme, folyamatos érték-megőrzés	folyamatos	polgármester önkormányzati költségvetés erre tervezett sora	K	E
2.	Az elhanyagolt vizes élőhelyeinek rekultivációja illetve környezetük kitisztítása, rendbetétele (árvízvédelem is!)	folyamatos	polgármester önkormányzati költségvetés erre tervezett sora	F	E
3.	További védendő természeti és egyéb kultúrtörténeti értékek feltárása, nyilvántartása, esetleges károsító tényezők számbavétele. (Felmérés)	folyamatos	polgármester önkormányzati költségvetés erre tervezett sora (felmérés: kb. 500-800 EFt)	O	E
4.	Helyileg védett területeken fakataszter (darab és típus) készítése, azok felvitele és térképi megjelenítése.	2020. szeptember 30.	polgármester önkormányzati költségvetésben tervezhető (felmérést végző szakemberek + térinformatikai háttér –ami más egységeknél is felhasználható)	O	E
5.	A fejlesztési-, rendezési tervek készítése, felülvizsgálata során a tájvédelmi szempontok kiemelt figyelembevétele.	folyamatos	Polgármester, költség: nincs, adminisztratív (tervek amúgy is készülnek)	F	E
6.	Önkormányzati fenntartású zöldfelületek gondozása, ütemezett park-felújítások, az elhanyagoltabb külterületek folyamatos bevonása a gondozásba, a település faállományának megóvása	folyamatos	polgármester önkormányzati költségvetés erre a feladatra tervezett sora	K	E + Ú
7.	Erdő- és fasortelepítés az arra alkalmas helyeken (patakpart, utak mellett). Utak melletti védőfásítások, zöldsávok megvalósítása. (A talaj defláció elleni védelmét is biztosítják, emellett „ökofolyosót” képezve a zöldhálózat fontos elemei.)	folyamatos	polgármester önkormányzati költségvetés erre a feladatra tervezett sora	O	E
8.	ÖKO-lánc: A településhasználatban új szerkezeti elem, amely öko-hálózatot alkotva a Katalin-hegytől a Füzes- és Benta-patakok mentén húzódik, bekapcsolva és összekötve az Iharos-völgyet, a Biai-tó környezetét.	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás - VEKOP (ITS-ben tervezett elem)	F + O	Ú
9.	Elsősorban őshonos fák ültetése történjen, invazív fajokat felmérni, majd irtani, ültetésüket kerülni	folyamatos	polgármester önkormányzat erre tervezett ktsg.vetési	O	E

	kell. Duna-Ipoly Nemzeti Park, Pilisi Parkerdő segítségét célszerű igénybe venni a invazív, tájidegen, özönfajok irtása tekintetében.		sora + felmérést végző szakember bére		
10.	Virágos területek megnövelése (pl.: iskolai, óvodai program lakosság bevonásával, virágvasárok, stb.)	folyamatos	polgármester önkormányzati költségvetés erre a feladatra tervezett sora	O	E
11.	Légvezetékek földkábelre történő kiváltása.	folyamatos	polgármester önkormányzati költségvetésben tervezhető + EU-s és hazai pályázati források	F	Ú

3.7. Köztisztaság, hulladékgazdálkodás

3.7. Köztisztaság, hulladékgazdálkodás					
	Feladatok	határidő	Felelős /költségigény, forrás	feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
1.	A települési hulladékgazdálkodási rendszer fenntartása a közszolgáltatói szerződés szerint, a kommunális, az elkülönített – házhoz menő rendszerben – gyűjtött hulladékok (papír, fém, műanyag, üveg), zöldhulladékok és lomhulladékok elszállítására és ártalmatlanítására.	folyamatos	közszolgáltató (Depónia Kft) Polgármester közszolgáltatói szerződés szerint	K	E + Ú
2.	Szelektív hulladékgyűjtés folyamatos ellenőrzése, fenntartása, igény szerinti bővítése. (Jelenleg Szlikastélyban szelektív gyűjtőudvar + lakossági házhoz menő zsákos gyűjtés)	folyamatos	közszolgáltató (Depónia Kft) Polgármester közszolgáltatói szerződés szerint	K	E
3.	Hulladékszegény technológiák kialakítása, támogatása, hulladékhasznosítás arányának növelése, hulladéksökkentés támogatása (Ipari parkok cégei, önkormányzati fenntartású intézmények)	folyamatos	ipari park cégei Polgármester önkormányzati fenntartású intézmények költségvetése	F	E
4.	Magánterületen lévő illegális hulladéklerakások (hulladéktörvény szerinti elhagyott hulladékok) esetében azok megszüntetésére való kötelezés	folyamatos	Jegyző ingatlantulajdonos költsége az elszállítás	K	Ú
5.	A város rendezettségének, tisztaságának növelésére a közterületeken, önkormányzati területeken elhelyezett illegális hulladéklerakások felszámolása	folyamatos	Polgármester, önkormányzat erre tervezett költségvetési sora	K	E
6.	Szelektív hulladékgyűjtés bővítése a település oktatási, szociális és kulturális intézményeiben. A szelektív	folyamatos	Polgármester, Intézményvezetők	F + O	Ú

	hulladékgyűjtés népszerűsítése.		becsült: 200-300 E Ft		
7.	házi komposztálás népszerűsítése , kiadványokkal, programokkal a zöld hulladék mennyiségének csökkentése, <i>esetleg komposztáló ládák kiosztásával</i> - kampányszerűen	2018-2022	Polgármester, kampány + komposztládák , becsült: 300-500 E Ft (darabszám függvénye)	O	E+Ú
8.	A lakossági veszélyes hulladék elkülönített gyűjtése, tárolása és ártalmatlanítása , különös tekintettel a háztartási veszélyes hulladékokra (akkumulátor és elem, építési és bontási hulladék, kiselejtezett gépjármű, stb.) Kampányok, gyűjtési akciók az elszállításra	folyamatos	közszolgáltató (Depónia Kft) Polgármester Településfejlesztési Osztály közszolgáltatói feladatkörben	F + O	E+Ú
9.	A város belterületi rendezettségének, településképeének javítása érdekében a kézi (40 literes, köztéri) hulladékgyűjtő edények cseréjének folytatása, egységesítése	folyamatban	Polgármester, önkormányzat erre tervezett ktsg.vetési sora	O	Ú

3.8 Energiagazdálkodás

3.8. Energiagazdálkodás				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határidő	Felelős /költségigény, forrás		
1.	Az önkormányzat Energiakoncepciót, energiastratégiát készít , alapul véve a nemzeti energiastratégiát, főbb elemek: energiahatékonyság növelése, megújuló energiák használatának lehetősége, korszerűsítések (rendszerbe foglalva, főbb irányok meghatározásával)	2022-2023	Polgármester, becsült tervezői költségek: 1-1,5 MFt	F+O	Ú
2.	Energia-megtakarítást, energiahatékonyság növelését eredményező beruházások, közintézményeknél, lakosságnál	2019-2022	Polgármester, inkább adminisztratív költségek	F	E
3.	az önkormányzat felméri a város nap- és szélenergia-potenciálját valamint az energiaültetvények alkalmazási lehetőségeit (pl.: parlag területeken). Kidolgozza a megújuló energiaforrások felhasználását ösztönző helyi szabályokat (műszaki, helyszíni, ökológiai, stb. feltételeit) – akár az Energiastratégiával együtt	2019-2022	Polgármester, tanulmány, felmérés díja , becsült: 400-800 E Ft, VAGY az energiastratégián belül Solar-park projekt ITS-ben is szerepel!	O	E+Ú
4.	Megújuló energiaforrások hasznosításának népszerűsítése,		Polgármester,		

	ezek alkalmazása (napkollektor, napelem, geotermikus energia, stb.) – közintézmények (J)	folyamatos	inkább adminisztratív költségek	O	E
5.	Biomassza kiserőmű, vagy néhány kisebb kazán – alkalmazásának lehetősége iskolák, közintézmények fűtésére (kitörési pont!) – megvalósíthatósági tanulmány akár az Energiastratégiával együtt	2020. dec. 31	Polgármester, tanulmány, díja, becsült: 600-800 EFt, VAGY az energiastratégián belül	O	E

3.9 Közlekedés és szállítás szervezés

3.9. Közlekedés és szállítás szervezés				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határidő	Felelős /költségigény, forrás		
1.	Forgalom-technikailag nem megfelelő csomópontok átépítése, korszerűsítése	folyamatos	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás	F	E
2.	Páty – Herceghalom községek közötti gyűjtőút megépítése.	2023	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás	F	E
3.	Szabadság út „korzósítása”: gyalogosbarát, forgalom-csillapított útszakasz kialakításával, a gyalogos felületek növelésével, a parkolási lehetőségek, kerékpárút nyomvonal	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás (ITS-ben tervezett)	F+O	Ú
4.	A Vendel tér (Öntöde u. – Fő u. – Dózsa György u.) kereszteződésben a forgalmi rend szabályozása	ITS szerint	Polgármester ITS-ben tervezett elem, becsült érték: 100 MFt	F	Ú
5.	A Gyöngyvirág utca megnyitása. A Gyöngyvirág utca - Állomás utca településszerkezeti kapcsolatainak felülvizsgálata	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás (ITS-ben tervezett elem)	F+O	Ú
6.	Járdaépítés, parkolók építése; Meglévő utak korszerűsítése, szilárd útburkolat kialakítása.	folyamatos	Polgármester önkormányzati költségvetés	F	E
7.	Közlekedésbiztonság növelése, forgalomcsillapítások bevezetése (Forgalomtechnikai terv szerint)	folyamatos	Polgármester önkormányzati költségvetés – önkormányzati tulajdonú utaknál	F	E
8.	A Biatorbágyon Budapest-Balaton kerékpárút és az ehhez kapcsolódó helyi kerékpárút kiépítése	projekt időtartam szerint	állami beruházásból	F	Ú
9.	Sétáló utcák kialakításának lehetőségét vizsgálni kell	2021. március 31.	Polgármester adminisztratív, + tanulmány díja	O	E

10.	Helyben előállított, termelt termékek népszerűsítésével, támogatásával a szállítás mértékének csökkentése.	folyamatos	Helyi termelők önkormányzat nincs, adminisztratív	O	Ú
11.	Klímavédelmi szempontokat is figyelembe véve a tömegközlekedés és kerékpáros közlekedés támogatása, népszerűsítése, kampány, fórumok	folyamatos	polgármester adminisztratív költségek	O	Ú

3.10 Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása, környezetbiztonság

3.10. Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárítása, környezetbiztonság				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határidő	Felelős / költségigény, forrás		
1.	Potenciális veszélyforrások feltárása. Kárelhárítási terv /még hiányzó védelmi tervek készítése települési szinten. (Vízkárelhárítási terven túl)	2022. március 31.	Katasztrófavédelem környezetvédelmi hatóság bányahatóság polgármester tervkészítés költsége	F	E + Ú
2.	Az elkészült Védelmi tervek, akcióprogramok, pl: Települési Vízkárelhárítási Terv) folyamatos felülvizsgálata, frissítése	folyamatos	Katasztrófavédelem, polgármester felülvizsgálati költségek, önkormányzati költségvetésből	K	Ú
3.	Helyi környezetbiztonsági rendszer kiépítése, környezeti kockázat vizsgálata: polgárórság, tűzoltó egyesület bevonásával	2022. március 31.	polgármester felülvizsgálati költségek, önkormányzati költségvetésből	F	E

3.11.Környezeti oktatással, neveléssel kapcsolatos feladatok, környezetpolitika

3.11. Környezeti oktatással, neveléssel kapcsolatos feladatok, környezetpolitika				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határidő	Felelős / költségigény, forrás		
1.	Lakosság bevonása a környezetvédelmi döntésekbe, környezettudatosság növelése (Lakossági fórum, falugyűlés, stb.) Lakosság folyamatos tájékoztatása a környezet állapotáról. (Helyi sajtó, hirdetmény, stb.)	folyamatos	polgármester civil egyesületek közüintézmények adminisztratív költségek	F + O	E+Ú
2.	Városi környezeti nevelési program készítése, a környezettudatos nevelés beépítése a helyi oktatásba. (Iskola, óvoda)	folyamatos	polgármester, iskolák, óvodák főként kampányszerű, adminisztratív költségek	F + O	E
3.	Évente egy tájékoztató, éves környezeti jelentés készítése és közzé tétele a település környezet állapotáról, a környezetvédelmi program megvalósításáról, legalább egy tájékoztató készítése	folyamatos	polgármester civil egyesületek közüintézmények adminisztratív költségek	F	Ú

	egy kiemelt környezetvédelmi témakörben				
4.	A hiányzó környezet- és természetvédelmi rendeletek megalkotása		polgármester képviselőtestület adminisztratív költségek	F	E
5.	Civil szervezetek környezetvédelmi tevékenységének elősegítése. (Közös programok, fórumok, rendezvények anyagi támogatása, stb.)	folyamatos	polgármester képviselőtestület önkormányzati költségvetésből	F	E+Ú
6.	Környezetvédelmi célú rendezvények megvalósítása. (Pl. környezetvédelmi világnap, közös virágültetés, hulladék-gyűjtés, örökbefogadások, stb.)	folyamatos	polgármester képviselőtestület önkormányzati költségvetésből	F	E+Ú
7.	klímavédelmi szemléletformálás támogatása: energiatakarékosság, energia-hatékonyság, tudásbázis kialakítása, jó gyakorlat elterjesztése	folyamatos	polgármester, főként kampányszerű, adminisztratív költségek	O	Ú

3.12 Környezetegészségügy

3.11. Környezetegészségügy				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határidő	Felelős /költségigény, forrás		
1.	parlagfű és allergizáló növények irtása önkormányzati és közterületen, és a lakosság tájékoztatása a leginkább megterhelő időszakokban, szükség esetén gyűjtő akciók szervezése	folyamatos	polgármester önkormányzati területen parlagfűirtásra tervezett költségvetési sora	K, F	E+Ú
2.	hatósági felszólítás magánterületeken parlagfű irtására	folyamatos	jegyző (hatóság) nincs	K	Ú
3.	szűrési és tájékoztató programok kezdeményezése a környezetegészségügyi problémák feltárása kapcsán, egészségügyi felvilágosító kampány	2024-ig	házi orvos, védőnő, Népegészségügy polgármester nincs, főleg kommunikáció	F+O	Ú
4..	Az önkormányzat a belterületen az allergiás tüneteket kiváltó fajok kivágásáról, megfelelő pótlásáról gondoskodik, szükség szerint szakértő bevonásával.	folyamatos	polgármester, önkormányzat zöldterület fenntartásra tervezett költségvetési sora	F	Ú
5.	Biatorbágy 4/2001.(02. 01.) Öh. számú határozata szerint elfogadott Biatorbágy egészségügyi ellátásának fejlesztési koncepciójának aktualizálása, felülvizsgálata	2024-ig	házi orvos, védőnő, Népegészségügy polgármester nincs, főleg adminisztratív költségek	F	Ú
6.	Az ingatlanon belül történő szennyvízszikkasztások felszámolása.	folyamatos	jegyző hatósági feladata nincs (ingatlan-tulajdonost terheli)	F	E

7.	önkormányzat – közszolgáltató útján - folyamatosan biztosítja a település minden lakója számára az egészséges ivóvizet.	folyamatos	polgármester, képviselő-testület közszolgáltatói szerződés szerint	K	Ú
8.	Hőség és UV riadó terv készítése: (A hőség-időszakok elleni helyi védekezés megszervezése főleg a betegek és idősek kapcsán fontos, az UV sugárzás rákos megbetegedést okozó hatása miatt, fontos az UV index segítségével az UV sugárzás erősségének meghatározása)	2024-ig	polgármester adminisztratív + szakember bérezése - önkormányzat pénzügyi forrásai	O	Ú

3.13 Turizmus, kitörési pontok, lehetőségek (pl:ITS)

3.12. Turizmus, kitörési pontok				feladatok kódjai (rangsorolás, folytonosság)	
	Feladatok	Határ-idő	Felelős / költségigény, forrás		
1.	Vörös Pince és környezetének turisztikai és közösségi célú hasznosítása	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás - VEKOP (ITS-ben tervezett elem)	F	Ú
2.	Iharos Ökoturisztikai Központ projekt: Sport-szabadidő-, és kulturális völgy programnak az eleme (Biatorbágy Természeti Élményparkja: lovas, kerékpáros turizmus, kirándulás, kalandpark, tábor)	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás - VEKOP (ITS-ben tervezett elem)	F + O	Ú
3.	Erdei kisvasút program	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás - (ITS-ben tervezett)	F + O	Ú
4.	Vásártér létrehozása: Je-lenleg termelői helyi piac fejlesztése a Faluház parkolójában. (A piacon biatorbágyi és környékbeli őstermelők, kistermelők mi-nőségi termékeit vásárol-hatják meg az idelátogatók.)	ITS szerint	Polgármester önkormányzati költségvetés + pályázati forrás (ITS-ben tervezett elem)	O	Ú
5.	Települési arculati kézikönyv megalkotása és abban foglaltak ütemezett végrehajtása	2023	polgármester, képviselő-testület önkorm. költség-vetés/pályázati forrás	O	Ú
6.	Biatorbágy klímastratégiájának elkészítése	2021	polgármester, képviselő-testület önkormányzati költ-ségvetés/ pályázati forrás	O	Ú
7.	Biatorbágy város Környezet-védelmi Alapjának létrehozása		képviselő-testület önkormányzati költ-ségvetés	O	Ú

VI. A KITŰZÖTT CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZABÁLYOZÁSI, ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI ESZKÖZEI; AZ INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSÁNAK, VÁRHATÓ KÖLTSÉGIGÉNYE, A TERVEZETT FORRÁSOK

1. Szabályozás, ellenőrzés, értékelés módszertana

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény a program kidolgozása mellett arról is rendelkezik, hogy az *önkormányzat gondoskodik a programba foglalt feladatok végrehajtásáról, figyelemmel kíséri azok megoldását, és a programot szükség szerint – de legalább két évente – felülvizsgálja.*

A felülvizsgálat során értékelni kell, hogy a célkitűzéseknek megfelelő-e a környezetgazdálkodás a településen, illetve a környezetvédelmi javaslatban előírt projektek időszakos teljesülését szükséges megvizsgálni.

Emellett nagyon fontos, hogy a települési környezetvédelmi program ne csak egy kötelezően előírt és utána a „polcon tárolt” dokumentáció legyen, hanem egyfajta mankó az önkormányzat tevékenységében, használatának a napi rutin részesévé kell válnia.

A javasolt feladatok egy élhetőbb, tisztább és nyugodtabb környezetet biztosítanak a város lakói számára.

Fontos, hogy akár a város fenntartása, akár a hatósági munkák, vagy a távlati célkitűzések (integrált város-stratégia, gazdasági program, stb.), *tervezések során vegyék figyelembe a környezetvédelmi programot. A különféle stratégiák és programok szervesen egymásra kell, hogy épüljenek.*

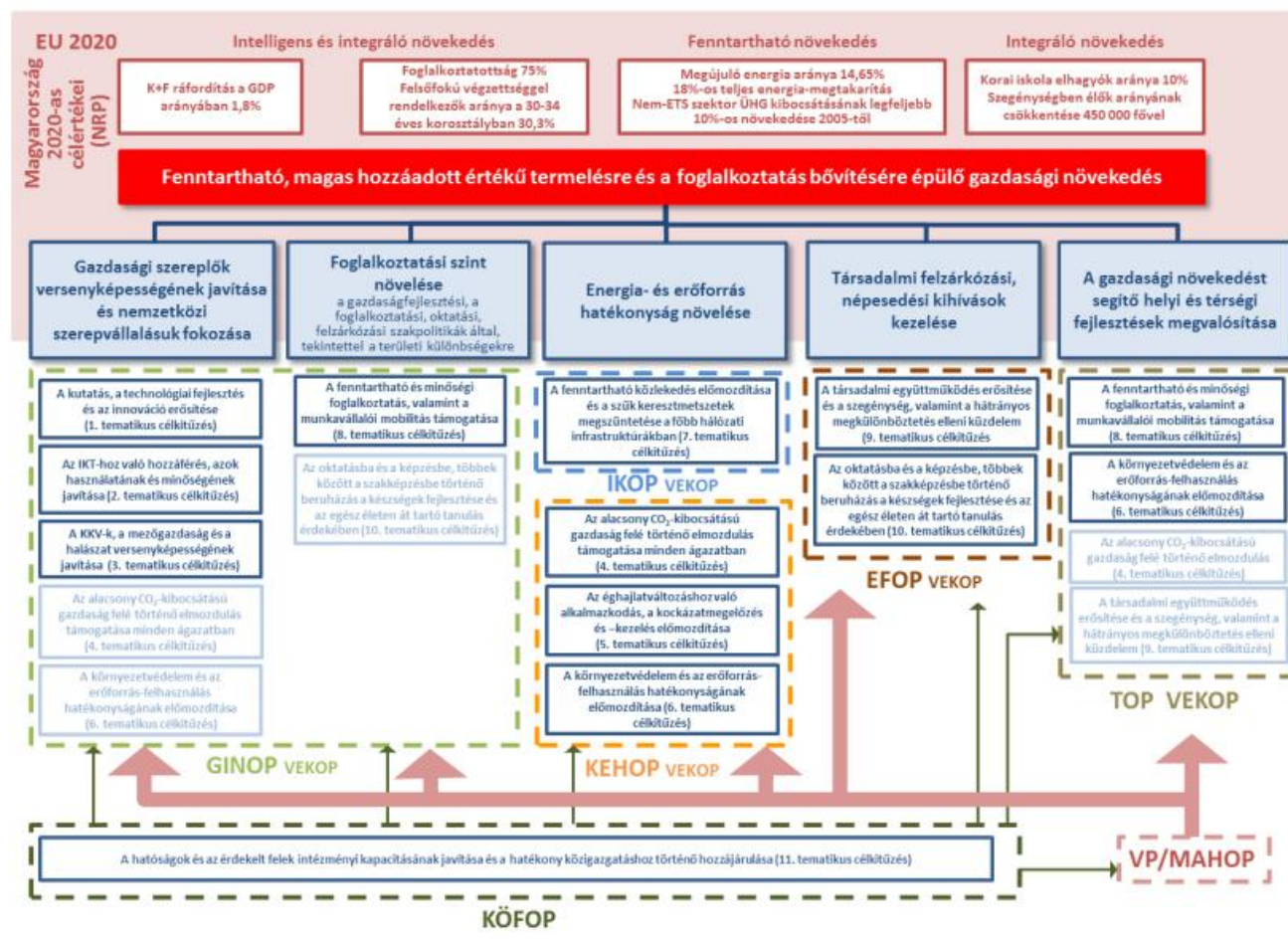
2. Költségek, források számbavétele

Az önkormányzat évi végi, következő évre vonatkozó költségvetési koncepciójában szerepeltetni kell a projektjavaslatok közül az adott évre, vagy időszakra vonatkozó programjainak fedezetét, különösen a feltétlenül szükséges (K) és kiemelten fontos, nagy jelentőségű (F) projektek vonatkozásában, illetve amennyiben a szükséges források rendelkezésre és az elhatározás megszületik, az opcionális feladatok végrehajtása is növeli a város környezeti, természeti és stratégiai potenciálját.

Sok nevesített feladat amúgy is az önkormányzat kötelező feladata (pl. ivóvíz biztosítása, zöldfelület gondozás, parkfenntartás, szennyvíz- és csatornahálózat, csapadékcsatorna hálózat karbantartása, közutak és járdák fenntartása, hulladék közszolgáltatás fenntartása, stb.), más feladatok nem kötelezőek, de mégis szükségesek a környezetvédelmi törvényben és az alkotmányban is nevesített alapcélok (egészséges, biztonságos környezet, stb.) megvalósításához elegendhetetlenek.

Ha az önkormányzatnak a szükséges források nem állnak a rendelkezésére, úgy pályázati források szükségesek.

Az alábbiakban a legfontosabb pályázati lehetőségeket – Európai Uniós forrásokat - sorolom fel, beidézve 2014-20 fejlesztési időszakra Magyarország Partnerségi Megállapodásából:

A programok felhasználási területeiről, célkitűzésiről röviden:

EFOP- társadalmi felzárkózás, szegénység és megkülönböztetés elleni küzdelem, oktatásba, képzésbe beruházás

VEKOP – fenntartható foglalkoztatottság, gazdaság és oktatásfejlesztés

IKOP – Intelligens vasúti közlekedés fejlesztése, fenntartható közlekedés, hálózati infrastruktúrák fejlesztése

TOP – Integrált városfejlesztés, fenntartható és minőségi foglalkoztatás, környezetvédelem és az erőforrás felhasználás hatékonyságának növelése

KEHOP klímaváltságra való felkészülés, alkalmazkodás, az alacsony CO₂ kibocsátású gazdaságra áttérés, környezetvédelem és az erőforrás felhasználás hatékonyságának növelése (vízvédelem, hulladékgazdálkodás, energia-hatékonyság, levegőtisztaság-védelem fejlesztése, természetvédelem, megújuló energiaforrások, környezet-egészségügyi K+F is)

GINOP – kutatás-fejlesztés, KKV és mezőgazdasági fejlesztések

Fentiek közül Biatorbágy önkormányzata számára – véleményem szerint – a főbb lehetőségek az előírt projektekkel összefüggésben elsősorban a KEHOP, TOP, másodsorban EFOP, GINOP programok megpályázásában lehetnek.

VII. ÖSSZEGZÉS, KONKLÚZIÓ, KITÖRÉSI PONTOK, LEHETŐSÉGEK A KÖRNYEZETVÉDELEM TERÜLETÉN

1. RÖVID ÖSSZEGZÉS

A környezetvédelmi program elkészítése során figyelembe vettem az összhangot a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal, a Pest Megyei Környezetvédelmi Programmal és a meghatározó magyar és Európai Unió stratégiaikkal (fenntartható fejlődés, éghajlat-stratégia, energiahatékonyság, megújuló energiák használata, stb.)

A környezetvédelmi programot fentiek mellett a környezetvédelmi törvény szerinti *kötelező tartalommal és eszköztárral, következetes szerkezetben* úgy igyekeztem elkészíteni, hogy az *naprakész és használható legyen.*

Fontos az összhang Biatorbágy helyi rendeleteivel, valamint a Településfejlesztési Konceptióval, és az Integrált Településfejlesztési Stratégiával. A projektek tervezése során a helyzetértékelés, a célkitűzések és az előző környezetvédelmi programmal való folytonosság elve lett figyelembe véve. *A projektek, programok számát emellett igyekeztem optimalizálni, racionálni a valós megvalósíthatóság érdekében.*

Főbb tartalmi elemek:

A II. fejezet tartalmazza a **helyzetértékelést, a település állapotának felmérését.** Előbb az általános területi jellemzőket mutatom be, majd Biatorbágy város környezetterhelését, környezetminőségi állapotát. Itt kerül sor az egyes környezeti elemek állapotának értékelésére (talaj, víz, levegő), valamint a város hulladékgazdálkodását, természeti és épített környezetét, a tájsebeket, a zajállapotát és minden fontosabb környezeti jellemzőt, vagy elemet sorra veszek. A III. fejezetben történik meg az *előző környezetvédelmi program vizsgálata*, a tervezett projektek rövid bemutatása és a teljesülés vizsgálata

A IV. fejezetben ismertetem a fenntartható fejlődéssel összhangban álló *környezeti célállapot kitűzéseit*, illetve itt történik a kezelendő környezeti problémák beazonosítása, meghatározása az egyes környezetvédelmi részterületekre nézve. Az V. fejezet a környezetvédelmi program legfontosabb része, ez tartalmazza a **környezetvédelmi program projekt-javaslatokat, vagyis a javasolt intézkedéseket** a környezeti problémák, konfliktusok kezelésének lehetséges módjait *határidők és becsült költségek, források* hozzárendelésével. A VI. fejezet tartalmazza a *kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit*; az intézkedések végrehajtásának, a *javasolt források megjelölésével.*

A települési környezetvédelmi program - a Nemzeti Környezetvédelmi Program tervezési intervallumát is figyelembe véve- középtávú (6 év) program, aktualizálása érdekében a törvény a program két évenkénti felülvizsgálatát írja elő.

2. KITÖRÉSI PONTOK, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK

A 3.13 pont tartalmazza azokat az ITS-ben is szerepeltetett komplex fejlesztési lehetőségeket, melyek stratégiai szempontokból a környezeti állapot színvonalának emelése mellett gazdasági bevételeket, turisztikai vonzerőt növelő potenciált jelenthetnek Biatorbágy számára.

Készült: 2018. november

Készítette: Juhász Péter, környezetmérnök, környezetvédelmi szakértő